

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		celo leto naprej		celo leto naprej	
celo leto naprej	K 24—	celo leto naprej	K 22—		
pol leta	12—	pol leta	11—		
četrt leta	6—	četrt leta	5-50		
na mesec	2—	na mesec	1-90		

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan sveder izvešiti nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplaatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Trizajem — federalizem.

Notranji ustroj naše monarhije je nenaraven. Prirejen je za potrebe nemškega gospodstva nad drugimi državami, a ker je nemška moč preslaba za tako gospodstvo in se ji slovanski narodi z uspešnim bojem za svoje pravice ustavljajo, zato prehaja država iz krize v krizo in si ne more ustvariti zanesljivih in zdravih življenjskih pogojev.

Narodnostno vprašanje v naši monarhiji je problem, s katerim si belijo glave ne samo taki vsakdanji ljudje, kakršni navadno sede na avstrijskih ministrskih foteljih, ampak tudi resni in dalekovidni možje vseh strank in narodnosti. Že od leta 1848, sem datirajo prvi predlogi za uredbo narodnostnega vprašanja in vsak dan skoro čujemo o kakih novih, vendar pa se sučejo vsi le okrog starih gesel: ta hoče centralizem, drugi federalizem, tretji avtonomijo dežel z zakonom v varstvo minoritet, četrti narodno avtonomijo ... a vse ostane sama teorija.

V zadnjih dnevih se je nemško časopisje mnogo bavilo s člankom, ki ga je svoje dni spisal dr. Kramar in ki so ga zdaj citirali »Narodni Listy«, da ž njimi označijo svoje stališče napram trizajemu. V dotičnem članku je pisal dr. Kramar: »Jugoslovansko vprašanje dozoreva, toda mi Čehi ne moremo dopustiti, da bi se rešilo v smislu trizajema. Radi smo pripravljene, pomagati našim južnim Slovanom povsod in vselej, da bi dosegli svoje cilje političnega združenja in samostanosti v okviru monarhije, torej vse to, kar jim ima prinesiti trizajem, a braniti se moramo z vsemi močmi proti temu, da bi bili izročeni na milost in nemilost nemški večini. V okviru federativne monarhije je najboljša rešitev jugoslovanskega vprašanja ... Mi hočemo — in v tem tiči slovanski problem — da bi bila Avstrija Slovanom ravnotako pravična, kakor je Nemcem in Madžarom, sosednjim Slovanom pa da bi bila tako naklonjena, da bi bil izključen vsak konflikt med njimi in med našo državo in bi se razvili najbolj živi gospodarski stiki. A še več; ker hočemo biti dobri Slovani, in tega nikakor ne tajimo, čutimo se opraviče-

ne, strgati z Avstrijo nemško - madžarski značaj, ki je od vseh Slovanov sovražnejši in pomagati Avstriji, da premaga nezaupanje do nje, ki je globoko vkoreninjeno v srcih vseh Slovanov. Nečemo nikakega avstro-slovizma, nečemo slovanske Avstrije, hočemo samo vsem Slovanom pravično Avstrijo, kajti »slovanska Avstrija« bi bila ali politična laž, ali krivičnost do drugih neslovanskih narodov, na vsak način pa bi bila največja nevarnost za duševno vzajemnost Slovanov, ki mora biti ideal vsakega pravega Slovana.

Lepe in vobče tudi resnične so besede dr. Kramarja, toda vsekako presplošne. Ne čudimo se nič, da so Čehi nasprotniki trizajema. Z izločitvijo avstrijskih Jugoslovancev bi bili namreč res izročeni nemški večini na milost in nemilost in zato zahteva njihov življenjski interes, da ostane današnji ustroj monarhije v bistvu nespremenjen.

Toda — kaj postavljajo nasproti trizajemu? Dr. Kramar pravi zelo splošno: Federativno monarhijo. Federalizem je bil dolgo časa celo nekako skupen ideal avstrijskih Slovanov, dasi bi pomenil narodno smrt Slovencev v vseh tistih kronovinah, kjer so v manjšini, ali danes ne zahtevajo več tako splošno formuliranje, na kakršno se je omejil dr. Kramar. Saj je treba le pogledati na sever in na jug, da se vidi, kako različno je današnje naziranje med Čehi in Slovenci. Čehi se vojskujejo zoper razdelitev češkega kraljestva na dve narodni skupini, Slovenci pa vodimo najhujši boj proti avtonomiji Koroške in Štajerske.

Razložek v tem naziranju, izvirajočem pri nas iz življenjske potrebe, je glavni vzrok, da obstoji med Slovenci in med Čehi pravzaprav le nekaka ententa, ne pa še prava alijanca. Ravno o najvažnejši točki nacionalnega problema, kako naj se namreč preuredi ustroj monarhije, ni med Čehi in med Jugoslovanci soglasja — tudi če pustimo trizajem na stran — in vsled tega tudi ni tiste prave solidarnosti, ki bi bila potrebna za preuredbo monarhije.

Ne zdi se nam potrebno, razpravljati danes o trizajemu, saj smo si v svesti, da ima trizajem ne samo v Čehih, nego tudi v Nemcih in v

Madžarih nahuje nasprotnike, kar si jih je mogoče misliti in se ne vda-jamo nikakim iluzijam. Vemo pa tudi, da je danes jugoslovansko vprašanje najprvo in najvažnejše med vsemi vitalnimi vprašanji, kar jih ima naša država in da preko tega vprašanja ne pride več na dnevni red. Trizajem je danes še bolj ideal, ali moč sile same je nepremagljiva. Združene Jugoslovancev se bo izvršilo, bodisi potom trizajma, ali pa take preuredbe ustroja monarhije, kakršno ima v mislih dr. Kramar, pišoč: »Radi smo pripravljene, pomagati našim južnim Slovanom povsod in vselej, da bi dosegli svoje cilje političnega združenja in samostanosti v okviru monarhije, torej vse to, kar jim ima prinesiti trizajem.«

Čut slovanske skupnosti je med Jugoslovanci živ in svez in ničesar ne žele bolj, kakor da bi se slovansko vprašanje v Avstriji rešilo na korist vsem in v tistem smislu, kakor piše dr. Kramar. V ta namen pa je predvsem potrebno javnega programa in solidarnega dela in ne pomagajo nič take splošnosti, kakor federalizacija itd. Slovani se morajo enkrat med seboj zediniti, da ne bodo iskali vsak po svoji poti rešitve, sicer znajo dogodki življenja presenetiti ene in druge, Jugoslovane ravnotako, kakor Čeha.

Klerikalno - nemški naskok na napredno slovensko Zagorje ob Savi.

Četrto stoletje je minulo, od kar so se našli prvi značajni možje, da so pričeli orati ledino v takratnem nemškutarskem Zagorju. Boji so bili hudi. Pritisk od nemških rudniških uradnikov je bil nasilen. Z vsemi nepostavnimi sredstvi so pritiskali na slovensko zavedne moze. Takratni župnik Gross je z vso brutalnostjo nastopil proti ustanovitvi »Sokola«, »Bratnega društva«, »Ciril-Metoda«. Dobil je za to Judežove groše od trboveljske premogokopne družbe potom remuneracije letno 300 goldinarjev in vsak kaplan po 100 goldinarjev (To Judežovo darilo dobiva še danes

farovž!) in breplačno premog za domačo porabo.

Župnik Gross je takrat z velikim pompom blagoslovil zastavo tukajšnjih steklarjev s trakovi frankfurtskimi in pustil je demonstrativno v cerkvi razobesiti zastavo. Imel je tudi nemške pridige za steklarje.

V slovenski cerkvi je torej vohrala zastava s frankfurtskimi trakovi katero je slovenski duhovnik za par Judeževih grošev ukazal razobesiti.

Občinsko uradovanje je bilo izključno samo nemško. Po dolgem boju smo si pred desetimi leti priborili toliko, da je bilo uradovanje nemško-slovensko. Notranje uradovanje je pa ostalo na ljubo rudniški gospodi nemško. Šele pred dobrimi petimi leti se je pričelo tudi notranje uradovanje slovensko. In pri zadnjih občinskih volitvah je šele slovensko - napredna lista zmagała v prvem in drugem razredu na celi črti. — Občinski odbor je izvolil napredno slovenskega župana Tomo Koprivca. Torej pred dobrima dvema letoma je dobilo Zagorje popolnoma slovensko lice. To pa grize nekatere Nemce in od tod pobratimstvo z brezdomovincem klerikalstvom, kakor bomo nižje navedli.

Sedaj pa pogledimo v občinsko gospodarstvo za časa nemške ere. — Ko je sedanji župan Koprivec prevzel županstvo, se je takoj pričel zanimati, kako se je svojedobno gospodarilo in kmalu se je prišlo na sled, da so se godile defraudacije. — Zahteval je od deželnega odbora revizijo. Revizija deželnega odbora je dognala, da se je defraudiralo vsega skupaj 13.625 kron 69 vinarjev za časa uradovanja nemškega župana Morscherja. Gotovo je pa, če bi se revizija vršila, bi se prišlo še na marsikaj, kajti revizija se je vršila samo od leta 1896. Takrat so vladali najhujši boji v Zagorju za obstanek slovenskega življa.

Pred kratkim so se pa zakleli nemčurji in klerikalci, da hočejo, kar je napredno - slovenskega v Zagorju, uničiti. V bratskem objemu Nemci s klerikalci delajo rekurze na deželni odbor zoper napredni občinski odbor, v prvi vrsti seveda zoper župana. — Najžalostnejše, kar se je moglo zgoditi, je pa to, da celo občinski odbor

niki, kateri so pred 25. leti šli kot idealni mladi ljudje v boj za pravično napredno slovensko stranko — delajo danes rekurze na klerikalni deželni odbor. Osebito se v tem odlikuje občinski odbornik Karel Flisek; v svojem osebnem sovraštvu do župana Koprivca, pusti, da mu klerikalci sestavljajo rekurze, in nečak bivšega župnika Grossa — Maks Gross vodi Fliska na vrhovi. Napredna slovenska javnost v Zagorju je izdajajo Fliska že davno izbacila iz javnega in družabnega življenja.

Tudi gospodje od rudnika delajo neprestano rekurze na deželni odbor ob sebi umevno, da jih k temu navdušujejo klerikalci.

Zadnji čas se pojavljajo v »Domoljubu« napadi na naše pristaše; v prvi vrsti so namenjeni te napadov, zbegati občinstvo, a so svoj cilj izgrešili, ker pri nas ne pustimo tako hitro zbegati. Vsi napadi se koncentrirajo v prvi vrsti na župana Koprivca in v drugi vrsti na Tauferja, ker le ta dva sta jim nekak trn v peti.

Županu Koprivcu podtikajo, da slabo gospodari z občinskim premoženjem, da meče kar brez vsake potrebe tisočake skozi okno. Odkar je postal Koprivec župan, nima miru pred klerikalci, povsodi mu mečejo polena pod noge. — Potrebno se nam vidi meniti, da je Koprivec prvi župan, ki uradno z ravnateljem premogokopa vsikdar slovensko govori. (Morda od tukaj ta obupni boj?)

»Domoljub« poroča, da je župan Koprivec brezpotrebno vrgel 6000 K za načrt vodovoda. V vodovodnem odseku so vsi, brez razlike strank zastopani, torej so Nemci, klerikalci in socialni demokrati in naši soglasno glasovali za napravo načrta. — Nadalje napada župana, da je brezmi-selno vrgel 1900 K proč za načrt nove šole. Stvar je sledeča: Leta 1912, so imeli klerikalci v krajnem šolskem svetu večino, toraj 4 ude in mi 3 ude. In takrat se je sklenilo, da se naj da napraviti načrt za novo šolo, torej so klerikalci soglasno glasovali, da ne odgovarja sedanje šolsko poslopje več današnjim higijskim predpisom, s tem, da se mora napraviti načrt za gradbo nove šole. Sedaj pa, ko se je moralo plačati ta dva načrta, pa kriče, da je tudi tega kriv župan Koprivec. — Tu se vidi, da je

LISTEK.

Tatvine.

Luigi Calco.

Prišla je jesen, blažena in plodonosna jesen. Po sadnih vrtovih se je šibilo drevje pod težko pezo svojega sadu, ki je ob toplih solčnih žarkih dozoreval in obečal umnemu poljedelcu stoterno plačilo za trud, ki ga je imel z negovanjem te, pri nas žalibog zelo, zelo zanemarjene panoge našega kmetijstva.

Posebno razveseljiv je bil pogled na župnijski vrt v prijazni vasi na Obrovu, kjer so se v lepem redu vrstile jablane, hruške, češnje in druge vrste sadna drevesa — vsa polna najsočnejšega sadja.

Se celo s celim svetom skreganemu župniku Matevžu Srebtroju je začelo srčnega zadovoljstva njegovo mrko oko, kadar je s kupico vina v roki gledal iz okna svojega župnišča na težko obložena sadna drevesa, in v duhu računal, koliko bo stržil za jabolka, koliko mu bodo vrgle hruške, za koliko bo spečal češnje in koliko izkupička bo imel iz ostalega sadja. Župnik Srebtro je bil s svojim računom zelo zadovoljen in ugibal, kako bo dobro obrnil one lepe denarce, ki mu jih donese sadje.

Nekega dne te blažene jeseni se

je pa naš župnik zopet precej zamudil v beli Ljubljani, kamor se je popeljal s svojima iskrima konjičema po mnogih opravkih. Hudobni jeziki so sicer trdili, da sta bila dva paganska bogova, Venera in Bakhus, vzrok župnikovi vožnji v belo Ljubljano in tudi njegovi zamudi. Pa naj imajo hudobni jeziki prav ali ne, zgodovinsko nepobitna resnica je, da se je župnik pripeljal nazaj v Obrov še le ponoči in malo pred ono uro, ko začno stršiti duhovi in strahovi, da je bil truden, zelo truden in nujno potreben počitka.

S težavo in s pomočjo svojega, tudi precej trdnega hlapca Jerneja, se je skobacal iz kočije in se skoro zvrnil v naročje svoje okrogle kuharice, ki je prihitela z lučjo v roki sprejeti svojega gospoda. Obilni obseg postavne kuharice je srečno prestregel sicer neizogibni padec posvečenega telesa.

Komaj je okrogla kuharica spravila v ravnotežje svojega gospoda, mu je pa hitela pripovedovat o strašnem hudodelstvu, ki se je med njegovo odsotnostjo izvršilo na njegovih lastnini.

»Pomislijo naj, gospod župnik, kaj se je nočjo zgodilo. Ko smo po večerji ravno molili rožni venec, zaslišimo od zunaj čuden šum. Ker smo bili vsi zatopljeni v svojo večerno molitev, smo naprej molili in molili, čeprav se je zunaj venomer slišalo čudno treskanje in ropotanje. Če ne

bi bili v tako sveti hiši, nas bi bilo gotovo strah. Ko smo odmolili, sem ukazala volarju, da naj gre pogledat, kaj se godi zunaj. Pa volar tega ni prav maral storiti in sem mu morala zagroziti, da ga bom pri njih zatočila, če ne bo šel. Še le ta grožnja je pomagala. Previdno se je splazil skozi duri in še pri vratih zavpil: »Kakšen hudič je pa zunaj?« Tedaj se je slišalo v noč, kakor bi več ljudi plezalo z drevja, skakalo na tla in urnih korakov odhajalo. Naenkrat je nastala zopet prava nočna tišina. Ker me je objela neka čudna slutnja, obožila sem volarja, pastirja in dekle in potem smo šli z lučjo gledat, kaj se je zgodilo. In videli smo strašno hudodelstvo. Najlepše jablane na našem vrtu so bile oklatene in oropane, ravno tako hruške, da me je kar srce bolelo ...

»Ali so se spravili tudi na češnje?« zakričal je v divji jezi župnik Srebtro.

»Tudi, tudi,« zdihnila je kuharica. »Še na češnje so se spravili in delali z njimi, da se bogu smili.«

»To je očiten rop,« zarjul je besni župnik. »Torej niti lastnina božjega namestnika ni več sveta roparjem in hudodelcem. Pa jim bom pošteno zasolpil ukradena jabolka, hruške in češnje. Bodo vse življenje pomnili, kaj se pravi stegniti roparske roke po nedotakljivem blagu svete cerkve in njenih svetih služabnikov. Zaprti morajo biti vsi, da bodo črni, in škodo

mi morajo do pičice povrniti. Takoj grem sam ovadit stvar orožnikom, ki morajo še danes vse roparje in hudodelce spraviti v varno luknjo. Ali ste jih poznali?«

»Kako jih bodo poznali,« odvrnila je kuharica, »ko je bilo temno kot v kozjem rogu in ker so izginili v noč, čim so slišali volarjevega »hudiča«. Zdi se mi pa, da so morali biti roparji iz domače vasi, otroci naših liberalcev in drugih vaših sovražnikov.«

»Jim bom že navil uro,« zadržal se je župnik ježno in se podal takoj na orožniško postajo, da ovadi nezasišano hudodelstvo pristojni oblasti. Na orožniški postaji je bilo vse mirno in pokojno, kakor da bi na svetu ne bilo več sploh nobenega zločinca. Razkačeni župnik je moral dolgo zvomiti, da se mu je skoro utrgal zvonec, da je sklical orožnike. Njegovo besno zvonjenje, pomočano s primerno glasnimi pozivi, zbudilo in privabilo je več ljudi, ki so mislili, da je prišel že konec sveta in sodni dan, ker so slišali neprestano zvonjenje in glasno besedo svojega župnika.

Ko se je orožniški postajevođa pokazal pri oknu, mu je župnik Srebtro, obdan od nekaterih svojih zvestih ovčic, odkril in ovadil strašno hudodelstvo, ki je bilo nočjo storjeno na njegovi posvečeni lastnini in zahteval od njega, da mora še nočjo izslediti, poloviti in vtakniti pod ključ zločinske roparje vse po vrsti.

Ko je orožniški postajevođa, ki je bil cel dan na naporni patrolji in krvavo potreben počitka, rahlo opozoril župnika, da se bo drugi dan na vse zgodaj vse potrebno ukrenilo in poizvedelo, da zaseže storilce roka pravice, je bil pa ogenj v strehi, ker je razkačeni župnik ob glasnem prireditvanju svojih ožjih pristašev, posebno pa žensk, začel groziti, da bo stvar spravil že v tek na pristojnem mestu, če se ne bo storilo takoj postavne dolžnosti.

Poznavajoč dobro maščevalno naravo župnika Matevža Srebtroja, moral je trudni orožniški postajevođa ustreči njegovi zahtevi in še isti trenotek začeti z najobsežnejšimi poizvedbami po zločinskih roparjih. Z obema svojima tovarišema je ob asistenci župnika in temu verno sledečih amazonk šel po vasi od hiše do hiše in iskal sledi predrznih roparjev. Uspeh je bil sijajen. Skoro se je namreč izsledilo in dognalo, da je kakih šestnajst fantičkov iz boljših hiš in v starosti od trinajst do šestnajst let premagala lahkomiselna sladkosnednost in da so malo porabljali po župnijskih jablanah, hruškah in češljah.

Orožniški postajevođa si je vse mlade fantičke, ki so skesano priznavali svoj zločin, natančno zapisal in jih potem pustil pri njihovih starših, čeprav je župnik odločno zahteval, da jih mora vklekniti in vkleknjene takaj tudi odpeljati na varno.

ta zlobni manevar zelo dobro preracunano, a za enkrat ste se brumne duše urezale, ker tako navni niso naši somišljeniki, da bi sedli na take limanice.

Rudniško vodstvo se je definitivno odločilo, da bo šlo pri prihodnjih volitvah s klerikalci v boj zoper slovensko napredno stranko in pri tem računajo, da bodo dobili z osebnimi intrigami nekaj naših glasov in bi bili s tem zmage sigurni.

Mi pa upamo, da se bodo naši pristaši kljub temu, da so se zadnje čase pojavile neke osebne intrige, katere je v prvi vrsti zakrivil »napredni« list »Dan«, med seboj poravnali, kajti, po tako hudih bojih, katere smo imeli, naj pa samo vsled malenkostnih osebnih prepričevanj Zagorje nemško - klerikalno. Še leto dni imamo do prihodnjih občinskih volitev - in kdor je tu v resnici narodno - napreden, ne pojde v boj, da bi zopet zavladal v Zagorju nemško-nazadnjaški duh. — In ono gospodarstvo, katero smo gori navedli, da bi bile defraudacije na dnevnem redu.

Danes je vzorno gospodarstvo v naši občini in to boli deželni odbor in naše Nemce in klerikalce. — Če bi mogli sedanemu županu le pičico nekorektnosti dokazati, bi že davno imeli gerenta v Zagorju. Klerikalci so se itak izrazili, da sedanji občinski odbor ne bo obstal tri leta, ker bo prej vlada imenovala gerenta. Sedaj pa vidijo, da tega niso mogli doseči; pričeli so se bratiti z Nemci in šli so skupno roko v roki v boj zoper našo napredno občino. Samo to smo imajo, da se vsikdar blamirajo!

Uverjeni pa smete biti, da bomo šli v boj s čistimi rokami in se tudi vas pobratimov ne bomo bali, ker nam gre za stranko, nikdar pa ne za osebo — in to bodo tudi naši somišljeniki upoštevali, kadar bodo morali na volišče. — Vsi vaši napadi so nas napravili pozorne, da bomo strazili slovensko napredno Zagorje proti nemškemu in klerikalnemu navalu.

Realne gimnazije.

II.

Tudi pri nas se je bila pričela akcija v tem smislu. Društvo slovenskih profesorjev je bilo prvo, ki je menda že l. 1911. dalo pobudo, da bi se tudi v naših pokrajinskih merodajni faktorji zavzeli za reformo srednjih šol. V mestnem občinskem svetu ljubljanskem je bil na predlog referenta dr. Pipenbacherja, profesorja klasičnih jezikov, in na priporočilo tedanjega občinskega svetovaleca, vlad. svetnika dr. Detele, ki je sam klasični filolog in kateremu menda tudi lastni strankarski pristaši ne odrekajo temeljitega poznavanja našega šolstva in njegove potrebe, sprejet od obeh slovenskih strank soglasno predlog, da naj se ena izmed obstoječih ljubljanskih gimnazij preobrne v realno gimnazijo. A na tozadevno vlogo ni bilo nikake rešitve in je menda še do danes ni.

Ker se to ni posrečilo reprezentativni korporaciji ljubljanskega mesta — občinskemu svetu — je vzelo isto akcijo v roke Inženirsko društvo v Ljubljani in je lani meseca februarja povabilo na informativno enketo vse ljubljanske strokovne organizacije in te so se na podlagi referata o reformnih zavodih, ki ga je podal prof. J. Wester, zedinile v tem, da so

odbrali delegacijo štirih uglednih gospodov, zastopnikov društev »Pravnik«, »Merkur«, Zdravniškega in Inženirskega društva, ki so nato dež. predsedniku eksel. baronu Schwarzu podali memorandum s prošnjo, da bi se v Ljubljani ustanovila osemrazredna realna gimnazija. Vlada se je za zadevo resno zavzela in dež. šolski nadzornik dvorni svetnik Hubad je s temeljitim referatom v seji dež. šolskega sveta priporočal, da se preosnuje II. državna gimnazija postopoma pričenši s prvim razredom v realno. Toda sedem rok se je dvignilo proti in predlog je propadel. Ni nam znano, kako argumentacijo so uveljavljali gospodje S. L. S. proti nameravani reformi; gotovo pa je, ta odklonitev pomenila globoko razočaranje tistih krogov, ki so želeli svojemu naraščajo pridobiti srednjo šolo, ki bi mu najbolj vstrezala z ozirom na njega poznejše zvanje.

Govorilo se je, da se mora prej rešiti vprašanje ljubljanske realke. Minilo je od tega že leto dni in še danes ne vemo, kako se bo to vprašanje razvzelo. Sicer pa je docela nepotrebno, spravljati to vprašanje v vzročno zvezo z realno gimnazijo. Realke je zavod za se in bo imela spričo svojega sedemletnega študija še vedno svojo upravičenost, najsi se je v državi že več realnih zavodov preosnovalo v osemrazredne realne gimnazije. Dejstvo, ki ga poudarja prof. Wester na koncu svojega goričmenjenega članka, ostane kljub vsemu vpiranju od gotovi krogov nepočitno, da namreč z odklonitvijo tiste vladne predloge niso obenem s svetlo odpravljeni razlogi za realno gimnazijo, temveč da vedno glasneje kličejo po ugodni rešitvi. Mi pa dostavljamo, da čim dalje se bomo pomislili in protivil, tem bolj bomo zastajali za drugimi, ki hito pred nami. Da bi nas le nikdar toliko ne prehiteli, da za vedno zaostanemo!

A ne gre samo za Ljubljano, da si bi se tu sedaj najlažje ustanovila realna gimnazija. Saj imamo tu dve humanistični gimnaziji in če pritegnemo še šentvidsko (sicer zasebno) gimnazijo, kar tri. Po tem takem bi ne bili prikrajšani v svojih ambicijah tudi tisti sloji, ki hočejo dati svoje sinove le v »stare« gimnazije. Prosto jim! Če imajo nam sosedna glavna mesta Trst, Gorica, Celovec, Gradec, Zagreb svoje realne gimnazije ali vsaj realne paralelke, bi se smela tudi Ljubljana ponasati s slovensko realno gimnazijo, v kateri bi se namesto grščine poučevala italijanska kot nam najbližji in najpotrebnejši moderni jezik. Vemo, da z odpadom grščine ne postane zavod prav nič lažji; s tem večjo resnostjo bi morali učitelji posebno modernih jezikov in realističnih strok pripravljati mladino v svojih predmetih, in mladina bi se brez dvoma s tem večjo vnemo prijelja učenja moderne jezika, čigar znanje bi bilo za njeno bodočnost dalekosežnega pomena. Zdaj pa vprašajte n. pr. profesorje grščine na katerisibodi gimnaziji, kako so zadovoljni z uspehi v tem predmetu. Če vam bo kdo zatrdil, da se vsaj pet odstotkov dijakov z veseljem in lepimi uspehi uči grščine, mu lahko čestitate na njegovem poučevanju. Za veliko večino je grščina pač »mrtev« jezik in s tem je povedano vse. Njene estetske veljave v razvoju človeške kulture to dejstvo seveda ne zadeva; ta ostane za vse čase neomajna in neovržna.

Prof. Vajda meni v svojem članku, da bi v glavnih mestih (Ljubljana) morali biti vsi tipi srednjih šol, za manjša mesta pa, kjer je samo ena srednja šola, je realna gimnazija najumestnejša. Res je; saj sta pred dvema letoma občinska zastopa v Kranju in Novem mestu bila vložila tozadevne prošnje, a do danes baje še nista dobila odgovora. Tudi za Idrijo, kjer obstoječa realka ne kaže posebno močne frekvence — začetkom leta 1913/14 je štela 156, lani pa 168 dijakov — bi bila realna gimnazija najprimernejši zavod.

Še večje važnosti pa bi bili reformni srednješolski zavodi v obmejnih slovenskih pokrajinah. Ozirno se na Trst! Na tisoče slovenskih otrok pohaja Družbine in državne ljudske šole; a če hočejo vstopiti v srednjo šolo, morajo ali na nemški, ali na laški zavod. Vodstvo tržaških Slovencev se bo moralo pač kmalu baviti z mislijo na ustanovitev slovenske srednje šole. In kateri zavod bi v Trst boljše sodil, kakor osemrazredna realna ali tudi reformna realna gimnazija? Vajeni smo pasivnega omalovaževanja; a vendar je to dejstvo nečuvno, da 70.000 slovenskega prebivalstva še nima svoje srednje šole in to v mestu, kjer vse razmere zahtevajo uresničitev takega postulata. — Gorica je dobila lani svojo slovensko gimnazijo. Dobro; to je vsekakor napredek goriškega slovenstva, dasi se i Goričani sami zavedajo, da je ta pridobitev nepopolna, posebno ker so Nemci in Lahi istočasno dobili svoje realne gimnazije. Zakaj se Slovenci niso za to s potrebnim zanimanjem in pritiskom pobirili? Zdaj se pa nekateri narodnjaki čudijo in se ogorčeni zavzemajo, če pohaja tudi dokaj Slovencev nemško realno gimnazijo! Naravno! Praktično misleč oče pošlje sina v tisto šolo, ki mu obeta več ugodnosti. In te pravice mu ne sme nihče kratiiti, tudi ne z apelom na narodno zavest. Naj vodilni krogi sami poskrbe, da ne bo treba kršiti narodnih dolžnosti!

Tudi na Štajerskem — v mislih imamo pred vsem nižjo gimnazijo ali, kakor jo oficijelno imenujejo, samostojne slov. nemške nižje gimnazijske razrede v Celju — ne more in ne sme dolgo ostati pri sedanjem polovičarstvu. Sedanji zavod bi se moral razširiti v višjo realno gimnazijo. Življenski pogoji zanjo so nedvomno dani; vsa bogata Savinjska dolina in rodovitna Savska dolina od Solčave doli do Brečic bi dobila tako srednjo šolo, ki bi bila lahko novo torišče za prosope južnoštajerske slovenske mladine.

V pričujočih vrsticah smo podali nekaj misli o našem srednjem šolstvu in o potrebi reformiranja naših humanističnih gimnazij. Več ljudi več ve. Naj bi se oglašili poznavalci naših kulturnih razmer in povedali svoje mnenje o tem vprašanju. Mogoče se bodo faktorji, ki imajo v rokah usodo našega šolstva, vendar zganili in kaj storili v prid njega prepotrebnega razvoja.

Čas hiti in mi moramo za njim. Kaj bo z nami, če zaostanemo? Drugi, za življensko borbo pripravljeni bodo drevili preko nas in nas pogazili. Vates falsus sim!

Lynkeus.

Bolezen našega cesarja.

Večerni bulletin se glasi:

V objektivnem zdravstvenem stanju cesarja ni bistvene izpremembe. Moč, srce, apetit popolnoma zadovoljivi. Cesar se je mudil čez dan eno uro v veliki galeriji na solcu.

Dr. Kerzl, dr. Ortner.

O cesarjevem zdravstvenem stanju tekem včerajšnjega popoldneva se še poroča iz Schönbrunn: Cesarja kašelj popoldne ni posebno mučil, tudi je bil bolj razpoložen. Svoje delo je nemoteno opravil. Večkrat je vstal in hodil po sobi gori in doli. Ob 5. popoldne je končal svoje dnevno delo. Večerjal je z apetitom. Popoldne ni sprejel cesar nikogar drugega, kakor nadvojvodinjo Marijo Valerijo. Zdravniki sodijo, da se bo cesarju kmalu obrnilo na bolje. Da se čuti cesar časih slabšega, da se pojavljajo težkoče pri kašljanju, je samo posledica poteka bolezni in nima samo ob sebi nobenega drugega pomena. Ves čas, kar je cesar bolan, se ni pokazalo nič, kar bi moglo vzbujati skrbi.

Pismo iz Bolgarije.

V Sofiji, 22. aprila.

Danes popoldne ob 10. se je pričelo v prostorih 3. moške gimnazije v Sofiji redno letno zborovanje bolgarske sokolske zveze »Junak«. Zborovanju predseduje podpredsednik zveze N. Antonov. To zborovanje je važno zategadelj, ker se bo na njem rešilo in odločilo vprašanje, dali naj bolgarski »Junaki« ostanejo izven vseslovanske sokolske zveze ali pa naj razveljavijo svoječasi sklep predsedstva svoje organizacije, ki je že lani prijavilo svoj izstop iz vseslovanske sokolske zveze. V tesni zvezi s to stvarjo je tudi vprašanje, dali se naj Bolgari udeležijo letošnjega sokolskega zleta v Ljubljani ali ne.

Kakor sem vam že pretekli teden sporočal, je med »Junaki« močna struja, ki z vso vnemo zagovarja misel, da je naravnost v interesu bolgarske narodne stvari, ako se bolgarski »Junaki« čim najpreje vrnejo k svoji slovenski sokolski jati, in ki obenem naglašja, da bi neudeležba pri slovenskih sokolskih zletih Bolgare v slovenskem svetu časoma popolnoma izolirala, kar bi imelo za splošni narodni razvoj prav slabe posledice.

Zagovorniki zopetnega vstopa v vseslovansko sokolsko zvezo in udeležbe na zletu v Ljubljani poudarjajo tudi, da so slovenski Sokoli in med temi tudi srbski docela nedolžni na usodepolnih dogodkih, ki so se lansko poletje doigrali v Makedoniji in da je bedasto, da naravnost blazno, ako se hočejo sedaj Bolgari zaradi nesreče, ki so jo pač v prvi vrsti sami zakrivali, maščevati nad slovenskim Sokolstvom, ki je zlasti v prvi vojni v besedah, še bolj pa v dejanjih pokazalo svoje iskrene simpatije in vso svojo bratsko naklonjenost napram bolgarskemu narodu.

Ta struja je v zadnjem času močno narasla in ni izključeno, da končno tudi zmaga, dasi se s tem, kar bodi odkrito povedano, tu v Sofiji za sedaj še ne računa. Cisto goto-

vo pa je, da se bolgarski Junaki, ako ne že letos, pa vsaj prihodnje leto povrnejo nazaj v sokolsko krilo.

Zborovanje bolgarske sokolske zveze »Junak« bo trajalo tri dni.

Razprava o zopetnem vstopu v vseslovansko sokolsko zvezo in o udeležbi na sokolskem zletu v Ljubljani pa se prične danes popoldne ali pa jutri zjutraj...

O organizaciji »vojaške lige« sem že opetovano pisal. Priporočam, da je o tej tajni vojaški organizaciji interpeliral v narodnem sobranju vodja socialistične stranke poslanec Sakazov. Ta interpelacija je imela za posledico, da se je vojaška uprava končno le odločila s strogimi odredbami nastopiti proti vojaški ligi. Vojni minister general Bojadžijev je ukazal, da se morajo nemudoma raziti vsi klubi te lige in da mora tudi centrala te organizacije takoj prenehati s svojim delovanjem. Takisto je bilo premeščenih tudi več častnikov, o katerih se ve, da so bili duša tajne vojaške organizacije.

Vojaška liga je izdajala tudi svoje glasilo — »Straž«.

Ta list je vojaška uprava kratkim potom zadržala.

Da-li bodo te odredbe zadostovale, da se napravi konec agitaciji med vojaštvom, to je veliko vprašanje. Uvaževati je namreč treba, da obstoja poleg vojaške lige še »oficirska organizacija«, ki ni nič manj nevarna, kakor pa liga. Da bi bila vlada nastopila tudi proti tej organizaciji, doslej ni znano. Za to se tudi domneva in sklepa, da je ta »oficirska organizacija« vznikla po inicijativi — vlade.

Veliko senzacijo je vzbudila v Sofiji afera vseučiliškega profesorja Jurinica.

Stvar ste čisto gotovo tudi vi zabeležili v svojem listu.

Profesorja Jurinica, ki uživa splošen ugled, so aretirali, češ, da je na sumu, da je v zvezi z umorom učiteljeve Maše Georgijeve, katere mrtvo truplo so baje našli na morskem obrežju pri Burgasu.

Prijatelji, ki profesorja Jurinica dobro poznajo, so takoj izjavili, da je čisto izključeno, da bi bil takšen mož poštenjak, kakor je Jurinica zagrešil dejanje, kakršnega se ga dolži. Kakor vse kaže, bo preiskava že v kratkem doglala, kako velika krivica se je zgodila Jurinicu.

Preiskavo v zagonetni aferi Maše Georgijeve vodi sodnik Mitakov. Da pride stvari do dna, se je napotil v Burgas, kjer je odredil najnatančnejše izvide.

Bival je več dni v Burgasu, vendar pa doslej misterija še ni mogel razjasniti. Včeraj se je vrnil v Sofijo. Prinesel je sabo več fotografij, med temi tudi sliko na morskem obrežju najdene umorjenke.

Poklical je k sebi Mašino mater Jekaterino Georgijevo ter ji pokazal to sliko.

In na njegovo veliko začudenje je Jekaterina kategorično izjavila, da mrtvo dekle, ki jo predstavlja fotografija, ni njena hčer Maša, ki je izginila iz Sofije...

O razvoju te afere bom še poročal.

— I.

Le delno zadovoljen s svojim uspehom, podal se je potem župnik pokoji. Drugi dan je bil pa že zjutraj zopet na orožniški postaji, da poskrbi, da se strašno hudodelstvo nemudoma naznani državnemu pravdnistvu in da dobe pri sodišču mladi roparji svoje pošteno plačilo, a ne samo mladi roparji, temveč tudi njihovi očetj in matere, ki so iz samega sovraštva do župnika in iz politične strasti nedvomno podkurili, nahujskali in nagovorili k roparskemu zločinu svoje poslušne otroke.

Se tisti dan je bila odposlana dve poli obsejajoča in v drugem deželnem jeziku spisana orožniška ovadba na državno pravdnistvo. Oropani župnik je ovadbo poprej prebral, če je orožništvo storilo svojo dolžnost v zadostni meri.

Posledica orožniške ovadbe je bila prava pravcata porotna razprava proti šestnajstero mladim hudodelcem pred okrajnim sodiščem ljubljanskim. Razprave se je udeležil tudi župnik Matevž Srebrot kot zasebni udeleženec in si za to najel še posebnega zastopnika.

Mladi grešniki so skesano in deloma tudi jokaje sodniku priznavali svoje dejanje. Sodniku so se mladi fantički, ki so se le v svoji neizkušeni lahkomišljenosti spozabili nad tujo lastnino, smilili v dno njegove dobre duše.

Toda zakon je zakon in njegovo mrtvo besedilo je kruto. Čeprav je zakon star že nad sto let, na vse stra-

ni zastarel, brez stika z današnjimi človeškimi razmerami, brez srca in razumevanja za humaniteto, vendar veže sodnika. S krvavečim srcem je obsodil sodnik enajst mladih grešnikov v zapor od šest ur do največ treh dni — ostalih pet pa z ozirom na njihova mlada leta, ker ob času dejanja še niso bili štirinajst let stari, oprostil, oropane župnika pa z njegovimi pretiranimi odškodninskimi zahtevki nakazal na pot civilne pravde.

Počasi so odhajali nezreli fantiči iz resne sodne dvorane. V svojih, še otroških srcih, se niso zavedali, da se jim je danes na njihovo vedro čelo vžgal sramotni pečat tatvine in da jim bode ta nesrečni pečat kalil celo njihovo bodočnost, grenil življenje do groba. Če bodo dorasli in šli po svetu s trebuhom za kruhom, povsod jih bode kot arhangelj Mihael od raja sramotni pečat odpiral in podil od potrebnega kruha. Čim bode kje izmaknjena kaka malenkost, že se bo sum obrnil na nje, ki so bili radi tatvine že pred sodiščem obsojeni. Če bodo klicani v vojaške, zapirala jim bo ta kazen vsa pota do napredovanja v vojaški službi in tudi povsod drugod...

Ubožci ostanejo zaznamovani za vse svoje življenje in na njihovo čelo vžgani madeži jih bo spremljal do groba — vse to pa radi par jabolk, hrusk in češpelj, narabutanih na župnijskem drevju!

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoški spisal M. Leblanc.

(Dalje.)

— Jaz?

— Da! Ali niste imeli te gorastne misli, da ste pred hišo mojega stanovanja postavili dvanaest svojih mož? Zaradi teh sem moral iti do podstrešja svoje hiše in potem zopet po stopnicah za služničad pet nadstropij dol...

— Obžalujem, da sem vam provzročil tak nepotreben trud.

— Dalje pa sem moral danes zjutraj več ur laziti po trgu Clichy in čakati na avtomobil, ki je pripeljal Daubrecqa, da se ne ustavi pred mojim stanovanjem, kjer so se potikali policijski agentje.

— A meni se zdi, je dejal Prasville, da so bila vsa ta vaša prizadevanja nepotrebna. Obglavljenje je pač preloženo morda celo za dva ali tri dni, a če naj bo ta nevarnost trajno odstranjena, je treba...

— Dobiti pristno listo podkupljenih poslancev, kajne?

— Da, a te najbrže nimate!

— Imamo jo!

— Avtentično, pravo listo, proti kateri ni nobenega ugovora?

— Da!

— Spisano na papirju z lorenskimi križi?

— Da!

Prasville je umolknil. Prevzela ga je mučna zavest, da se sedaj začne dvoboj z Arsenom Lupinom, čigar moči je šele sedaj spoznal, ko ga je videl sedaj, s kako hladnokrvnostjo zasleduje svoj cilj, kakor bi imel vse roke polne orožja in pred seboj neoboroženega nasprotnika.

Prasville se ni upal kar naravnost nastopiti in je nekako plaho rekel.

— Torej vam je Daubrecq izročil listo?

— Ne. Daubrecq ne izroči ničesar. Jaz sem mu listo vzel.

— Torej s silo!

— Kaj še! Pripravljen sem bil pač na vse, tako da bi se bil lahko začel veliki ples takoj, čim je bil Daubrecq dvignjen iz zaboja. Nisem mislil na kako trpinčenje... samo na smrt. Mislim sem na dolgo bodalo, zasajeno nad srcem v meso; bodalo bi se počasi naprej zadiralo... Pa to bodalo bi imela gospa Mergy v rokah... saj razumete... matero znajo biti neumljene... »Govori Daubrecq, sicer... Ti nečeš govoriti... torej še en milimeter globlje... in še en milimeter... Srce se ustavlja, ker čuti, da se bliža bodalo... Pa še en milimeter... Ah, prisegam vam, da bi bil Daubrecq govoril... Nagnjeni nad njega bi čakali... Tedaj bi gospa Mergy rekla:

— Njegove oči hočem videti... njegove oči... naočniki jih skrivajo, jaz hočem videti oči.

A tudi jaz jih hočem videti, te oči, da bi v njih čital, še predno bi Daubrecq razkril svojo tajnost. Zdi se mi, da bi hipoma vse uganil, če bi pogledal Daubrecqu v oči. Že izgine cviker, potem črni naočniki. »Kakor prevzet nekeke vizije se zasmejem na glas in kakor bi bolho ubil pritiskem Daubrecqa pod oko in hopla! oko skoči ven!

Gospod Nicole se je začel smejati na glas; tako se je smejal, da se je Prasville kar stresel.

— Hopla! Klarisa, poglej Daubreczovo oko, ki se trklja po tleh. To je levo oko!

Prasville je bil ves blede in ni vedel kaj naj pomeni to pripovedovanje.

— Pojasnite mi vendar!

— Saj je že vse pojasnjeno! Ko sem prišel do spoznanja, da liste podkupljenih poslancev ni nikjer zunaj dobiti, sem si rekel, da jo mora Daubrecq na sebi imeti. In ker je ni bilo dobiti v njegovi obleki, sem jo iskal pod njegovo kožo...

— In ste jo našli v njegovem očesu, je šegavo vprašal Prasville.

— Da, v njegovem očesu, gospod generalni tajnik.

— Je-li mogoče?

— Ponavljam: v njegovem očesu. Dosti slabo zame, da tega nisem že prej uganil. Daubrecq je rekel, da je Klarisa ušla pismo, s katerim je Daubrecq pri nekem angleškem tovarnarju naročil votel kristal. Da bi

Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko.

Amerikanci utrjujejo Veracruz in njegovo okolico, ker pričakujejo, da bodo Mehikanci poskusili mesto zopet vzeti. Mehikanski general Maas se nahaja kakih 25 km od Veracruzu ter čaka na ojačanja generala Blanqueta. Doslej se je izkrcalo v Veracruz 4600 Amerikancev, ki so zasedli okoli 5 km izven Veracruz. Mesto je primeroma mirno, trgovine so zaprte, živila so se močno podražila, mehiškani uradi se branijo naprej poslovati. Pitno vodo morajo preskrbljevati vojne ladje. Tu in tam streljajo Mehikanci iz hiš na Amerikance. Položaj mesta je podoben položaju leta 1862., ko so španski, francoski in angleški kontingenti, pozneje Francozi sami zasedli Veracruz. Danes, kakor takrat, se zdi, da se vojaštvo tam ne bo moglo držati. Tudi, če bi Amerikanci res ne hoteli naprej prodirati, bodo prisiljeni, zasesti več ozemlja okrog mesta. Admiral Badger je tozadevno že poročal v Washington, da bo moral zasesti oboje železniška mosta 16 kilometrov in 29 km od Veracruz, če se hoče držati v mestu. Zahteval je zato ojačanja in zlasti artilerije. Kakor smo že poročali, je 8000 mož mehiških čet že na potu.

V Washingtonu pričakujejo vsako uro oficijalno napoved vojne s strani Huerte. V ameriškem kongresu je baže prišlo do hudih napadov na predsednika Wilsona in na Bryana, češ, da sta se s svojo politiko prenašli. Poslanec Humphreys in drugi so očitali vladi, da dela same nemnosti in da sta situacijo tako zamotala, da je velika vojna neizogibna. Senator Lodge trdi, da je vlada Zedinjenih držav še pred dnevi mehiškimi vstajem poslala več tisoč pušk in mnogo municije, ki naj se sedaj porabi za to, da se bo prelivala ameriška kri.

Izkrcanje ameriških čet v Veracruz in kakor domnevajo, tudi v Tampicu, je izzvalo med prebivalstvom Mehike silno razburjenje. Popoldne so bile vse trgovine zaprte, ker se je bilo bati velikih demonstracij in izgrediv. V glavnem mestu se vrše neprestano demonstracije. Poslaništvo Zedinjenih držav je zastraženo od vojaštva. Avstro-ogrski poslanik Kanya je pozval avstrijske in ogrske podanike, da se naj v slučaju nevarnosti zatečejo v poslaništvo, ki je utrjeno. Neprestano se zglašajo prostovoljci za vojno proti Zedinjenim državam. Vstaški general Zapata se je vdal in hoče korakati proti Veracruz. Huerta je proglasil splošno amnestijo za vstaše. Ameriški poslanik se je včeraj odpravil s posebnim vlakom v Veracruz, ter je izročil ameriške državljanke varstvu angleškega poslanika. Ponoči so se dogodili v mestu Mehiki večji izgredivi. Mnogič je demonstrirala po ulicah, klicala: »Smrt Amerikancem!« ter razbijala ameriške napise. Tudi jutraj so se demonstracije ponovile. Mehikanski parlament je soglasno sklenil zahvalno adresso za Huerta.

Stališče mehiških vstašev še danes ni popolnoma jasno. Dočim prihaja iz New Yorka vest, da so čete vstaškega pretendenta na predsedniški stol Carranze prekoračile ameriško mejo in zasedle Loredo in gorski prehod Eagle, poročajo iz El Pasa,

da je sporočil general Villa zastopniku ameriškega držav departementa Carotherju, da se noče zaplesti v vojno z Zedinjenimi državami. Želi pokazati Amerikancem, da jim je prijazno naklonjen. Agent Carranze, Pesquella, pa je izjavil, da Carranza nota predsedniku Wilsonu, ni sovražna, marveč da je zamišljena kot podlaga za nadaljna pogajanja. Carranza je odgovoril na odgovor državnega departementa, da je stališče vstašev to, da se morajo ameriške čete umakniti in da morajo Zedinjene države de facto priznati Carranzo kot predsednika, ali pa vsaj kot vojskujočo se stranko. Če bi Zedinjene države Carranzo priznale, bi se ta ne obotavljal, opravičiti se zaradi nastopa moža, ki ga smatra za izdajico.

Štajersko.

Iz poštne službe. Za poštno oficijantino 1. star. razr. je imenovana Elizabeta Praunseis in sicer za Ljutomer.

Iz Celja. »Slovenec« se vsaja, da so središki »velenarodni liberalci« sklicali zadnjo nedeljo shod v nemčurško gostilno Venigerholca. Prvič ima ta gostilna slovenski napis in se piše gostilničar za Venigerholca, drugič pa so klerikalci sami že prosili za prostore v tej gostilni, da bi tam zborovali, a so bili postavljeni pred vrata. Venigerholc, Zidarič in Horvat, vsi trije središki gostilničarji so naši volilci in somišljeniki, zato se jih pri prireditvah zaporedoma vpošteva. Nemška zastava še nikdar ni visela z Venigerholceve gostilne v Središču (dasi je oče gostilničarjev bil pravi Nemec), pač pa visi noč in dan pod okni dr. Benkovičevega stanovanja v znani renegetski celjski hiši. Menda zato, da se nad njo gošpa dr. Benkovičeva naslaja. Kakor nam posojate, tako vam vračamo.

Iz Celja. Tu se je ustanovila podružnica znanega nemškega mladinskega društva »Wandervogel«. In videli smo tudi že te »vandrovce« laziti po celjski okolici. Kakor smo prijatelji vsakega zdravega športa in nimamo seveda ničesar proti temu, da potuje nemška mladina po naših krajih, tako je napravilo neprijeten vtisk, da izzivajo ti nemški »vandrovci« z nemškimi trakovi in da tulijo demonstrativno skozi slovenske vasi nemške pesmi. Takih obiskov ne maramo. Povemo to že v naprej nemški javnosti, zlasti pa celjskim gimnazijskim profesorjem, ki vodijo novo društvo.

Iz Celja. »Slovenec« naznanja, da se bo vršil občni zbor Kmečke zveze v nedeljo, dne 3. maja ob 1. uri popoldne pri »belem volu« v Celju. List dostavlja: »Upamo, da bodo naši agitatorji razvili primerno agitacijo za obilo udeležbo.« Tako se mora pisati, da bi se potem toliko lažje naslikalo svetu »veliko navdušenje in ogromno udeležbo«. V resnici je pa stvar ta, da pride na nedeljo 3. maja v Celje vse polno romarjev k Sv. Jožefu (»tretja nedelja«) in po maši se bo ljudi kar od cerkve gnalo k »belemu volu«. Najbrž se jim bo od jožefinarjev obljubilo v cervi tudi že odpustke za udeležbo na shodu. Na romanju mora človek kaj storiti za nebesa — ergo se kmet udeleži občnega zbora kmečke zveze in tam potrpežljivo prenaša vse, kar se mu pove. In »Slovenec« potem lahko za-

piše: »Štajerski kmet je ves navdušen za slovensko ljudsko stranko. Občni zbor kmečke zveze v Celju je privabil od vseh strani dežele na stotine neomajnih in zavednih pristavšev... Škoda, da nimamo tudi mi kake konfesije, da bi jo mogli tako lepo izkoristiti v politične svrhe!

Slavnost 500letnice zadnjega ustoličenja koroških vojvod se bode vršila, kakor smo že kratko omenili, tudi v Celju v istem velikanskem obsegu, kakor v Mariboru. Nedelja dne 17. majnika se je določila za to slavnost, ki bode enako dostojna manifestacija zavesti in čuta za slavno zgodovino našo, kakor je bila mariborska. Slavnost se bode vršila popoldne v veliki dvorani celjskega Narodnega doma, tako da bodo mogli zunanji obiskovalci iti pravočasno domu. Konec bo namreč najkasneje ob pol 8.; z železnico so torej ugodne zveze proti St. Jurju in Laškemu trgu. Za obiskovalce iz Savinske doline se bode pa preskrbel avtomobil. Velikanski uspeh, ki ga je dosegel v Mariboru »Volkun« s pevskimi točkami domačega celjskega skladatelja dr. Schwaba, bo pač že sam na sebi privabil v Celje na stotine tujcev.

Iz Celja. Zadnjo nedeljo se je vršil občni zbor delegatov celjske okrajne bolniške blagajne. Vlada je lepo poskrbela, da ni prišla v blagajno slovenska opozicija in da torej ni bilo nobenega razburjenja zaradi Oechsovih sleparij. V načelstvo, nadzorstvo in razsodništvo so bili izvoljeni skoraj sami celjski nemškotariji, ljudje torej, do katerih ne morejo imeti slovenski člani blagajne nobenega zaupanja. Če se je doslej pod nemškim gospodarstvom na tako predrzen način kradlo v blagajni, ni izključeno, da se ne bode tudi odslej. Škandal je, da malo celjsko gnjezdo s pomočjo volilnih sleparij komandirav v bolniški blagajni tri velike slovenske sodniške okraje. Ako vlada na noben način noče pravičnega reda v sedanjih celjskih bolniških blagajni, pa se naj ista razdeli. Naj ima mesto svojo blagajno, za okoli 100 se naj ustanovi nova. Premožanje sedanje blagajne pa se naj morda razdeli po ključu, ki ga da število zavarovancev v mestu in okolici. Tega vprašanja ne kaže na noben način pustiti pri miru, red mora nastati. Z razdelitvijo bi bilo ustrezno vsem, pravičnim Nemcem in nam Slovencem.

O razmerah pri Južni železnici se je celjska »vahtarica« zadnjo sredo ponovno razpisala, pozivajoč se na razne tozadevne članke »Slov. Naroda«. Kakor vsi drugi nemški listi, tako se bori tudi »vahtarica« proti temu, da bi se nastavliali na progi Južne železnice od Spilfelda do Trsta slovenski uradniki. Vse drugo navaja list proti temu, samo ene točke se ne dotakne: da so slovenski uradniki za službo pri tej progi edino sposobni, prvič ker so vsi zmogni dveh, po večini pa celo vseh treh jezikov, ki se ob tej progi govorijo (slovenščina, italijanščina in nemščina), drugič pa tudi poznajo potrebe dežele in prebivalstva. Zato se promet na postajah, koder služujejo samo slovenski uradniki, hitro in gladko razvija; na teh postajah ni pretepev in divjih nastopov, kakor smo jih doživeli že pogosto na onih, kjer služujejo Nemci. (Glej Celje, Pragersko, Ptuj in dr.) Je torej v eminentnem interesu Južne železnice, da se nemškonacionalno uradništvo spravi iz slovenskih dežel ter nadomesti s slovenskim. Pa še enega se je »vahtarica« jako previdno dotaknila: naše trditve namreč, da hočejo Nemci francoski kapital Južne železnice izrabiti v interesu Velike Nemčije. To je faktum in nam kaže vsakdanje življenje, da se v istini nemški uradniki Južne železnice na Slovenskem najbolj vneti propagatorji vsenemških teženj. Vidimo jih kot divje agitatorje za nemške šole, vidimo jih kot demonstrante proti Slovencem, vidimo jih, kako pritiskajo na svoje podrejene uslužbence pri vsakršnih volitvah. Njihovo delo je sistematično. Vpraša se, ali imajo Francozje interes na tem vsenemškem agitiranju iz političnih in gospodarskih razlogov. Vprašanje je, ali jim ne more biti ravno zaradi teh razlogov na očističju Južne železnice, v kolikor teče po Slovenem, od nadležnega vsenemškega mrčesa?

Iz Polzele. Ker se večina Cirilmetodarjev udeležil ljubljanskega koncerta »Glasbene Matice«, »Ojki«, se občni zbor C. M. podružnice preloži na prihodnjo nedeljo 3. maja.

Iz St. Pavla v Savinjski dolini. Nedavno smo čitali v »Slov. Narodu«, da je dobila Slovenja Bistrica v osebi g. dr. Lebarja dobrega zdravnika. Zdi se mi umestno opozoriti Savinsko dolino na dejstvo; da imamo tudi v St. Pavlu izbornega zdravnika g. dr. Vinka Tajnšeka, ki je tudi bil učencem slavnega kirurga dr. Šlajmerja in se udeležil voj-

ne v Srbiji, kjer je deloval kot zdravnik v Nišu tri mesece. V kratkem času, kar je pri nas, se je zelo priljubil prebivalstvu in želeli bi bilo, da stalno ostane v naši lepi Savinjski dolini.

Iz Žetale pri Rogatcu. Pri občinskih volitvah v občini Žetale je bilo 21. t. m. izvoljenih 10 kandidatov kaplanove stranke in 2 naprednjaka. Maks Berlisg in Valentin Butolen. Znani kaplan Kranjc je seveda agitiral z vsemi sredstvi, po večini s takimi, da nismo naprednjaki niti mogli niti marati z njim konkurirati. Tako so n. pr. Kranjčevi agitatorji pravili ljudem, da sta dosedajni župan Kolar in trgovec Berlisg krivi, »da plačuje samo občina Žetale v rogaškem okraju okrajne doklade za železnico Rogatec - Grobelno« itd. Na take oslarije mora pameten človek molčati in če jih kmetje res požirajo, niso drugega občinskega odbora vredni kot kaplanovega.

Ljutomer. Naš na vse strani skrbni občinski oče notar Thurn so nam vendar preskrbeli nemškega zdravnika. Mislili smo, da se mu ne bode noben več vsedel na limanice, a vendar! Nič ne škodi, s tem večjim razočaranjem bo zapustil lepo po ti-hem Ljutomer ter se v tujni spomnil s kako pošteno kletvico onega, ki ga je zvalil v sicer lepo, a za narodne nasprotnike bridko Prlekijo. Očka Thurn pa bode še bolj ponosni hodili po trgu, misleč, svojo dolžnost sem storil, rešiti sem hotel Ljutomersko nemčurstvo, pa ne gre, ne gre! Žalibog, da imam samo dva nacionalna uradnika na razpolago, pa še od teh je eden betežen, drugi pa ima pri kravah in drugi sorodni živini toliko opraviti, da me ne more zdatno podpirati v politiki. Da, da, g. notar, niso vsi uradniki tako zabiti, da bi jih vi izrabljali v svoje namene, niso vsi Uršiči in Šmidi. Brigajte se raje za svoje posle kot občinski predstojnik! Kako hvaležni bi vam bili, če bi nam izposlovali vsaj za poletni čas večerni vlak v Ljutomer; pa za to ni časa!

Murski Sokol v Ljutomeru je priredil zadnjo nedeljo svoj prvi letošnji izlet k bratu Slaviču na Kamenščak. Izlet se je nad vse pričakovano dobro obnesel. Na izletu sta predavala brata I. Baukart in J. Velnar, prvi o 500letnici ustoličenja, drugi o vplivu telovadbe na telo. Posebno glede zadnjega predavanja se mora reči, da si je izbral br. predavatelj zelo hvaležno snov ter tudi svojo nalogo mojstersko izvršil. Pevski odsek Ljutomerske čitalnice pa nas je pod spretnim vodstvom br. Velnarja kratkočasil z izbranimi pesmimi. Obisk je bil zelo dober, kakor od strani Sokolov, tako tudi od strani domačega občinstva. Prihiti pa so tudi gostje celo iz Ormoža, za kar jim bodi bratska zahvala. Vračali smo se zvečer z zavestjo, da smo preživeli krasen popoldan, želeč si, da bi se kmalu zopet v tako prijetni družbi sešli. Iz tega izleta se je tudi videlo, da bi se dalo na ta način oživeti družabno življenje Ljutomerskih Slovencev, spoznali pa smo tudi, kako krepko se razvija Murski Sokol, na kako zdravi podlagi stoji in da se pobožne želje še bolj pobožnega »oberčuka« iz Stročje vasi, ki je že absolviral vse politične struje in vse šarže, samo cigan še ni bil, ne bodo nikdar uresničile. Ta poštenjaovič, ki je nekdan sam stal v sokolskih vrstah, raznaša po Ljutomeru »zdaj bo Sokol pogina, jaz sen že naprava vlogo na okrajni šolski svet, ka ne dedoba telovadnišče Japca čaka na panvahtarsko meposreči napraviti Japca za deželne šolskega nadzornika, tedaj se vaše sanje mogoče uresničijo, dokler pa še Japca čaka na panvahtarsko mesto pri novi železnici, pa s tega ne bode nič. Sokolu pa ključem v spomin besede, ki jih je govoril v pozdrav na tem izletu br. starosta. Na zdar!

Volitve delegatov za občni zbor pokojniškega zavoda v Gradcu se vršijo v nedeljo 17. maja. Skupina A (kmetijstvo) voli po enega delegata službojalcem in delojemalcem; skupina B (industrija in obrt) po 8, skupina C (trgovina in promet) po 3, skupina D (prosti poklici) tudi po 3. Ker volita Štajerska in Koroška skupaj, in seveda na kakšen uspeh niti misli, če bi se udeležili volitev tudi mi. Vendar pa bi bilo dobro vsaj glasove prešteti, da dobimo nek pregled svojih ljudi v vseh teh poklicih. Za skupino D (prosti poklici) je prevzelo štetje glasov in sploh volilno delo Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Celju; kaj pa bo s skupinama B in C? Glede skupine B so si nemški uslužbeni hudo v laseh; »nemškonacionalni« in »meščanski« volilni odbor se tepeta med seboj po časnih in po letakah; govori se o sleparijah, nepoštenosti, koritarstvu itd. Nemškonacionalni volilni odbor pošilja te letake celo slovenskim volilcem.

Drobne novice. Iz Šmarja pri Jelšah. Zakonska Franc in Antonija Horvatič si zaradi moževega pijančevanja in zapravljanja že dolgo časa nista bila dobra in te dni se je vršila pri šmarski sodnji obravnava zaradi ločitve. Ob tej priliki je Horvatič v sodišču streljal na svojo ženo iz revolverja; en strel jo je zadell v vrat, drugi v hrbet. Smrtno nevarno ranjena se je zgrudila. Horvatič je zbežal, a so ga takoj zasledovali in prišli. Sedaj je pri celjskem okrožnem sodišču pod ključem. — Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Zgoreli so hlevi posestnika Zagoršeka v Smolcinah. Škode je okoli poldrug tisoč kron. Zažgali so boja v odsotnosti staršev otroci. — Iz Ptujja. Zadnjo nedeljo je bil tu velik pretep, pri katerem je bil eden fant ubit. Žalostna posledica žganja; pretepači so ga kar po litrih pili. — Iz Laškega trga. Zakonska Parfant sta pokradla iz gozda posestnice Hedvike Herman nad 100 smrek in hrastov. Ukradeni les sta prodajala in si tako pripravila lepe postranske dohodke. — Pri Sv. Lovrencu na Dr. p. je umrla mati župnika in deželnega poslanca Ozmeča. — Imenovan je za korespondenta Štajerskega arhivnega sveta prof. Josip Kožuh v Celju. — V Framu je šola zaradi oslovskega kašlja za 14 dni zaprta. — V konkurzu je prišel krojač Štefan Kampuž v Poljčanah. — Iz Maribora. Oni Musej, ki je pokradel pri Ilgerju pred nekaterimi tedni veliko zlatnine, je skušal iz zapore pobegniti. Napadel je paznika in ta ga je mogel le s sabljo premagati in ukrotiti.

Koroško.

Velika tatvina v St. Vidu ob Glini. Posestnik Ivan Vauče pri Velikovicu je obiskal semenj v St. Vidu. Prenočil je v hlevu posestnika Matije Apolonerja. Tu mu je ponoči do sedaj neznan tat ukradel iz notranjega žepa suknje listnico, v kateri je imel okrog 400 K. Vauče, ki je spal popolnoma oblečen, se je zbudil sicer ponoči ter videl nekega človeka, ki je po hlevu stikal, vendar pa je takoj nato zopet zaspal. Šele prihodnje jutro je opazil tatvino. Tat je na zelo spreten način prezeval podlogo suknje ter listnico z denarjem ukradel, ne da bi speči posestnik o tem kaj vedel. Do sedaj o tatu nimajo še nobenega sledu.

Poskušeni samomer v prodajalni. V Celovcu se je hotela na cen način rešiti življenja leta 1892. rojena brezposelna natakarka Barbara Cendath. Prišla je v prodajalno orožja Kellermann na Kolodvorski cesti ter zahtevala revolver, češ, da se odpelje na potovanje. Medtem, ko so jo postregli, je skrivoma nabasala revolver ter ga prožila proti sru, a ni se dobro zadela ter so nesrečno prepeljali v celovško bolnišnico. Vzrok poskušene samomora je baže ta, da ji njen ljubimec, neki četovodja, ni več odgovarjal na njena pisma.

Zaradi zaušnice. Iz St. Vida ob Glini poročajo o tragičnem slučaju, ki ga je povzročila — zaušnica. Viktor in Bogomir Gursch, Ivan Salbrechter in Jakob Trampič so se sprli med potjo domov s kovaškim pomočnikom Jožefom Wieserjem, ki jih je brez vzroka pričel psovati. Med prepriom je dobil Wieser zaušnico. To ga je tako razjarilo, da je tekel domov, zbudil hlapca Huberta Schuriana in Friderika Preissa ter se z njima podal za svojimi razžaljivci. Ko so dohiti Ivana Salbrechterja in Viktorja Gurscha, pričeli so vsi trije udrihati s koli po njih. Ko sta jima prihitela na pomoč Bogomir Gursch in Jakob Trampič, se je pričel pravcat boj. Bogomir Gursch, ki je dobil najtežje poškodbe, se je končno branil s svojim nožem. V bližini nahajajoča se dekla posestnika Stefana Rauniga je slišala, kako je eden napadalec vpil: »Le dajte ga, poginoti mora še danes.« Ko je prihitel nato še Stefan Raunig na pomoč, je našel Bogomira Gurscha v veliki mlaki krvi. Napadalcu so pobegnili, težko ranjenega pa so prepeljali v bolnišnico usmiljenih bratov. Poškodbe Bogomira Gurscha so tako težke, da se o njegovem ozdravljenju zelo dvomi. Tudi ostali trije so več ali manj težko ranjeni.

K avtomobilni nesreči na Koroškem. Kakor smo že poročali, je ponesrečeni Teodor Dreher z Dunaja včeraj ponoči umrl. Ponesrečen je bil 40 let star ter je bil zaradi zapravljenosti pod kuratelo, kar ga pa ni oviralo, da se je vdal avtomobilnemu športu. Vozil se je vedno z naravnost blazno hitrostjo. Pri raznih tkmah e bil večidel vedno prvi. — Predvčerajšnjim pa ga je dohitela usoda v bližini Gospe Svete. Krivda zadene brez dvoma v prvi vrsti mrtvega Dreherja samega, saj je moral šofer Merz voziti, kakor mu je ta

Klariso spravil na napačno pot, je Daubrecq potem naročil poseben votel kristalni zamašek za steklenico. Ta kristalni zamašek smo vi in jaz in Klarisa iskali mnogo mesecev in ta kristalni zamašek je bil shranjen v zavojčku marylandskega tobaka. To stekleno oko je votlo in je nevidno, kar je v njem skritega. Evo tu je oke!

Gospod Nicole je vzel iz žepa drobno stvar in je z njo potrkal po mizi.

— Stekleno oko, se je veselo smejal gospod Nicole. Nas je imel za norca s kristalnim zamaškom, a listo je imel v kristalnem očesu, ki se je skrivalo za dvojnimi naočniki.

Prasville je povesil glavo in položil roko na svoje čelo, da zakrije rdečico, ki mu je zalila obraz. Lista sedemindvajsetih podkupljenih poslancev je ležala pred njim na mizi. Premagal je svoje razburjenje in je dejal.

— Ali je lista še v očesu?
— Mislim, da je.
— Kako, vi to le mislite?
— Nisem še odprl tega skrivališča. To čast sem rezerviral za vas, gospod generalni tajnik.

Prasville je vzel kristalno oko v roke in se je čudil, kako je fino in naravno izdelano. Videl je pa tudi, da je oko votlo in da v njem nekaj tiči.

Potegnil je iz očesa listič, ga odvil in ne da bi pogledal pisavo, imena ali podpis, je papir obnil proti luči.

Ali je v papirju lorenski križ? je vprašal gospod Nicole.

— Da! je potrdil Prasville. To je prava lista.

Držeč listo proti oknu je Prasville nekaj trenutkov premišljeval, kaj naj stori. Potem je počasi zložil listo jo vtaknil nazaj v kristalno oko in spravil v žep.

Gospod Nicole je to gledal s prijaznim usmevom in potem vprašal:

— Ali ste zdaj popolnoma prepričani?

— Popolnoma.

— Potem je torej vse v redu?

— Vse je v redu!

Prasville in Lupin sta drug drugega nekaj časa molče ogledovala. Prasville je imel zavest, da je sedaj, ko ima listo v žepu, zadobil vso moč nad Lupinom, a površ se je še primaknil svoji mizi tako, da bi lahko vsak hip dosegel revolver in električni zvonec.

— Če se gane, si je mislil, mu pokažem revolver in pozvonim, če se me loti, ga ustrelim.

— Ker je torej vse v redu, gospod generalni tajnik, je po daljšem molku rekel gospod Nicole, potem mislim, da morate hiteti. Obglavljenje Gilberta je menda določeno za jutri.

— Da, za jutri.

— Torej bo najbolje, da počakam kar tu.

(Dalje prihodnje.)

ukazal. Da so nesrečo pospešile cestne razmere, katerim pripisujejo gotovi krogi sedaj glavno krivdo, ne pride toliko v poštev. Pravijo, da ima cesta tam v razdalji 40 m zareze za odvajanje vode in da je cesta ob strani zarašena s travo.

Španski sleparji zopet na delu. Španski zakladni sleparji so se v zadnjem času vrgli z vso silo na Koroško. Tako sta dobila dva posestnika in obrtnika v bližini Celovca enako se glaseči pismi, sledeče vsebine: »Barcelona, 11. aprila 1914. Velečeni gospod! Sem tukaj vjetnik, in sicer sem zaprt radi bankerota. Prosim Vas, da mi pomagate, da dobim svoje premoženje v znesku 800.000 frankov nazaj. Ta denar imam v bankovcih v mojem kovčegu, ki je ostal na zadnji francoski postaji. Nujno je potrebno, da pridete osebno semkaj ter da plačate pri tujakšnem sodišču stroške obravnave in moje denarno globo (skupaj 9500 frankov) in da tako dobite pri tujakšnem sodišču zaplenjeno ročno torbico, v kateri se v skrivnem predalu nahajajo listine, ki mi bodo pripomogle do mojega premoženja. Kot odškodnino za Vaš trud, Vam odstopim tretjino zgoraj omenjene vsote. Če ste voljni mi pomagati, prosim Vas, da takoj odpisujete priloženo brzojavko, da Vam potem pišem podrobno. To pismo nisem pisal sam, marveč sem ga dal prepisati. Prosim Vas, da obdržite glede tega pisma strogo tajnost. Ne pošiljajte pisma, marveč brzojavite! Z odličnim spoštovanjem I. M.« — Ti dve pismi sta bili pisani nemško, priložen pa je bil v španskem jez. listek za brzojavko. Če kdo odpisuje brzojavko, dobi od sleparjev pismo, ki žrtvi natančno opiše pot, po kateri se mora pripeljati na Špansko ter se jo opozori, da mora najmanj 10.000 frankov vzeti seboj. V drugem pismu pravijo sleparji, da je sodni sluga le proti sprejetju tega denarja pripravljen ukrasti iz sodno zaplenjene ročne torbice one važne listine. — Čeprav je tekem let ogoljufala družba teh sleparjev mnogo ljudi, vendar ji še sedaj razni nerazodrežni na limanice. To sleparijo uganjajo že več let in so španske oblasti prejele že na tisoče takih pism, a dosedaj se še ni posrečilo prijati zvitih sleparjev. — Občinstvo pa, ki bi prejelo taka pisma, opozarjamo na to, da je najbolje, če se taka pisma oddajo prvi varnostni oblasti.

Drobne novice. Ne z goda motorista. Pri Sv. Hemi se je ponesrečil gostilničar Neureiter s svojim motornim kolesom. Z nogo je prišel v jermen pri motorju ter mu je ta zlomil nogo v stegnu. — Požar. V Bistrici ob Dravi je izbruhnil v podstrešju koče nekega Vinklerja požar, ki bi bil napravil lahko velikanško škodo. K sreči ni bilo vetra ter so požarne brambe iz Bistrice in Paternijona še pravočasno pogasile požar. Tudi v bližini se nahajajoče hiše so se že vnevale ter se je bilo bati, da vpepli požar celo vas. Ogenj je nastal vsled požarovanega dimnika. — Ponesrečena dekla. V Podrožu je prišla dekla Marija Verančnik z levo nogo pod kolo nekega voza, ki ji je zdrobilo levo stegno. Prepeljali so jo v celosko bolnišnico.

Primorsko.

Občinske volitve v Podgori. V Podgori so imeli v ponedeljek in torek občinske volitve. V tretjem razredu so bili izvoljeni gg.: Fogar, Fonžari, Klančič, Klavčič, Klanjšek, Valentinič in za namestnike gg.: Bregant, Delpin, Sošol in Fiegl.

Proseško pevsko društvo »Hajdrih« priredi velik pomladanski koncert v nedeljo, dne 3. maja t. l. ob 4. popoldne v Tomaju na dvorišču gosp. Ant. Čefuta-Ucman. Pri koncertu in plesu svira vojaški orkester iz Gorice. Pevovalja Karel Cibic. Po koncertu ples. V slučaju slabega vremena se vrši koncert v nedeljo, dne 10. maja t. l.

Pevsko društvo »Adrija« v Barokovljah pri Trstu priredi dne 7. junija veliko slavnost v proslavo 25letnice svojega obstanka.

Pekovska zadruga v Trstu. Mnogo so se trudili leta 1912. Slovenci v Trstu, da so iztrgali na občnem zboru leta 1912. pekovsko zadrugo v Trstu Italijanom iz rok. Letos so poskusili Italijani zadrugo zopet naskočiti in izviti Slovence, pa se jim ni posrečilo. Slovenska volilna lista za odbor je zmagala pri 98 glasovih z naravnost sijajno večino 10 glasov. Slovenska lista je dobila 54 glasov.

Dva dni z mrličem na stanovanju. V četrtek so poklicali zdravnika rešilne postaje v Trstu v ulico Sedmih tedencev št. 13, kjer je ležal 59letni tušar Henrik Zampi glasom izpovedi njegove rodbine že dva dni v omotici. Zdravnik pa je dognal, da je bil Zampi že najmanj 48 ur mrtev. Zampi je sorodniki trdili, da so mislili, da Zampi tako dolgo spi in da

niso slutili, da bi bil morda mrtev. Čudno!

Prijeta tatka. Policija v Trstu je bila že pred dnevi opozorjena, da je odpotovala iz Ljubljane neka šivilja Frančiška Lutman, ki je dne 20. novembra l. l. ukradla neki gospe šivalni stroj, vreden 200 K. Tržaška policija je dognala, da je Lutmanova res prišla v Trst in večkrat menjala stanovanje ter da je hodila pogosto na glavno pošto dvigati pisma. V četrtek so jo čakali na pošti policaji in ko je prišla okrog poldneva, so prišli njo in njeno spremljevalko, neko prav lepo deklico iz Celovca, ki pa je, kakor sumijo, tudi na nepravilnih poteh. Obe so oddali v preiskovalni zapor.

Zopet nesreča v škedenjskih plavžih. Dinar Josip Skergat je padel včeraj malo pred opoldansko pavzo od nekega mostiča, ki je namenjen za dovažanje materijala v peči iz višine 5 metrov. Na tem mestu je montiran električni stroj, ki je nesrečnega pograbil in mu zlomil obe stegni. Težko ranjenega Skergata so prepeljali v tržaško bolnišnico.

Živnostenska banka. Tržaška podružnica Živnostenske banke se preseli dne 27. aprila v svoje lastno poslopje v ulico del Ponterosso št. 7. **Posledica hitre vožnje.** V sredo je imela novozgrajena križarka »Saida« v Trstu poskusno vožnjo. Vojna ladja je plula z velikanško hitrostjo proti odbijalcu v pristanu Sv. Andreja proti pomolu Santa Teresa in proti Sesljanu. Vsled velike hitrosti je morje od 10. do 11. dopoldne tako valovilo, da je bilo več privezanih čolnov močno poškodovanih. Škodo so trpele tudi nekatere obmorske zgradbe.

Smrtnonevarna nesreča vsled malomarnosti. Ko se je včeraj opoldne vračal 14letni Peter Querel v spremstvu nekega drugega dečka iz Škedenja domov, ga je nenadno zadela v bližini policijske stražnice revolverska krogla v bližino srca. Deček se je brez zavesti zgrudil ter so ga mimo prišli ljudje odnesli na stražnico in poklicali zdravnika rešilne postaje, ki je nudil dečku prvo pomoč ter odredil, da so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so ga takoj operirali. Krogla je srce samo ob strani zadela ter je ostala v levih pljučah. Stanje dečkovo je zelo resno. Policija je začela takoj s poizvedovanji, zlasti ker se je govorilo, da gre za maščevanje. Dognala pa je, da 26letni Josip Godina preizkušal na nekem vrtu v bližini revolver. Ker je malomarno in nerodno ravnal z revolverjem, je slučajno zadel dečka na cesti. Josipa Godina je policija aretirala.

Avstrijski Lloyd. Občni zbor Avstrijskega Lloyda se bo vršil dne 30. maja. Iz računskega zaključka je razvidno, da je imel Avstrijski Lloyd leta 1913 dobička bruto 11.738.979 K. Po odbitku obresti za prioriteta posojila v znesku 1.303.806 K in po drugih odbitkih, ostane čistega 2 milijona 843.184 K, torej za 261.431 K več kakor lani. Predlagala se bo 75-odstotna dividenda. Po štatutih se mora odkazati vladi 371.728 K. Redni rezervni fond se zviša na 3 milijone 3735 kron, zavarovalni fond na 10.498.290 K, glavniški rezervni fand na 4.572.536 K. Družbene rezerve dosega vsoto 18.074.561 K, torej 6275 odstotkov delniške glavnice, torej za 3.286.517 K več kakor lani.

Drobne vesti. Žile si je prerezal. Kmalu po 12. opoldne si je prerezal 36letni mizar Ivan Ilek v kopališču Manzoni v Trstu žile leve roke. Zapazili so to še pravočasno ter ga oddali v bolnišnico. — Ne z goda na parniku. Včeraj ob 11. dopoldne je padel 27letni pristanški delavec Josip Tellini 8 m globoko v Lloydov parnik »Marienbad« v tržaškem pristanišču ter se je na glavi in tudi sicer na telesu močno poškodoval. Oddali so ga v bolnišnico. — Tatvina. V trafiki v ulici del Pozzo bianco v Trstu je ukradel že predkaznovani 33letni Ludovik Grušovin delavcu Petru Peterlu ruto, v kateri je imel ta zavezan nekaj kron. Tatu so prijeli. — Burja. V Vrtovinu je prevrnila burja nekemu Jožefu Čermelju iz Ustij na Kranjskem voz sena. Čermelj je padel z glavo med voz in kanton tako nesrečno, da je bil na mestu mrtev.

Dnevne vesti.

Zasedanje delegacij da našim klerikalcem priliko, da nastopijo krepko in odločno tako glede zunanjih, kakor glede notranje politike. To zahteva korist vsega Jugoslovanstva. Mi tudi čisto nič ne dvomimo, da bosta istrski in dalmatinski delegat izpolnila svojo dolžnost, pač pa smo izrekli dvome, če stori to tudi S. L. S. Vsa njena preteklost je namreč tako nelepa in nečastna, da se iz nje ne da nič dobrega sklepati na prihodnost. »Slovenec« sicer zatrjuje, da je »S. L. S. za slovenstvo vedno in dosledno nastopala in sicer tako

odločno, kakor niso liberalci nikoli«, a to zatrjevanje je očividno le šala in nič drugega. Klerikalci so s koristmi slovenstva vedno samo umazane kupčije delali, ves boj in vse žrtve za narodne interese pa od nekdanj radi prepuščajo liberalcem. Sicer pa se začne zasedanje delegacij že prihodnji teden in bomo takrat videli, kako bodo klerikalci izpolnili svojo dolžnost.

Državnozborna volitev na Notranjskem. Piše se nam iz Senožec: Postojnski župan g. Jos. Lavrenčič je bil od notranjskih mest in trgov izvoljen v deželni zbor in ne dvomimo, da se to pri dopolnilni volitvi zopet zgodi. Že v teh kratkih dnevih pa, kar je bil g. Jos. Lavrenčič deželni poslanec je pokazal, kako dobro in natančno pozna potrebe cele Notranjske in kako hiti, da bi svojim ožjim rojakom pomagal. Samo par sej deželnega zbora se je mogel udeležiti gospod Lavrenčič, pa je že krepko podrezal zastran popravila senožeškega vodovoda. Ni to kdo ve kaj, kaže pa, kako se briga g. Lavrenčič za koristi ne samo svojega volilnega okraja, marveč cele Notranjske in kako rad se zavzema za ljudske koristi. Poznamo g. Lavrenčiča tudi pri nas in smo vsi zadovoljni, da kandidira tudi v državni zbor, ker vemo, da bo mož na pravem mestu, mož resnega dela za gospodarske koristi prebivalstva. Od gospoda dr. Pogačnika nimamo ničesar pričakovali, saj pravijo klerikalci sami, da ga kandidira dr. Šusteršič ne da bo v državnem zboru delal, nego da bo namesto njega opravljal razne a sicer potrebne, a za našo korist nepotrebne pisarije. Če hoče imeti g. dr. Šusteršič na Dunaju nekakega svojega tajnika, naj si ga sam poskrbi, Notranjci pa potrebujemo poslanca, ki bo delaven zastopnik naših koristi, ne poslanca, ki bo dr. Šusteršičev tajnik.

Sumljivo ozadje izsiljenih izjav. Ob letošnji regulaciji plač kranjskega učiteljstva se je hotelo še pravočasno s stvarnim delom omogočiti, da se odstranijo čimprej vse zapreke, ki prete, da se zavleče za negotov čas sankcija šolskega zakona in novi službeni prejemki. Za krušno vprašanje in stanovske pravice so se pozvale k skupnemu delu vse kranjske učiteljske organizacije, neglede na narodnost in političko prepričanje. Tako se godi ob enakih izrednih slučajih povsod in pri vseh stanovih! Toda deželnemu in državnemu poslancu Franu Jakliču, predsedniku Slomškove zveze, se je zdelo potrebno, prepričati v tem oziru vsak tudi najneznatnejši skupni korak. On že ve, zakaj! Ker so se pa napravili v nekaterih točkah vendarle skupni koraki, je pritisnil centralni odbor Slomškove zveze, stoječ pod Jakličovo komando, z vso strogostjo na svoje člane, da se vsaj na zgoraj zamele blagodejni vtisk enotnega nastopa, od katerega je bilo pričakovati ugodne rešitve, ki bi je bilo deležno vse kranjsko učiteljstvo brez izjeme. Da se to prepriči, morale so biti objavljene v »Slovencu« in v »Slovenskem Učitelju« kar tri izjave, pod katerimi sta podpisana s polnim imenom dva člana Slomškove zveze. V teh izjavah tajita, da nista vedela za podpis na oni brzojavki, ki je bila odposlana ministrskemu predsedniku. Napredno učiteljstvo je bilo mnenja, da je najbolje, ako se pred sankcijo te regulacije in šolskega zakona vsaj v stanovskih listih ne razpravlja javno o podrobnem delu, ki je bilo potrebno spričo tega zgolj stanovskega vprašanja. Omenjene izjave pa zahtevajo, da se takoj zavrne z vso odločnostjo nelepa komedija, ki jo je zagrešil centralni odbor Slomškove zveze. Tem prečudnim — da ne bimo ostrejšega izraza — izjavam nasproti je treba za sedaj konstatirati to-le: 1. Vse kranjske učiteljske organizacije so bile sočasno in pravočasno po določenih odborih obveščene o vseh nameranih skupnih korakih. 2. Zastopniki vseh treh kranjskih učiteljskih organizacij so bili sočasno obveščeni tudi o tisti brzojavki, ki se je poslala v tej zadevi na naslov ministrskega predsednika grofa Stürgkha; zakaj soglasnemu ustuemu sklepu je sledilo naknadno pismeno odobrenje. 3. Vsi skupni koraki so se torej storili tudi z vednostjo in s privolitvijo obeh na znanih izjavah podpisanih preklicateljev. — Iz navedenega je razvidno, da je možno tako postopanje v strogo stanovski zadevi samo pri nas na Kranjskem. Vsekako imajo te izsiljene izjave jako sumljivo ozadje. Če se bo pa skušalo od gotove strani nadaljevati na tak način »skupno« delovanje, primorani bomo po definitivni ureditvi učiteljske regulacije govoriti natančneje in jasneje. In tega pojasnila bo gotovo najmanj vesel poslanec in bivši učitelj Fran Jaklič. Skrajni čas je že, da Slomškova zveza izrazita pokaže, da je res samostojna

stanovska organizacija, ne pa smešen privesek ljudi, ki jo nečuvno izdajalско izrabljajo na celi črti v svoje samopašne namene.

Prvi majnik je drugod navadno dan veselja, toda v Ljubljani ta dan pač ne bo vzroka za veselje, ker bodo hišni posestniki zvišali najemščine. Pri tej draginji in pri teh pičlih zaslužkih bo to zvišanje najemščin hud udarec za ljubljansko prebivalstvo. To zvišanje najemščine je posledica brezvestnega zvišanja deželnih doklad, ki so je klerikalci v dež. zboru sklenili, ker drugače niso mogli več ne naprej ne nazaj. Za brezvestno gospodarjenje deželnega odbora bo zdaj krvavela Ljubljana. Če pa mislijo klerikalci, da bodo s svojim roparskim početjem uklonili ljubljanskemu prebivalstvu tilnike, se jako motijo. Kdor bje po železu, naredi iz njega jeklo. Klerikalci bodo to že še občutili.

Naš pešpolk št. 17. Poročilo o strašni obsodbi, ki je zadela nekaj vojakov 6. stotnije našega domačega polka, je vzbudilo veliko senzacijo po vsem Kranjskem. Kar se čuje o tem dogodku, vse se strinja v tem, da je bila čisto navadna pijanost vzrok rabukam, za katere so bili potem fantje tako kruto obsojeni. Stotniku 6. kompanije je ime Mehanski. — Dočim se pa pri pešpolku št. 17. vzdržuje disciplina z železno roko, se pa ne more reči, da bi se vzdrževal le najnavadnejši red v računskih stvarih. Sedaj se vrši preiskava proti računskemu naredniku polkovne računske pisarne, kjer so prišli na sled velikemu neredu v računih in so bile, kakor se govori po Celovcu, tudi večje vsote denarja poverljive. Čuje se, da je bilo več oseb v sporazumljenju z računskim narednikom. Koliko je na tem resnice, pokaže pač preiskava. Posebno zanimiva je pa govorica, da se je hotelo vse na tihem poravnati, če bi bili prizadeti založili denar. Na sled je prišel tem poverjenjem novi računski stotnik, ki je bil šele pred kratkim tej pisarni dodeljen. Z ozirom na ta razkritja bi bilo želeli, da bi se tudi pri stotnjah natančneje nadzorovalo poslovanje računskih narednikov. Ne maramo izreči nobene obdolžitve, je pa resnica, da se slišijo večkrat pritožbe. Na vprašanje, zakaj se take stvari ne naznanijo pri »raportu«, se izgovarjajo vojaki, da se ne upajo, češ, pritožbe se navadno končajo z zapornost tistega, ki se je pritožil. — Za duha, ki vlada v narodnostnem oziru pri pešpolku št. 17. je značilno sledeči dogodek: Pri polku v Celovcu je kakih 25 mož nemške narodnosti. Kadar je cerkveno opravilo, gre s temi par možmi vsako pot c. in kr. godba. Zadnji čas je polkovni kurat uvidel, da se za teh par mož pač ne izplača pridigovati. Na to je bilo izdano povelje, da mora vsaka stotnija pridejati najmanj šest mož, kadar je maša za Nemce in nemška pridiga. Če ti prideleni slovenski fantje nemški razumejo ali ne, za to nihče ne vpraša in vojaki imajo vtis, da so komandirani k nemškim pridigam za štafajo in da se pokaže, kakor bi bilo kdo ve koliko Nemcev pri polku.

Ne dvomi o pravičnosti deželnega odbora. Z Dolenjskega se nam piše: »Slovenca« je hudo zadelo, kar je poslanec Ribnikar povedal na zadnjem shodu in v št. 22. je poskušal odbiti, kar je Ribnikar s številskimi dokazali, kako namreč klerikalci »kupujejo na deželi duše«. Cela dežela ve, kako klerikalci to delajo, cela dežela vidi to korupcijo in to početje pomaga tudi v izdatni meri, da se ljudstvu oči odpirajo, dasi so farovski ubijalci ljudskega poštenja že demoralizirali priprosto ljudstvo, kolikor so le mogli. Ribnikarjeve besede so klerikalce hudo spekle in »Slovenec« se je povzpelo do gorostasno nesramne izjave. »Kranjski kmetje pa vsi brez izjeme participirajo na podporah iz tega deželnega denarja. Nikdar jih nihče po tem ne vpraša, kakšnega političnega prepričanja so... Ta predrznost pa res že do neba smrdi. Klerikalci so razglasili bojkot vseh svojih političnih nasprotnikov in ga izvršujejo z najbrutalnejšo brezobzirnostjo. Deželne podpore so samo za klerikalce; naprednjaki plačujejo ogromne doklade, klerikalci pa ves denar požro. Sicer pa smo pred kratkim ravno z Dolenjskega poročali o dveh značilnih slučajih in jih pribijamo danes še enkrat. »Slovenec« z dne 14. marca ima dopis iz Gotne vasi, v katerem med drugim obdeluje tudi posestnika Stanglija. To-le piše o njem: »Ta značajni mož se je do zadnjih deželnozbornih volitev vedno kazal pristaja S. L. S. samo, da je dobil od deželnega odbora podporo za zidanje živinskega in svinjskega hleva. Ob zadnjih deželnozbornih volitvah je pa prišel do prepričanja, da bo S. L. S. in deželni odbor vse zapravljal in je strastno agitiral proti g. Jarcu za »neodvisnega« kandidata g. Škrlija.

Če je Stangelj značajan, naj dotično podporo vrne deželnemu odboru... To je pisal »Slovenec« še pred dobrim mesecem. Predzadnje »Dolenjske Novice« pa prinašajo iz Prečine še znani dopis, ki se glasi: V naši fari imamo iznajdljivega moža; hodil je toliko časa okoli našega poslanca Zurca, da je dobil dovoljenje za vino-toč pod vejo. Zdal ko ga ima, je iz same hvaležnosti do S. L. S. pa naročil »Slovenski Dom«. Bomo si že zapomnili. — Res je, nasproti temu kar zdaj »Slovenec« trdi o nepristranosti in pravičnosti deželnega odbora, si je vse te tri dopise treba trajno zapomniti.

Še dijaštvu ne prizanašajo. »Slovenec« prijavlja večkrat iz Novoga mesta poročila, ki zagledajo skoro isti čas v njegovih predalih beli dan, ko jih dobi v roke državni pravdnik. Ni nam seveda prav nič mar, ali jih dobiva direktno od varnostnih organov ali od sodišča — prvo je verjetnejše — četudi je bilo na pr. od najmerodajnejše strani pri okrajnem sodišču prepovedano podrejenim uradnikom, dajati kakoršnokoli informacije naprednim časopisom. Ampak to je gotovo: vse ni za javnost in malo človeškega čuta vsaj za dijakke bi smel »Slovenec« že imeti. Tako n. pr. je »Slovenec« med drugimi ovadbam priobčil tudi poročilo, da je v preiskavi neki osmošolec v Novem mestu, da zasledujejo Zalarjeve »sokrivce« zaradi kolportaje in da je na gimnaziji preiskava. Dotični dijak je bil v sob. zaslisan, v ponedeljek pa ga je »Slovenec« že razpostavil pred vso javnostjo. Če bi šlo za samostojnega človeka, bi nič ne rekli, ampak dijaku, ki stoji pred maturo, bi še kanibali prizanesli.

Nemška hranilnica je od svojega čistega dobička v lanskem letu razdelila veliko vsoto v različne dobrodne, nemške in klerikalne namene. Spričo tako veliki vsoti za klerikalne namene, ni dvomiti, da se bodo klerikalci tudi letos izkazali hvaležne. Za nemško zastopstvo v ljubljanskem obč. svetu je nemška hranilnica že zadosti plačala in bo seveda zahtevala kake nove koncesije.

Slovence hočejo imeti kot žrtev. Nikoli se še ni toliko pisalo o jugoslovanskem vprašanju v nemških listih kakor dandanes. To je dokaz, da čutijo Nemci instinktivno, da je postalo to vprašanje že tako pereče in grozeče, da je ni več sile, ki bi mogla preprečiti končno rešitev tega problema. Za to ne razpravljajo več Nemci toliko o vprašanju samem, kakor o načinu, kako bi se dal ta problem rešiti, da bi pri tem čim najmanj trpeli Nemci. V tem oziru je posebno zanimiva razprava, ki jo je v zadnji številki dunajske revije »Die Wage« priobčil dr. Siegfried vitez Schöppel o jugoslovanskem vprašanju. Dokazujejo važnost tega vprašanja pravi Schöppel med drugim: »Brez pretiravanja lahko trdimo: hrvatsko-srbsko edinstvo je danes postalo želočno vprašanje obeh plemen, ki dejansko tvorita en narod. To edinstvo ni le misel, ki morda samo straši v glavah redkih akademikov, marveč je volja naroda, podkrepljena po velikopotezni propagandi. Narod sedem in pol milijona duš, ki ima pred sabo še ves napredek in vso bodočnost, se ne da več trajno potiskati ob steno. In svojo voljo k življenju in svojo življensko silo so izdatno pokazali Hrvati in Srbi tekom zadnjih osemdeset let. Izza časa Ljudevita Gaja ilirizem ni več tvorba fantazije, marveč je zgradba najbližje bodočnosti, za katero je bil kulturni temelj položen z veliko resnobo in marljivostjo... In v tem posloju se hoče nastaniti tudi poldrugi milijon Slovencev! Med Slovenci se je pred nedavnim časom začelo gibanje, ki stremi za tem, da bi se tudi Slovenci priključili hrvatsko-srbskemu narodnemu edinstvu. Dasi so v Slovincih posamni nasprotniki tega pokreta, ki se boje, da bi mali slovenski narod izgubil svojo samoniklost v novem jugoslovanskem narodu, vendar ni dvomiti, da so duševni voditelji tega naroda takorekoč v svoji celoti pridobljeni za misel narodnega edinstva in da tudi delujejo za to idejo. Z izredno veliko delavnostjo in s smislom, izvršajočim iz praktičnosti, ki mora pri Slovanih vzbujati priznanje, hočejo Slovenci uresničiti to idejo. O uresnitvi te ideje se lahko vzrčno nemalih razlik v jeziku in v kulturi upravičeno dvomi, eno pa je čisto gotovo, da se Slovenci z veliko resnobo in z brezprimernim samozatajevanjem trudijo, da bi izravnali ter razliko in da so z ozirom na višjo idejo pripravljeni za najdalekosežnejše koncesije na svoje brate Hrvate in Srbe. Izredna vztrajnost, s katero Slovenci svoj književni jezik izpopolnjujejo, daje misliti. Kar se nam danes še zdi varljiva zračna tvorba v mračni daljavi, se lahko v nekaj desetletjih pomakne v dosegljivo bližino... Kaj pokaže Nemci k temu? Ali naj pripustijo, da Slovenci

vrasejo v to kulturno skupnost? ... Pisec je mnenja, da Nemci kaj takega v svojem narodnem interesu ne smejo nikdar in nikoli pripustiti. Ker pa je rešitev jugoslovanskega vprašanja neodložljiva in ker obstaja jugoslovanska nevarnost za Nemce samo v slučaju, ako se »Slovenec« da dovolj časa, da si ustvari jezikovno-kulturni temelj za hrvatsko-srbsko-slovensko narodno edinstvo in da za to idejo pridobije tudi ljudstvo, predlaga Schoeppl, naj se »v okviru monarhije« poleg Avstrije in Ogrske ustvari takisto samostojen jugoslovanski organizem, ki bi naj obsegal vzhodni hrvatski del Istre, Dalmacije, Hrvatsko in Slavonijo, hrvatske in srbske pokrajine Ogrske, Bosno in Hercegovino. To se pravi: v okviru Avstro-Ogrske se naj ustvari Jugoslavija, iz katere se naj izločijo Slovenci, ki se jih naj izloči Nemcem na milost in nemilost v popolno germanizacijo. Nov in originalen ta Schöpplov načrt sicer ni, značilen pa je v toliko, ker nam priča, da se Nemci zavedajo, da morejo nemški most od Belta do Adrije zgraditi preko Slovencev samo, ako Slovenci državno-pravno ločijo od ostalih Jugoslovancev. Pripravljeni so torej Hrvatim in Srbom priznati državno samostojnost, samo ako le-ti žrtvujejo za to Slovence. Slovenci bi potemtako naj bili ona žrtev, iz katere bi naj v okviru monarhije vznikla kot tretje državno-pravno telo poleg Avstrije in Ogrske — Jugoslavija! S tem načrtom so se avstrijski Nemci, kakor je nedavno tega razkril »Agramer Tagblatt«, že obrnili na hrvatske in srbske politike, a niso našli za svoj projekt nobenega razumevanja. Prepričani smo, da se našim ljubimim nemškim prijateljem, ki bi nas tako radi pohrustali s kostmi in mesom, tudi v bodoče ne posreči speljati na svoj lim Hrvate in Srbe in jih pridobiti za svoje načrte. Slovenci so sestavni del jugoslovanskega naroda, za to je jugoslovanska državna skupina v okviru monarhije mogoča samo z njimi, nikoli pa brez njih ali proti njim.

— **O nepotrditvi izvolitve Ivana Hribarja v železniški svet** piše tudi glasilo hrvatsko-srbske koalicije »Hrvatski Pokret«. Kakor je samo ob sebi umljivo, obsoja list čim najostreje to novo nečuvno dejanje avstrijske vlade.

— **Osebnosti.** Sekcijski svetnik v poljedelskem ministrstvu dr. Maks Schescharg je bil imenovan za ministerjalnega svetnika.

— **Osebnosti.** Ravnatelj obrtnega pospeševalnega zavoda inž. Vladimir Remec je imenovan za minister za javna dela za višjega komisarja obrtnega pospeševalnega zavoda v osmem činovnem razredu.

— **Naš članek »Jugoslavlani in sestanev v Opatiji«** priobčuje v glavnih potezah »Hrvatski Pokret«, pravi pa, da se ne strinja povsem z našimi zaključki, češ, da je vendarle mogoče, da so izvajanja »Polaer Tagblatta« glede opatijske sestanke vendarle resnična.

— **Avstrijska avtomobilska alpska vožnja 1914.** C. kr. avstrijski avtomobilski klub priredi letos v dneh od 14. do 23. junija pod pokroviteljstvom Nj. c. in kr. visokosti nadvojvode Leopolda Salvatorja poskušnjo avtomobilsko dirko, zvano »Avstrijska alpska vožnja 1914«, katere smer je po kranjskem ozemlju določena tako-le: Pripeljejo se čez Jezersko, Kranj, Ljubljano, Vrhniko, Spodnji Logatec, Postojno, St. Peter, Trnovo v Matulje. Dne 17. junija se pripeljejo iz Trsta zopet na kranjsko ozemlje ter dirkajo skozi Razdrto, Vipavo, Ajdovščino, Col, Črni vrh, Godovič, Idrijo, Žiri, Terboje, Hotavljice, Skofjo Loko, Kranj, Trzic, Sv. Ana, čez Ljubelj na Koroško. Od merodajnih krogov smo naprošeni prebivalstvo opozoriti, da naj bode z oddičnimi gosti prijazno in vljudno ter da jim v slučaju kake potrebe dobrohotno priskoči na pomoč. Ni pa potreba še posebej poudarjati, da naj jih pozdravljajo izključno le slovensko.

— **Slovinci, ne v Srbijo!** Iz Ralje v Srbiji nam pišejo: »Dan za dnem prihajajo večinoma mladi ljudje brez priporočil, oziroma brez dokumentov za kruhom v Srbijo in na stotine se jih je že oglasilo pri ravnatelju g. Rosmanu v Ralji, kakor tudi v njegovem privatnem stanovanju v Belgradu. Da bo enkrat mir, izjavljamo: Dasi je zahtevala vojska mnogo žrtv, vendar se nič ne pozna, da bi primanjkovalo pisarniških moči, nasprotno, veliko je domačih moči brez službe, ker so vsa mesta popolnena. — A kar se tiče Slovencev, mora vsak znati dobro v govoru in pisavi (cirilica) srbsko, ker brez delnega jezika ne dobi nobeden privatne službe, katere se plača do najvišje 150 frankov na mesec, a vsak tak mora imeti od doma priporočilo in uradne dokumente. — Tisti, ki niso večji srbskega jezika in cirilice, dobijo službo vsak čas v kamnologu

cementne tovarne v Ralji proti dnevnici plači 3 frankov. Tu se mesto cirilice uporablja kramp in lopata. — Razen stavbnih inženirjev, zdravnikov in učiteljev ne more nobeden biti sprejet v državno službo. To si naj vsak zapomni, torej naj ne hodi nihče na slepo v Srbijo, ker tudi tukaj ne letajo pečene kokoši same v usta, ampak mora si vsak krvavo zaslužiti vsakdanji kruh pri današnji dragini. Naveličali smo se že sprejemati ljudi, ki večinoma prihajajo brez sredstva v Belgrad in jih podpirati. Za pridne in pošene ljudi je tudi v domači zemlji dosti kruha, zato treba samo delati. Ako pa že kateri želi svojo službo premeniti, naj to stori pismenim potom, s prilogo svojih dokumentov na podlagi razpisanih služb v dnevnih listih itd.»

— **Jurjevanje na Gradu.** Kakor prejšnja leta, praznoval se bode tudi letos praznik sv. Jurja v nedeljo, dne 26. t. m. ob 10. dopoldne s slovesno sv. mašo in pridigo v zgodovinski kapelici sv. Jurja na ljubljanskem Gradu. Istega dne popoldne vrši se pri ugodnem vremenu po stari šegi ljubljancanov na prostornem grajskem dvorišču, kjer se postavijo razni šotori in stojnice za okrepčila, nepriljena ljudska veselica.

— **Jurjevanje na ljubljanskem Gradu** se jutri v nedeljo vrši ob vsakem vremenu, ker imajo Ciril-Metodove podružnice na razpolago večjanske notranje prostore za več sto ljudi. Opozorjamo zlasti na kuriozitet šentjakobsko-trnovske podružnice, na najnovejši Johančin čudež, ki ga doslej še nihče ni videl, ter na zmag, ki ima v krempljih devico-kraščico, a ga premeta sv. Juri, zasede mu ostro sulico in razuzdano žrelo. Kamilica se bo videla v vsej nagoti in lepoti, ravnatoka naj noben moški ne zamudi ogledati si žensko skrivnost, ki večini še ni znana. Samo za odrasle vse to. Začetek ob 7. zjutraj, konec ob mraku. Ples in druge zabave. Brez vstopnine.

— **Obrtne stvari.** Magistratni gremij je odklonil prošnjo Pavla Mrakove za prenos gostilniške koncesije iz Selenburgove ulice v Cerkveno ulico št. 21. in prošnjo Jakoba Sterleta za podelitev gostilniške koncesije, ugodil pa je temle prošnjam: Pavla Steleta za avtomobilsko koncesijo, Marije Lekševotove za prenos gostilniške koncesije s Sv. Jakoba trga v Hradeckega vas št. 41, Viktorije Korinškove za prenos izkuharske koncesije v Florijansko ulico št. 23. in Antonije Koutny za razširjenje gostilniške koncesije. Prošnji Antona Deghenghija za naknadno odobrenje preselitve gostilne iz pritličnih prostorov v kletne, se je ugodilo, zavrnilo pa se je njegovi prošnji, da se mu dovoli vporaba treh nadaljnjih prostorov pod zemljo v gostilniške svrhe. Pri tem se je naglašalo, da se ti novi prostori sploh ne nahajajo v hiši prošnjika Antona Deghenghija.

— **Stavbno gibanje v Ljubljani.** Magistratni gremij je v svoji včerajšnji seji dal stavbno dovoljenje: Franu Drogenigu za zgradbo nove trgovske hiše na Mestnem trgu, I. Šepičevi za zgradbo nove, dvonadstropne hiše na Trgu Tabor in Franu Kurentu za zgradbo pritlične hiše na vogalu Jeranove ulice.

— **Hotel Tivoli** je sedaj spomladni čas res pravi raj. Zato se je tudi odbor za prireditve veselice ob priliki manjšike proslave odločil za Tivoli. Veselica bode prirejena tako, da bode ustrezno vsakomur. Pričetek veselice je ob 4. uri popoldne, zvečer ob 9. uri se bode pričel ples. Za slučaj ugodnega vremena je krassen vrt, a če tudi bi kaj vreme ponagajalo, je pa na razpolago velika dvorana. Zato naj bode geslo vseh narodnih Slovencev: v nedeljo 3. majnika na majniško veselico v Tivoli!

— **Ljubljanski športni klub.** Vsi člani tenis-igralci imajo v ponedeljek dne 27. t. m. sestanek na klubnih igriščih na dirkališču od pol 6. do 7. zvečer. Na tem sestanku se določijo igralni dnevi, sestavijo skupine itd. Ker se je oglasilo nekaj začetnikov, napravi se pri zadostnem številu nova začetniška skupina. Odbor prosi radi definitivne ureditve polnoštevne udeležbe pri sestanku.

— **Pevska vaja »Zvezde slov. pevskih društev«**, ki je bila razpisana za danes zvečer ob 8. v Narodnem domu, odpade.

— **Ravnateljstvo kmetijsko-kemijskega preskušališča za Kranjsko** nas prosi objaviti, da trajajo uradne ure na preskušališču počenši s ponedeljkom dne 27. aprila t. l. od 8. ure zjutraj pa do 2. ure popoldne, kar naj blagoizvolijo stranke upoštevati.

— **Plakaterjem** se odvzame pravica plakatiiranja, ako ne bodo odstranjevali papirja, ki ga strgajo z reklamnih tabel. Tako je sklenil včerajšnji gremij v svoji seji na pritožbo, da puste plakaterji z reklamnih tabel strgani papir enostavno ležati na ulici.

— **Razpisana srednješolska mesta.** Puij, realna gimnazija z italijanskim učnim jezikom, eno mesto za klasično filologijo, eno mesto za ital. in hrv. kot glavni predm., eno mesto za prostoročno risanje in eno mesto za telovadbo. (1914/15, 8. V.). Gra-diška, učiteljske z ital. učnim jezikom, ravnateljsko mesto (takoj, 30. IV.). Knittelfeld, realka, mesto za verouk (1914/15, 15. V.).

— **Vožnja brzina osebnih vlakov na Dolenjski železnici** (proga Ljubljana-Novovo mesto) se od 1. maja t. l. naprej poviša od 30 km na 45 km na uro. V to svrhu je ravnateljstvo c. kr. državnih železnic vse odredilo, kar se je v komisijem zapisniku z dne 23. junija 1908 za zgoraj navedeno povečanje brzine potrebnim spoznalo. Prečnice, ki se je o njih v času od 6. do 8. aprila t. l. vršil politični obhod, še niso napravljene, vendar se bodo vsi v poštev prihajajoči železniški prehodi od 1. majnika t. l. naprej ob prometu osebnih vlakov nadzorovali po železniškem osobju, ki je o vlakovem prometu zanesljivo poučeno. To se daje s tem na splošno znanje ter se občinstvo opozarja na večjo previdnost, ki je vsled povečanja brzine potrebna pri prestopanju tirov in vestno opazovanje svarilnih signalov bližajočih se vlakov.

— **Umrl je v Ortenku** ondodni železniški postajevodja gosp. Janko Mramor v starosti 34 let. Vrlemu možu časten spomin!

— **Poroka.** Okrajni sodnik v Novem mestu gosp. Anton Kuder se je dne 22. t. m. v Zagrebu poročil z gđno. Katico Šutejevo, hčerko veleindustrijalca gosp. Ivana Šuteja v Zagrebu. Čestitamo!

— **Lampetova električna centrala za Dolenjsko.** Iz novomeške okolice se nam poroča: Te dni se je dr. Lampe v spremstvu očeta Štemburja v deželnem avtomobilu vozil po naši okolici. Kakor klerikalci zatrjuje, je šel pogledat v Luknjo, kjer ima gosp. Seidl svojo električno napravo, ki jo je zgradil prejšnji lastnik g. Košiček in ki je bila namenjena za razsvetljavo Novega mesta, Kandije in sploh vse okolice, težeče ob napeljanem električnem toku. Zdaj počiva ta naprava že več let. K življenju jo hoče zbuditi dr. Lampe, ki bi jo baje rad kupil na deželni račun, da bi elektrika svetila po Kandiji in Prečini, za kar bi obe občini prevzele — garancijo. Tudi za povzdigo dolenjskega obrtništva in industrije (katere je na Dolenjskem toliko!) bi se ta dolenjska »centrala« vporabila.

— **Nenavadno lepega domačega prašiča** je izpital Jože Strah, posestnik iz Sostra št. 35, občina Dobrunje. Žival tehta 301 kg, obsega ima 192 centimetrov, dolga je 148 cm, visoka samo 75 cm, stara približno 1 in pol leta, stane 440 K. Prost ogled še nekaj dni v prostorih g. Predoviča na Mersarski cesti št. 4.

— **Boj za življenje,** kinematografski igrokaz prve vrste v štirih delih z mad. Gabrielo Robinne in M. Aleksandre iz Comedie française v glavnih vlogah, kateri se predvaja od danes naprej v kinematografu »Ideal«, je vlezanimiv nele radi napetega dejanja, marveč tudi radi krasne koloracije. — Poleg tega predvaja se še krasna Max Linderjeva humoreska »Nikdar za šalo ne poljublaj posla«. V torek »Trvdka se ženi«, senzacijska veseloigra v treh delih.

— **Koristna prireditve.** Kakor se je že poročalo, priredi tukajšnja podružnica trvdke Singer Ko., delniška družba šivalnih strojev, od 1. do 23. majnika v veliki dvorani Mestnega doma brezplačni učni tečaj za umetno vezenje, krpanje perila in nogavic ter šivanje. Obenem s tem tečajem bode ob ponedeljku 4. do 23. majnika vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne ter od 2. do 6. ure popoldne otvorna krasna razstava umetnih vezenin, izgotovljenih na izvirnih Singer šivalnih strojih. Ker bode razstava nudila marsikaj lepega in koristnega, ker si vsakdo lahko sam ogleda, kako se umetno vezenje izvršuje na šivalnem stroju, se slavno občinstvo danes opozarja na to prireditve. Kakor nam je trvdka Singer Ko. sporočila, se zgoraj omenjenega tečaja lahko udeležujejo ne le dame, ki že imajo Singer šivalni stroj, temveč tudi tiste, ki še nimajo izvirnega Singer ali pa še sploh nobenega šivalnega stroja. Vendar se je pa v tem slučaju potreba poprej zgledati v trgovini trvdke Singer Ko., delniška družba šivalnih strojev, Sv. Petra cesta št. 4 v Ljubljani. Več v inseratu.

— **Majnikov semenj za kože** vršil se bode v ponedeljek dne 4. majnika t. l. in sicer kakor navadno, v skladišču trvdke »Balkan«, trg. šped. in kom. del. družba, na Dunajski cesti št. 33.

Narodna obramba.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je nakazal gosp. Fr. Škerlec trgovec pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah, 7 K

90 v. To vsoto se je nabralo na odhodu pri Sv. Trojici, g. Janžekovič 4 K 20 v, v veseli družbi v Benedičkem vrhu 3 K 70 v. — Ciril-Metodova podružnica v Vrtojbi na Goriškem je priredila velikonočni ponedeljek veselic z vpriporitvijo igre »Dommen«. Uspeh je bil zelo ugoden in je dal glavni družbi čistega dohodka 100 kron. — Med to vpsolano vsoto je vštet dar g. Josipa Nemec, trgovca v Podgori pri Gorici, 10 K, in peka g. Valentinčiča iz Sorice 6 K. Posebno zahvalo zasluži g. Alojzij Vuk, poslovodja konsumnega društva v Vrtojbi, ki je izkupil za družbo s svojim požrtvovalnim delovanjem od brezalkoholičnega pijače 27 K 38 v. Tej vzornici podružnici slava! — Ker se nista mogla udeležiti Žihherjevega pogreba, poslala sta B. F. Gselman pri Sv. Martinu 5 K. Neumorno deluje Ciril-Metodova podružnica v Trbovljah in daje vspodbudne vzglede rojakom širom domovine! Nabiralniki so vrgli ta mesec čistih 85 K 59 v. Slava! Prvenstvo je dobil nabiralnik v gostilni Goropevšek, posebno delavne so bile gospice Grebenčeve. Sokoli so nabrali po pogrebu pok. K. Počivavška 10 K na predlog krožnega starostar br. Tauerja. Gdčna. Ocepkovala se je vrnila k svojemu nabiralniku, a »Slovenska mati« ga. Ana Dimnikova je pridobila v nabiralnik 28 K. Zivelata prezasluzna predsednica ženske Ciril-Metodove podružnice!

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda za Savo, Javornik in Koroško Belo** priredi dne 10. maja svoj drugi pešizlet v Žerovnico v gostilno gospoda Ivana Svetine, zraven postajališča. Vabijo se vsi prijatelji najbolj marljivih podružnic na celem Kranjskem, na katero je lahko ponosen vsak član. Na vspredu bode šaljiva pošta, petje, ples in prodaja dveh krasnih sobnih okrasov v znesku 40 kron. Vstopnina 50 vin. za osebo. Pri blagajni se bodo nahajale dvojne knjige, i. s. bele in črne, udeleženci se bodo vpisovali v belo knjigo, neudeleženci pa v črno knjigo. Zbirališče pri Jelenu na Savi, odhod točno ob 12. uri popoldne. Prosi se, da pridejo vsi v narodni noši, gospodične kakor tudi vsi fantje in drugi, da pokažemo, da smo pravi Gorenjci, ki ljubimo svoj slovenski narod. Vsak naj gleda, da dobi prijatelja za večjo udeležbo. V slučaju slabega vremena se izlet preloži na nedoločen čas. Začetek ob 3. popoldne.

Jurjevanje

na Ljubljanskem gradu
v nedeljo, dne 26. aprila 1914

prirede

šentjakobsko-trnovski ter šentpeterski podružnici (moške in ženske) družbe sv. Cirila in Metoda.

Izredne novosti. — Brez konkurence. Začetek ob 7. zjutraj, konec ob mraku. Brez vstopnine.

Društvena naznanila.

— **Društvo za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma tel. društva »Sokol II.«** v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 3. maja veliko pomladansko veselico na »Osojah«. Veselica obeta nuditi posetnikom velik užitek. Omenjeno bode, da bodo razven običajnosti tudi razni nastopi telovadcev, telovadkinj, gojencev in gojenk »Sokola II.« »Osoje« bode ta dan električno razsvetljene. Zato le vsi, ki čutite sokolsko, v nedeljo 3. maja na »Osoje«.

— **Pevski naraščaj.** Da se izpolni mnogim naše mladine želja po pevski izobrazbi, ki pa dosedaj niso imeli prilike, da bi nadaljevali tamkaj, kar so si v svoji šolski dobi na pevskem polju pridobili, ustanavlja pevsko društvo »Slavec« pevski naraščaj, katerega namen je, mladino poučevati o pevski teoriji in zborovem petju in do katerega imajo pristop vaje različnih poklicev. Naraščaju dala se bode prilika tudi za večkratne javne pevske nastope. V naraščaj sprejeti ne plačuje nikakih prispevkov in je pouk brezplačen. Vpisovanje se vrši v nedeljo 26. t. m. od 3. do 4. ure popoldne in v ponedeljek 27. t. m. od 8. do 9. ure zvečer v »Slavčevih« društvenih prostorih v Narodnem domu, I. nadstropje, levo.

— **Slovensko zldarsko in tesarsko društvo v Ljubljani** vljudno vabi vse cenjene izvršujoče in podporne članke na redni letni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 3. maja ob 9. uri dopoldne v restavracijskih prostorih g. Cundra (pri Perlesu) v Prešernovi ulici z običajnim dnevnim redom.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Mostah** opozarja vsa gasilna društva, katere se bodo udeležila običajne sv. maše pri sv. Florijanu v Ljubljani, dne 10. maja, da priložijo vsaj do 3. maja koliko mož se in bo-

do udeležile, da vemo zajtrk, kakor tudi obed pripraviti. Druga leta bil je skupen zajtrk v Ljubljani, a letos bode v Mostah. Ker se bode ob tej priliki vršila velikanska slavnost našega društva, zatoraj že danes slavnostna gasilna društva vabimo, da se iste, v čim največjem številu udeležite. — Odbor.

Zlet gorenjske sokolske župe bo v Kranju dne 5. julija.

Umetnost.

— **Pred tretjim prozvajanjem Sattnerjeve kantate »Olik«** v nedeljo, 26. aprila točno ob 5. uri popoldne bo pela gospa Hermsdorf - Bilinova štiri pesmi: a) Hummel: Aleluja; b) dr. Gojmir Krek: Misli; c) dr. Gojmir Krek: Intermezzo; d) Anton Lajovic: Pesem o tkalcu; gosp. operni pevec Ivan Lev ar pa poje: a) Anton Lajovic: Bujni vetri v polju; b) Anton Lajovic: Mesec v izbi; c) Fran Gerbič: Kam?; d) dr. Gojmir Krek: Pogodba; d) Emil Hochreiter: Najslajša služba. Od teh 8 slovenskih izvornih modernih skladb se 6 pesmi sploh prvokrat javno izvaja.

— **Iz Postojne.** V nedeljo smo imeli v Postojni izredni glasbeni užitek. Priredila sta namreč koncert dva najbolj nadarjenih in marljivih slovenskih umetnikov, gospoda Rijavca (tenor) in Trost (violina). Ne bomo ocenjevali njih zmožnosti, ker nismo strokovnjaki, reči pa moramo, da takih nastopov v Postojni še nismo imeli, pač pa si jih želimo še več. Obisk je bil povoljen, vendar bi bil lahko boljši, zlasti nižji sloji naj bi se tudi nekoliko bolj zanimali za umetnost in ne samo za zabave v veselih vinskih družbah. Vstopnina je bila tako malenkostna 60 v, da bi jo bil pač vsak lahko utrpel. Koncert so počastili s svojo navzočnostjo g. okr. glavar dr. Pilhofer z gospo soprogo, g. svetnik dr. Doljan, g. župan Lavrenčič z gospo soprogo, gospodje železniški uradniki iz St. Petra z gosp. prometnim kontrolorjem Froletom in gospo soprogo, gostje iz Razdrtega, Matenje vasi in bližnje okolice. Dvorano je prepustil g. Paternost brezplačno, za kar mu iskrena hvala. Koncert je v vsakem oziru sijajno uspel in sta bila umetnika po vsejakoršnem izvajanju viharno aklamirana. Občinstvo je bilo iznenadeno in naravnost očarano nad tako gracijskim in finim izvajanjem posameznih točk. Drugi dan je bila splošna kritika, da enake prireditve in tako sijajnega nastopa še nismo imeli v Postojni. Mladima umetnikoma želimo najboljše bodočnost in še mnogo enakih uspehov.

Razgled po slovanskem svetu.

— **Slovenska narodna igra »Divji lovec«** v Belgradu. Preteklo nedeljo je belgradsko narodno gledališče uprizorilo Finžgarjevega »Divjega lovca«. Igra je bila skrbno naštudirana in dobro uprizorjena. V igri se je posebno odlikovala Ružena Broževa in Sava Todorović. Broževa je igrala Majdo. Vglobila se je popolnoma v svojo vlogo in izvrstno zadela značaj slovenskega kmetkega dekleta. Simpatična pojava, mehako topli glas, premišljena igra, vse to je učinkovalo, da je prišla njena igra do popolne veljave. Takisto odlični je bil tudi Sava Todorović, ki je predstavljal trdosrčnega in skopega župana. Gledališče je bilo polno. Igra je uspevala v vsakem oziru. Najbolj je občinstvu ugajala godba — slovenske narodne pesmi. — V ponedeljek se je predstava ponovila. To pot je bilo gledališče popolnoma razprodano. Priponitje je treba, da so igralci in igralka nastopili v lepih slovenskih narodnih nošah, za kar se je v prvi vrsti zahvaljevati posredovanju našega rojaka dr. Nika Zupaniča.

— **V bodoči sezoni** nameravajo uprizoriti na srbskem odru več slovenskih dramskih proizvodov, seveda v srbskem prevodu. Srbi žele spoznati tako moderne, psihološko globoke drame, kakor tudi ložje narodne stvari. No, Slovenci ne moremo v dramatik Srbom mnogo nuditi, a če jim naj kaj svetujemo, naj uprizore na primer Cankarjevo dramo »Kralj na Betajnovi«, ki bi se pa morala odru primerno prirediti.

— **Proslava smrti Zrinškega in Frankopana.** V četrtek, dne 30. aprila je obletnica mučeniške smrti hrvatskih velikašev Zrinškega in Frankopana v Dunajskem Novem mestu. Hrvatska akademska mladina v Zagrebu priredi ta dan veliko spominsko slavnost, katere se udeležijo vsa zagrebška hrvatska in srbska prosvetna društva. Ob 8. zjutraj se zbore prosvetna in pevška društva, hrvatski in srbski »Sokol«, šolska mladina in vse ostalo občinstvo pred »Hrvatskim Domom«, odkod se n

sprevedu napotijo na Kaptol k zadušnicam. Po zadušnicah bo v prostori »Hrvatskega Sokola« svečano-stna akademija, na kateri bo o Zrinjskem in Frankopanu govoril dalmatinski državni poslanec dr. Ante Tresić, Pavičić. Zvečer bo slavnostna predstava v gledališču. V nedeljo, dne 3. maja se prirede slične spominske slavnosti v vseh večjih krajih širom Hrvatske. — Tudi v Belgradu prirede veliko svečanost v spomin Zrinjskemu in Frankopanu. Na slavnostni akademiji bo govoril hrvatski vseučiliški profesor iz Zagreba dr. Ferdo pl. Šišić. Kaj pa na Slovenskem? Tu se nihče ne gane, dasi bi baš mi Slovenci imeli dovolj vzroka, se spominjati smrti Zrinjskega in Frankopana, saj je obenem z njima poginil tudi slovenski plemič Ivan Erazem grof Tatenbah!

— Češki učitelji na slovenskem jugu. Pevsko društvo praških učiteljev, ki si je priborilo lep glas doma in v tujini, namerava poleti napraviti izlet na Balkan ter prirediti koncert v Belgradu in v Sofiji. Na povratku z Balkana se baje ustavi tudi v Zagrebu.

— Od papeža odlikovan hrvatski umetnik. Znan mladi hrvatski umetnik na goslih Zlatko Baloković je te dni igral pred papežem Pijem X. in zbranimi kardinali v Vatikanu. S svojo umetnostjo je navzoče naravnost očaral, da so bili nekateri kardinali do solz ginjeni. Papež je nato sprejel Zlatka v posebni avdijenci, mu svojerodno podelil visoko odlikovanje — veliko zlato papeško kolajno ter podelil blagoslov njemu in vsi njegovi rodbini. V imenu kardinalskega kolegija je podaril kardinal Riinaldini Zlatku Balokoviću srebrno medaljo. S tem je kariera hrvatskega umetnika povsem zasigurana.

— O tesnejši organizaciji jugoslovanskega Sokolstva so se po seji Vseslovanske sokolske zveze na Dunaju o Veliki noči posvetovali starosta slovenske sokolske zveze dr. Oražen, starosta hrvatske sokolske zveze dr. Car in predsednik srbske sokolske zveze Živanič. Dosegel se je popoln sporazum. Tekom štirih tednov pošljejo v Zagreb vse tri jugoslovanske sokolske organizacije po dva delegata. Ti delegati bodo predložili sestanku konkretne predloge glede pretopljenja vseh treh jugoslovanskih sokolskih zvez v eno organično celoto.

— Proti proslavi Jana Husa. Prihodnje leto bo 500 let, odkar so v Kostnicah sežgali na grmadi Jana Husa. Ves češki narod se pripravlja, da dostojno proslavi to obletnico. Ker je bil Jan Hus verski reformator in navdušen češki rodoljub, ta proslava dunajski vladi seveda ni prijetna. Zato je ministrstvo notranjih del prepovedalo snovanje »Husovih družtev«, naučni minister Hussarek pa je pod najstrožjim kazni zabranil, da bi dijaki nabirali prispevke za Husove svečanosti, ali prodajali knjižice, katerih čisti dohodki so namenjeni za Husov fond. Te prepovedi so v vsi češki javnosti vzbudile velikansko ogorčenje.

— Vseslovanska sokolska zveza bo imela svojo prihodnjo sejo v Ljubljani ob priliki ljubljanskega sokolskega zleta. Te seje se bodo prvič udeležili zastopniki ruske sokolske zveze, ki je bila v zadnji seji na Dunaju sprejeta v sokolsko organizacijo.

— Češko - ruski stiki. Pred par dnevi se je vršil v Moskvi ustanovni občni zbor češko - ruskega društva pod imenom »Jan Hus«. Predsednik je Svat. Koníček, izdajatelj slovenskih koledarjev v ruskem jeziku. V odboru so: V. Bobrinskij, dr. Vergan, člani grof Witte in Gučkov. Društvo bo ustanovilo v večjih gubernijalnih mestih odseke. K Husovim slavnostim v Prago pride deputacija.

III. Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani.

Zletna vabila, kakor tudi veliki lepaki, so razposlani. Vabila so se razposlala na vse slovanske sokolske zveze ter na vse, v evropski telovadni Zvezi združene telovadne organizacije in sicer: Zvezi belgijskih gimnazistikov v Antverpnu, danski Zvezi gimnazistikov, Kodani, dalje Zvezi francoskih gimnazistikov, Bordeaux, angleški telovadni Zvezi, London, švicarski telovadni Zvezi, Fribourg, Zvezi laških gimnazistikov, Rim, Zvezi luksemburških telovadnih društev, Luksemburg, ogrski telovadni Zvezi, Budimpešta, nizozemski telovadni Zvezi, Harlem, norveški Zvezi telovadnih društev, Kristianija, Zvezi romunskih gimnazistikov, Bukarešta, švedski Zvezi gimnazistikov, Karlberg.

Zletni znaki dospe prve dni majnika v Ljubljano. Predprodajo istih, kakor tudi sedežev in vstopnic na telovadišče prevzela je Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, za Češko, Moravsko in Šlezijo pa banka »Bohemia« v Pragi.

Majniška proslava 1914.

V nedeljo dne 3. majnika ob 10. uri dopoldne

velik javen shod

v veliki dvorani „Mestnega doma“.

Govorijo drž. in dež. poslanec dr. V. Ravnihar, dež. poslanec Adolf Ribnikar in zastopnik Zveze jugoslovanskih železničarjev Iv. Škrjanc iz Trsta.

Slovenici! Slovenski delavci in uslužbenci vseh strok, udeležite se shoda polnoštevilno!

Popoldne ob 4. uri

velika ljudska veselica

v hotelu Tivoli.

Sporod: godba, petje, komični nastopi, srečolov, šaljiva pošta in ples.

Vstopnina za osebo 40 vinarjev. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

Razne stvari.

* Proti 1. maju. Iz Heba poročajo: Zveza severočeskkih industrijcev je sklenila, da odpusti vsakega delavca, ki 1. maja ne bo delal, ter ga ne sprejme v delo pred 11. majem.

* Pisma kardinala Rampolla. Iz Rima poročajo: V Vatikanu so precej razburjeni, ker so se objavila pisma, ki jih je pisal kardinal Rampolla grofici Parravicino. Rampolla obsoja v teh pismih uničujoči učinek papeževih odredb.

* Zaljubljeni Caruso. Iz Londona poročajo: Enrico Caruso je tožen za odškodnino 400.000 mark, ker je prelomil besedo, da bo poročil neko damo. Toži ga neka lepa 29letna dama, ki trdi, da ji je dal Caruso pismeno obljubo.

* Grozen čin. Iz Sarajeva poročajo: Kmetovalec Kunje v Gabeli se je po ostrem prepiru pobotal s svojo ženo. Oba sta šla k spovedi in obhajilu. Ponoči je Kunje prerezal svoji ženi in sebi vrat. Zapustila sta štiri otroke.

* Šviha med italijanskimi socijalnimi demokrati? Iz Rima poročajo: Nacionalistični poslanec grof Foscari izjavlja v listu »Gazzetta di Venezia«, da je bil baše socialistični poslanec Todeschini v Trstu detektiv državne policije. Pozivlja poslanca Todeschinija, naj ga toži.

* Boj med stražnikom in tihotapcem. Iz Sarajeva poročajo: Na cesarskem mostu se je vršil v navzočnosti več sto ljudi oster boj med stražnikom in nekim mladim tihotapcem. Stražnika, ki je bil v nevarnosti, da pade v vodo, sta v zadnjem hipu rešila neki podčastnik in neki detektiv. Tihotapec je vrgel v vodo pet kilogramov težak zavoj.

* Obsojen škof. Iz Luksemburga poročajo: Poslanec levice so tožili škofa Koppesa zaradi njegovega govora na katoliškem shodu v Metz. Predvčerajšnjim je bila izrečena razsodba. Škof je bil obsojen na dvesto frankov denarne globe in dvesto frankov odškodnine vsakemu izmed 21 civilnih tožiteljev. Škof se je pritožil.

* Sleparija z otrokom. Iz Krakova poročajo: Pred par tedni je kupila veleposestnica Sowa z ruskega Poljskega dva meseca starega dojenčka ter ga sprejela za svojega. S tem je hotela dobiti premoženje svojega umrlega moža, ki je znašalo 250.000 rubljev. Dobil je izpričevalo babice, na podlagi katerega ji je neki duhovnik izstavil krstni list. Rodbina umrlega moža pa je spoznala sleparijo ter dala aretirati veleposestnico.

* Cvetilice namesto gumbov. »Elegantne Welt« poroča, da so si ameriški elegantni postopaci izmislili novo posebnost. Kjer so se sedaj svatili v manšeta in na sprednji strani frakove srajce gumbi iz medelga zlata ali dragocenih kamnov, tam diše zdaj sveže cvetke, pritrdjene z zlato žico. Videti se morejo klinčki, gardenije, da celo orhideje. Seveda se morajo ti »cvetoči gumbi« večkrat na dan izpremeniti.

* Kitajski zakon. Na Dunaju je pred par dnevi umrl Kitajec lin-Jon-Sang, ki je prodajal porcelanaste podobice. Umrl je, ne da bi enkrat videl svojo ženo, s katero se je pred nedavnim poročil na kitajski način: Kupil jo je. Kupčijo so izvršili zanj njegovi starši. Poročna pogodba je bila pred pagodo pravoveljavno sklenjena. Kitajec se je nameraval jeseni vrniti na Kitajsko k svoji ženi, ki je zdaj vdova, ne da bi svojega moža sploh poznala.

* Iz strička se norčuje. Grški prestolonaslednik je bil zdaj v Ber-

linu in pri tej priliki je tudi obiskal »svoj« polk v Postupimu. Glavna reč pri tem je bila zabava v oficirskem kazinu. Govorilo se je med drugim o vojaški službi na Pruskem in Grškem. Nekateri oficirji so zatrjevali princu, da ima prebivalstvo na Grškem gotovo splošno mnogo manj dela nego na primer na Pruskem. »Toda, kaj pa mislite, gospodje,« je vskliknil princ, ki je, kakor znano, nečak nemškega cesarja, »celo zimo imamo mnogo dela z zakopavanjem »starih« loncev, ki jih potem spomladi kot »starinske predmete« izkopavamo na Krfu v navzočnosti njegovega veličanstva nemškega cesarja.«

* Menica pruskega princa. V Berlinu je že dolgo znano, da starejši sin kancelarja Bethmann-Holwega, 24letni pravnik, ne dela veselo svojim roditeljem. Pred kratkim je neka draždanska banka zahtevala od kancelarja, naj plača na 50.000 mark se glasečo menico svojega sina. Na menici je poleg podpisa mladega Bethmann-Holwega parafiral tudi podpis mladšega cesarjevega sina, princa Joahima. Kancelar je spoznal podpis svojega sina, dvomil pa je o pristnosti princjevega podpisa. Pokazalo pa se je, da je princ Joahim v resnici pomagal svojem prijatelju s svojim podpisom, ker je mislil, da bo sin vse povedal očetu. Kancelar je stvar povedal cesarju Viljemu in menica je bila plačana.

* Ubogi šolski otroci. »Arbeiter Zeitung« poroča, da je ravnatelj meščanske šole v Zennerstrasse v Hietzingu Grohmann izgubil lani svoj poročni prstan, kar je njemu in njegovi ženi povzročilo največjo žalost. Toda pobožna srca si znajo pomagati z molitvijo. Ker pa gospod Grohmann, ki je velik krščanski socijalist, ni zadosti zaupal učinku svoje molitve, tedaj je uporabil svoje mesto kot ravnatelj mestne šole, da pridobi cele čete pobožnih molilcev in molik za svoj izgubljeni poročni prstan. Dal je vsem učenkam svojega zavoda ukaz, naj pridno molijo zanj, da zopet najde svoj izgubljeni poročni prstan. Če je imela ta molitev uspeh, ni sporočil učenkam. Na tej šoli pa poučuje tudi pobožna učiteljica Helena Michel. Tudi njo je zadel huda nesreča. Krknil ji je njen preljubi cucek, ki ga je prav materinsko ljubila. In tudi ona je pozvala učenske drugega meščanskega razreda, naj molijo za njenega rajnega — psa.

* Podkraljeva soproga pianistka. V Berlinu biva zdaj ločena soproga egiptovskega podkralja, kjer se je posvetila glasbenim študijam. Namerava baje javno nastopati kot pianistka. Ta ločena soproga je Madžarka, grofica Törökova. Podkralj Abbas Hilmi se je seznanil z njo pred leti v evropskem kopališču ter jo odpeljal v Kairo. Lepa Madžarka je tam prestopila v mohamedansko vero in podkralj jo je vzel za poststransko ženo. Dobil je ime »princezinja Zobeida«. Enakomerno haremsko življenje pa ji ni ugajalo. Lani maja meseca je zapustila princezinjo Egipt ter se naselila na Koroškem. Najela si je vilo v Beljaku. Meseca avgusta pa se je pripeljal podkralj za njo ter jo hotel pripraviti do tega, da bi se vrnila. Toda to se mu ni posrečilo. Princezinja je ostala pri tem, da se ločita. To se je tudi zgodilo, kar seveda ni delalo nikakršnih težav. Grofica Törökova, kakor se princezinja zdaj zopet imenuje, je nato odšla v Berlin, kjer se hoče torej izobražiti za virtuosko. Njeni prijatelji ji prorokujejo veliko umetniško bodočnost. Reklamo ima dobro.

* Klerikalna Sardinija — ali sveta Johana v laški izdaji. Krasno sliko s poklerikalne Sardinije je mogoče videti te dni pred sodiščem v Sassari. Imajo dela z dvanaestimi »čarovnicami«, o katerih strokovnjaki baje sami ne vedo, je-li so sleparke, blazne ali bolne žene. Kakor pri nas na Kranjskem! Te babnice so okradle več nego 200 oseb, in kako! Glavna obtoženka je Rosa Aro, ki pred sodiščem neprenehoma glasno moli. Osleparila je celo vrsto ljudi s tem, da je s svojo molitvijo pomagala njihovim umrlim sorodnikom iz vic. Koliko je za to dobila, tega se seveda pred sodiščem ne spominja. Nekemu jetičnemu je »izmolila« iz pljuč — sedem diamantov! Za pet lir je obljubila nekemu siromaku daljšo življenje, nekemu drugemu je to storila za dve lire. Stalnih taks ni imela. Seveda je vedno in povsod zabavljala čez zdravnike in trdila, da bolezni že zdaj niso nič drugega, nego muke, prihajajoče iz vic, v katere se pa zdravniki ne smejo vmešavati. Vse svoje čudeže je delala ta »sveta Rozalija« s posredovanjem duš v vicah in je pomagala tudi že nekemu norcu iz norišnice. Zdravniki so namreč odredili, da se mora neki bolnik prepeljati v norišnico. Ker je pa babnica razglašila, da je bolnika hudič obsedel, in ker je fanatizirano ljudstvo hotelo napasti norišnico, so morali bolnika izpustiti iz norišnice. Če li kak pri-

vatni tožitelj, ki ji je dal denar, da mu pokaže zaklad, predbaca to, pravi zaničljivo: »Teh par soldov, poslala vam bom vrečo zlata.« Eden izmed njenih klientov je mogel za pet lir govoriti z mrtvimi, drugi je moral plačati petdeset lir. Neki posestnik ji je dal 600 lir, da najde zaklad, neki voznik 1025 lir, da bi se rešil sodnega dne. Tudi paznik jetnišnice v Ittiri je med njenimi žrtvami. Dal je »svetnici« denar, da nazaj privede roparja Pittanu, ki je pobegnil iz ječe. Vsem tem ljudem obtoženka popolnoma mirnodušno odgovarja, da jim bo dala polne vagone zlata. Razprava bo trajala več dni. Prič je več nego sto.

* Na Phosphatine Falières naj se domisli vsaka mati ob času odvaj. Po opazovanjih odličnih zdravnikov za tisti čas ni ničesar boljšega. Zlasti se zdravi razvitek kosti in zob ter normalna rast pripisujeta izključno izborni redilnosti tega sredstva.

* Pritisk krvi v glavo so celo v obupnih slučajih z vsakdanjo rabo kozarca prirodne »Franc Jožefove« grenčice odpravili. Zdravniško vodstvo 15. c. in kr. avstro - ogrske bolnišnice je ugotovilo, da se je Franc Jožefova voda vedno izkazala ne samo za dobro in zanesljivo odvajalno sredstvo, nego tudi kot trajno urejevalni pomoček črevesnih opravil. — Dobiva se po lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bolezen našega cesarja.

Dunaj, 25. aprila. Današnji oficijozni bulletin o cesarjevem zdravju pravi:

Nocojsna noč je bila v toliko boljša, ker je cesar v prvi polovici noči dobro spal in le malo kašljal. V drugi polovici noči pa ga je motil pogosto kašelj. Apetit, čilost in splošno razpoloženje kakor včeraj.

Dunaj, 25. aprila. Privatno poročajo iz Schönbrunn: Cesar je do polnoči precej mirno spal. Po polnoči pa cesar ni zatisnil očesa. Katar je nelpremenjen. Vročica se ni pojavila. Zdravniki se boje da bo nastopalo slabo vreme neugodno vplivalo na razvoj cesarjeve bolezni.

Dunaj, 25. aprila. Cesar je danes dopoldne zaspal v naslonjaču ter spal eno uro.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 25. aprila. Začetkom včerajšnje seje ogrskega državnega zbora je očital grof Tisza poslancu Vajdi, da je bil v zvezi z ruskim agentom-provokaterjem Gerovskim, ki mu je priporočal Duliškoviča kot Rusa. Prišlo je do kratke kontroverze. Nato so se izvršile volitve v delegacije.

Budimpešta, 25. aprila. V popoldanski seji ogrskega državnega zbora se je nadaljevala razprava o proračunu. Govorilo se je tudi o izseljevanju, o katerem je notranji minister pravil, da nazaduje. Proračun notranjega ministrstva je bil sprejet v detaljih.

Grof Karolyi v Budimpešti.

Budimpešta, 25. aprila. Grof Michael Karolyi se je vrnil iz Amerike. Ustavil se je najprej v Požunu. V Budimpešti ga je pričakovalo 800 ljudi, ki so peli Kossuthovo himno. Karolyi pravi, da bo po delegacijah zopet obiskal z večjim številom somišljenikov Ameriko.

Nadomestne volitve na Hrvaškem.

Zagreb, 25. aprila. Danes se vrše nadomestne volitve v Ludbregu in Vrginmostu. V Ludbregu kandidira Radić, kateremu bo vlada najbrže v zadnjem trenutku postavila kot protikandidata okrajnega predstojnika Medvedovića. V Vrginmostu kandidira Valerijan Pribičević, ki bo tudi izvoljen. Proti njemu je ban.

Zagreb, 25. aprila. V Vrginmostu je bil soglasno izvoljen za saborskega poslanca Valerijan Pribičević, profesor bogoslovja, ki je bil med glavnimi obtoženci v znanem zagrebškem »veleizdajniškem« procesu.

Policijsko špicelstvo.

Rim, 25. aprila. Nacionalistični poslanec grof Foscari pravi v listu »Gazzetta di Venezia«: Socijalistični poslanec Todeschini je bil za časa svojega bivanja v Trstu špicelj državne policije. Grof Foscari pozivlja Todeschinija, da naj ga toži zaradi obrekovanja.

Dve ukradeni torpedovki.

Pariz, 25. aprila. V toulonskem pristanišču sta izginili dve torpedovki. Kljub iskanju o njih ni sledu. Dognalo pa se je, da je ponoči dospel neki parnik, ki je torpedna čolna odvedel.

Angleška in Francoska.

Pariz, 25. aprila. Ministrski predsednik Doumergue priobčuje v »Re-

tit parisienne« članek, v katerem pravi: Naše konference z angleškimi državniki so dognale, da se francoska in angleška politika popolnoma strinjata glede orijentiskih in drugih vprašanj. Tripelententa ni še nikdar boljše funkcijonirala, kakor sedaj, njen koncert ni bil še nikdar ožji. Franco-so-angleške slavnosti niso samo sija-jen incident, marveč imajo bodočnost. Pristrčna ljubeznivost, s katero je sprejel francoski narod angleško kraljevsko dvojico, je znamenje, da je entente cordiale pognala silne in trajne korenine.

Stavka na Španskem.

Bilbao, 25. aprila. Častniki in moštvo španskih trgovskih ladij je stopilo v stavko ter zapustilo ladje.

Revolta v Coloradu.

Trinidad, 25. aprila. Po krvavi bitki med stavkujočimi rudarji in državno milico v Coloradu se je milici posrečilo rudarje razgnati.

Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko.

Washington, 25. aprila. Predsednik Wilson je izjavil, da ne smatra, da bi obstajala vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko. Amerikanci se bodo omejili na to, da bodo obdržali Veracruz in okolico. Blokada ni proglašena.

London, 25. aprila. Ameriška vlada skuša tu najeti ladje, ki jih hoče uporabiti kot transportne ladje in ladje za prevažanje premoga.

London, 25. aprila. Iz Washingtona poročajo: Predsednik Wilson smatra položaj za zelo resen ter bo predlagal kongresu, da naj proklamira vojno proti Mehiki.

Washington, 25. aprila. Na mejo v Teksasu so odšla nova ojačenja.

New York, 25. aprila. Vstaška generala Villa in Carranza sta bila baje od Huertovih čet zajeta in odpeljana v zapor. Huertove čete pustošijo kraje, kjer bi morala ameriška armada prodirati na mehiškansko zemljo. Mesto Nuevo Laredo so z dinamitom razrušili. Razrušili so tudi ameriški konzulat.

New York, 25. aprila. Iz Mehike poročajo o velikih protiamerikanskih izgredivih. Množica je na ulicah sežigala ameriške zastave. Pred Huertovo palačo so se vršile demonstracije. Ljudstvo je zahtevalo proklamacijo vojne. Istočasno se je v palači vršila poroka Huertovega sina majorja Viktorja, kateri je baje prisostvovala tudi žena ameriškega poslanika.

London, 25. aprila. Iz Mehike poročajo, da je prišlo med Huerto in vstaši do popolnega sporazuma. Vstaši imajo nalogo zasesti severno mejo in vdreti v Teksas ter organizirati malo vojno.

Washington, 25. aprila. Senat je odobril predlog za mobilizacijo 50.000 prostovoljcev. Pozneje se bo mobiliziralo še pol milijona prostovoljcev. Mehikanske čete so zajele na severu 20 Amerikancev in nekega Angleža. Odpeljali so jih v Cordolo ter takoj ustrelili.

London, 25. aprila. Iz Mehike poročajo, da namerava Huerta odložiti predsedstvo in prevzeti vrhovno poveljništvo nad mehiškimi četami. Predsednik bi bil v tem slučaju Portilos.

* * *

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Tirana, 25. aprila. Knežja dvojica je dospela v četrtek popoldne v Tirano ter se je nastanila v vili Esad paše. Zvečer sta se knez in kneginja zopet vrnila v Drač.

Drač, 25. aprila. Knez je sprejel demisijo naučnega ministra Turtulisa. Drač, 25. aprila. Iz Korice poročajo, da stoji v bližini Bigiste kakih 1000 vstašev, da udarijo na Korico.

Atene, 25. aprila. Poslaniki veseleli so ob enem z izročitvijo odgovora na grško noto storili ustmeno demaršo pri grški vladi ter zahtevali, da se grške čete umaknejo iz severnega Epira. Ministrski predsednik Venizelos je izjavil, da bo takoj izdal tozadevno povelje.

Atene, 25. aprila. Vojni minister je izdal na grška poveljstva v Epiru povelje, da naj se Grki pripravijo na takojšnji odhod. Grške čete bodo baje že prihodnji teden izpraznile Epir.

Rekonstrukcija srbskega kabineta.

Belgrad, 25. aprila. Kakor poročajo iz političnih krogov, bo kabinet v kratkem rekonstruiran. Zunanji minister bo pariški poslanik Vesnić, finančno ministrstvo prevzame poslanec dr. Ninčić. Predsedstvo obdrži Pašić.

Srbsko posodilo.

Belgrad, 25. aprila. »Pravda« poroča, da je že v kratkem pričakovati zaključenja novega srbskega posojila 420 milijonov frankov. Posojilo se bo porabilo na enake dele za zgradbo železnice in za oboroženje. Srbsko železniško omrežje se bo pri-

klopilo bosanskemu in romunskemu železniškemu omrežju.

Nota veleisl.

Dunaj, 25. aprila. V tujakajšnih diplomatskih krogih se zatrjuje, da bodo velesile danes izročile v Atenah noto.

Dunaj, 25. aprila. Poslaniki veleisl so izročili včeraj grški vladi odgovor na grško noto, v katerem naglašajo svojo pripravljenost, da dobe Grki v Epiru primerne narodnostne koncesije in se tudi meja pri Argyrokastronu v zmislu grških zahtev popravi. Veleisle pa vstrajajo sicer pri prvotno določeni meji v okolici Korice. Glede Egejskih otokov izjavljajo velesile, da bodo vplivale na Turčijo, da dobe grški prebivalci na otokih Imbros, Tenedos in Castellorizo vse pravice cerkvene in šolske avtonomije. Glede ostalih otokov v Egejskem morju veljajo sklepi londonske konference.

Egejski otoki.

Carigrad, 25. aprila. V informiranih grških diplomatskih krogih se zatrjuje, da je porta odklonila grški predlog glede ureditve vprašanja Egejskih otokov. Predlog dovoljuje, da smejo turški konzuli nadzorovati otoke v toliko, da se ne utrde. Turčija vstraja na svojem prvotnem načrtu, da zamenja otoka Kios in Mitijene proti Dodekanezu ter hoče dati Grški gotove ugodnosti za trgovino.

Gospodarstvo.

— Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske je imelo dne 15. t. m. pod predsedstvom gospoda Fr. Ksav. Stareta svoj 6. redni občni zbor. Iz poročila, ki ga je odbor podal o svojem delovanju, in iz računskega zaključka za preteklo leto je posneti sledeče: Do konca leta 1913. je naraslo število društvenih članov na 211. Vsota izrabljenih kreditov je ob koncu poslovnega leta znašala 1.088.749 K 34 v, ves denarni promet pa je znašal 2.369.014 K 98 v. Novih kreditov se je preteklo leto dovolilo 42 v skupnem iznosu 190.700 kron, 12 članom pa so se krediti zvišali skupno za 30.700 K. Društveni varnostni sklad je do konca leta 1913. narasel na 132.662 K, rezervni sklad pa na 27.673 K 87 v. Čistega dobička je bilo 10.466 K 56 v. Ker pripada polovica tega dobička rezervnemu zakladu, se ta zviša na 32.907 K 15 v, kar znaša 24,8% varnostnega zaklada. Občni zbor je vzel poslovno poročilo kakor tudi poročilo računsko-pregledovalne komisije v dobri znanje ter izrekel hranilničnemu upravnemu odboru zahvalo za naklonjenost napram društvu, sobito pa za zvišanje denarne založbe na en milijon kron. Nadalje se je izrekla zahvala tudi društvu pravnemu konzulentu, g. dr. Fr. Novaku za njegovo uspešno sodelovanje v korist društva in hranilničnemu uradniku za vestno in marljivo oskrbovanje društvenih poslov. Od izstopivših 7 odbornikov jih je bilo 6 zopet izvoljenih v odbor, nanovo pa je bil izvoljen g. Peter Štepec, posestnik in gostilničar v Spodnji Šiški. Po občnem zboru se je odbor takoj nanovo konstituiral ter izvolil za predsednika zopet g. Fr. Ksav. Stareta, za podpredsednika pa g. Engelberta Franchettija.

— Tečaj za strojna popravila in avtomotorsko varjenje, katerega priredi Zavod za pospeševanje obrti skupno s c. kr. državno obrtno šolo, se bo radi nekaterih zadržkov otvoril, ne kakor objavljeno 27. t. m., temveč v ponedeljek 4. maja točno ob 9. uri dopoldne na tujakajšni c. kr. državni obrtni šoli.

— Nemška umetna obrtna razstava se vrši v Brnu in se interesenti opozarjajo nanjo.

— Konkurenca Soluna in Belgrada. Za Jugoslovane avstrijske monarhije ima razen plovnice po Donavi v bodočnosti velikanski pomen Trst, za katerega se zdaj Jugoslovani z vsemi silami bojujejo proti združenim Italijanom in Nemcem. V Trstu odločujejo danes bolj narodnostno-politična vprašanja nego gospodarska. Popolnoma drugo razmerje pa je bilo izzvano v Solunu za Srbsko, Srednjo Evropo in Grško med minulo in sedanjo izvozno in uvozno politiko. Srbska, ki stremi po svobodnem carinskem ozemlju v solunskem pristanišču, je zasledovala svoje načrte v transportni politiki na kopnem proti nadvladi pomorskega transporta. Srbska ima zdaj svoj lastni carinski urad v Solunu in lahko spozna, je-li mu koristi trgovinsko razmerje na-

pram Avstriji in Nemčiji v izvozu ali uvozu, ali bi pa morda ne bili njemu gospodarskemu napredku koristnejši novi stiki z Italijo, Tripolitanijo, Malto in Malo Azijo. V vsakem oziru hoče Srbska doseči finančne uspehe, hoče zvišati donosnost novih železnic ter si ustvariti samostojno izvozno in uvozno politiko. V to svrhu pa potrebuje naravnega in zgodovinskega trgovskega središča, ki je bil do balkanske vojne Belgrad.

Vsled velikega novega srbskega ozemlja se je pa zmanjšal pomen Belgrada kot trgovskega središča in pojavil se je Solun, ne samo kot prevožno mesto evropskega blaga v Grško in Turčijo, marveč tudi v Srbsko. Naravno je, da je to spoznanje porajalo celo vrsto mnenj in uvaževanj. Nekateri krogi so celo očitali srbskemu trgovinskemu ministru, da premalo pazi na grško invazijo v novo Srbsko. Obsežno in nadrobno je obrazložil vprašanje Solun-Belgrad dr. Kosta Jovanović, tajnik trgovinske zbornice v Belgradu. V »Trgovskem glasniku« piše: Za Srbsko je najvažnejše vprašanje bodočnosti njene trgovine. Dočim se je do nedavnega stiskala okoli Donave, se je danes razširila do Egejskega morja, v katerem je izhodišče Solun. Tu takoj nastaja vprašanje: kako bo učinkovala teritorialna izprememba na trgovino novih ozemelj in na zunanjo trgovino cele Srbske, ki se je vodila iz Belgrada? Če ostane Solunu trgovina z Makedonijo in Staro Srbsko, tedaj bo Belgrad oviran v razvoju in lahko popolnoma izgubi današnje trgovinsko važnost. Belgrad ni samo srbsko trgovsko središče, marveč tudi kulturno in sploh narodno. Če izgubi Belgrad trgovsko prvenstvo v Novi Srbiji, sledila bi temu gospodarskemu razdvojenju tudi kulturna škoda. Trgovinsko spojenje starega ozemlja z novim v Belgradu je eno izmed najvitalnejših vprašanj srbske narodne politike. Naj se li nova Srbska gospodarsko razvije, mora za to skrbeti Belgrad. Če pogledamo bližje to dejstvo, tedaj vidimo, da mora Belgrad tekmovali s Solunom na podlagi vlog, ki sta jih igrali ti dve mesti v preteklosti. Gre predvsem za srbski izvoz in uvoz. Belgrad je bil dozdaj glavno izvozišče zelenjave, češpljevnjaka, češpelj in mesa. Solun je izvažal srbsko živino, tobak, bombaževino, mak, moko, ovce iz bivše turške Srbske. Današnji položaj prav gotovo zviša srbski izvoz čez Solun, predvsem zato, ker se izpreminja razmerje napram Avstriji in Nemčiji. Če bi se zboljšali odnosi med Avstrijo in Srbsko, izpremenil bi se srbski izvoz v próspeh Belgrada. V uvozu pa je Belgrad tekmoval s Solunom. Uvozno blago za Srbsko ni vezano na način transporta, kakor izvozno, ker so to večinoma industrijski izdelki. Ugodnost pomorskega transporta je govorila za Solun, toda vendar je imel Belgrad znaten del uvoza. Leta 1911. je znašal uvoz v Srbsko 115.425.000 dinarjev; od tega so šle čez Belgrad štiri petine in čez Solun ena petina. Če se ne izpremene politične razmere, pojde uvoz iz Avstrije, Nemčije, Švice zopet čez Belgrad, ravnotako tudi uvoz iz drugih držav. Nekateri industrijski izdelki pojdejo navzlic temu čez Solun v Srbsko. Za Srbsko ne preostaja drugega, nego vzdržati izvoz deželnih pridelkov po Donavi, ki se more razširiti tudi na živino, toda navzlic temu si obdrži izvoz Nove Srbske Solun. Pomen Soluna bo naraščal s protisrbsko politiko Avstrije. Uvoz v solunsko pristanišče je znašal leta 1910. 120.983.000 dinarjev. Od tega je uvedla Srbska za 2.692.000, Avstrija za 14.849, Nemčija za 14.304.000 dinarjev. Za izvoz v Novo Srbsko še pod turškim gospodstvom sta bila Belgrad in ostala Srbska brezpomembna. Leta 1911. je Srbska izvozila moke za 2.800.000 dinarjev in blaga za oblačila za 130.000 dinarjev. Iz Soluna pa so v tem času uvozili v današnje Novo Srbsko za 42 milijonov dinarjev, dočim je znašal ves uvoz v današnje Novo Srbsko 60.000.000 dinarjev. Napram temu se je izvoz iz Belgrada in Srbske v novo Srbsko zvišal v naslednjih letih, tako da je leta 1913. dosegel 40.000 ton. Z gradbo železnice, spoznanjem trgovinskih razmer, mirnim in uredjenim razvojem Belgrad danes gotovo ne izgubi svojega trgovinskega pomena tako v zunanem kakor notranjem oziru. Da obdrži nadvlado, da zniža vpliv Soluna, mora imeti urejeno organizacijo potnikov, okusne ceničke in pomoč pri filijalkah srbskih bank in velikih tvrdkah.

U. slov. vesoljski zbir v Ljubljani

Bratje Sokoli jezdeci!
Odber jezdnega odseka Sokola v Ljubljani Vas pozivlja, da se v čim največjem številu udeležite nastopa pri vsesokolskem zletu.

Ker pa jezdecem, ki niso člani jezdnega odseka vsaj 3 mesece pred zletom ne bo dovoljeno nastopiti, se Vas pozivlja, da še tekom tega meseca pristopite k jezdnemu odseku.

Pismene prijave naj se pošljejo na naslov:

A. d. Potokar
tajnik jezdnega odseka Lj. Sokola,
Sv. Petra nasip št. 2.

Poslano.*)

Pozor
odjemalci drož ali kvasa!

Na »Poslano« v vašem listu z dne 20. t. m. Vam moram pojasniti, da tudi jaz sedaj prodajam špiritne drože po 1 K 20 vin. v Ljubljani in okolici na dom postavljene, katere drože so preje samo 1 K stale, in te vrste drož izdeluje 24 tovarn, iste materične žitne drože pa samo edino ena tovarna, Maks Springer na Dunaju.

Materične žitne drože iste tovarne, katere gg. pekariji kot strokovnjaki dobro poznajo, pa morem le jaz cenj. odjemalcem ponuditi po 1 K 40 vin., ne pa druga izdelovalnica drož tu, katere v resnici ni v zvezi tovarn na Dunaju, ki so sploh zvišale cene drož. — Pri pošiljatelj po pošti stanejo špiritne drože od mene samo 1 K 30 vin., torej še vedno ugodnejša cena kakor konkurenčna ponudba.

Priporočam se za cenj. naročila ter jamčim za dobro in točno postrežbo in belježim z odličnim spoštovanjem
(1546) Maks Zaloker.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za Ciril-Metodovo družbo: Anton Puntar v Zalem logu pri Železnikih 2 K in T. Mencinger, trgovec v Ljubljani, 6 K, mesto venca na krsto gospe Helene Šmuc. Skupaj 8 kron. Živeli nabiralci in darovalci!

Današnji list obsega 20 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Profi težkočam prebavljanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav. neobhodno potrebno domače zdravilo pristni »Moll-ov Soliditz prašek«, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnovadno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 8. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Moll-ov prašek, zaznamovan z varnostno znanko in podpisom. 3 25

Hrvatsko primorje

Kopališča: Bakar, Cirkvenica, Jablanac, Karlobag, Kraljevica, Novi, Selce, Senj, Prospekte in navodila daje »Savez hrv. kupališča na Jadranskem morju« ravateljstvo: Novi.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 300-2		Srednji zračni tlak 730 mm			
Ura	Čas opažanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
24.	2. pop. 9. zv.	738-1 738-5	21-0 10-9	sl. jvzh. sl. jug	del. oblak. pol. oblak.
25.	7. zj.	738-2	8-0	sl. zah.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 13-5°, norm. 11-0°. Padavina v 24 urah mm 0-0.

Borzna poročila.

Ljubljanska		Kreditna banka v Ljubljani.	
Uradni kurzi dun. borze 25. aprila 1914.			
Maloštevilni papirji.			
40/0 majeva renta	81-75	81-95	
4-20/0 srebrna renta	85-30	85-50	
40/0 avstr. kronska renta	82-—	82-20	
40/0 ogr. kronska renta	80-60	80-80	
40/0 kranjsko dež. posojilo	—	89-—	
40/0 k. o. češke dež. banke	87-75	88-75	
Srečke.			
Srečke iz l. 1860 1/2	432-—	442-—	
" " 1864	670-—	680-—	
" tiske	291-—	301-—	
" zemeljske l. izdaje	277-—	287-—	
" " II.	242-50	250-50	
" ogrske hipotekne	226-50	236-50	
" dun. komunalne	463-—	473-—	
" avstr. kreditne	474-—	484-—	
" ljubljanske	58-50	64-50	
" avstr. rdeč. križa	51-35	55-35	
" ogr.	28-75	32-75	
" bazilika	25-50	29-50	
" turške	219-75	222-75	
Dolnice.			
Ljubljanske kreditne banke	404-—	406-—	
Avstr. kreditnega zavoda	608-50	609-90	
Dunajske bančne družbe	513-50	514-50	
Južne železnice	96-—	97-—	
Državne železnice	696-50	697-50	
Alpine-Montan	810-90	811-90	
Česke sladkorne družbe	300-—	302-—	
Živnostenske banke	269-75	270-75	
Valute.			
Cekini	11-38	11-43	
Marke	117-50	117-70	
Franki	95-55	95-75	
Lire	95-05	95-25	
Rublji	252-12	253-12	

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 25. aprila 1914.		Term in.	
Pšenica za maj 1914.	za 50 kg	12-93	
Pšenica za okt. 1914.	za 50 kg	12-75	
Rž za okt. 1914.	za 50 kg	9-13	
Oves za oktober 1914.	za 50 kg	7-95	
Koruza za maj 1914.	za 50 kg	6-90	
Koruza za julij 1914.	za 50 kg	7-06	

Zahvala.

Globoko ganjeni po plemenitih dokazih naklonjenosti in sočutja izkazanih ob priliki nenadomestljive izgube nepozabnega soproga, očeta, oziroma strica, gospoda

Alojzija Schober

strojevodja južne železnice v pokoj

štejemo si v dolžnost izreči svojo najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so na kakršenkoli način počastili spomin dragega rajnika. Zlasti se zahvaljujemo pokloniteljem prekrasnih vencev in cvetja v obče vsem, ki so spremili svojega prijatelja, znanca ozir. stanovskega tovariša na njegovi zadnji poti. 1620

Ljubljana, 24. aprila 1914.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Povodom hude, nenadomestljive izgube, ki nas je zadela s smrtno naše iskreno ljubljene, nepozabne soproge ozir. matere, gospe

Jeanette Ivankovich roj. Več

so nam bila izkazana sožalja ob tej težki uri v veliko tolažbo. Prosimo, naj za to vsi sprejmejo najiskrenejšo zahvalo.

Dunaj-Ljubljana, 25. aprila 1914.

1614

Redbina Ivankovich.

ZAHVALA.

Za vse blage dokaze iskrenega sočutja, ki so nam v toliki meri došli povodom izgube naše dobre matere, stare matere, sestre, tačče in tete, gospe

Helene Šmuc

se vsem najpriskrnejše zahvaljujemo. V prvi vrsti pa izrekamo zahvalo gospodu podpolkovniku Brändelnu, vsem gospodom častnikom, podčastnikom in ostalemu moštvo 17. pešpolka. Dalje šentpeterskemu gosp. župniku za tolažilne obiske. Ravno tako slavn. telovadnemu društvu Sokol I. ter pevskemu društvu Slavec za gniljive žalostinke, kakor tudi vsem, ki so blago pokojnico v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku. 1621

LJUBLJANA, dne 25. aprila 1914.

Žalujoči ostali.

Bodočnost ugeniti

Človek ne more, ali iz stvari, ki jih vsak dan vidimo, se lahko marsikaj naučimo in si lahko olajšamo življenjsko pot in jo napravimo prijetnejšo. Bog nam je dal oči in ušesa,

da vidimo in slišimo, kako se zadržuje drugi izkušenejši ljudje ob različnih neprilikah, ki nas lahko zadenejo. Ako imamo oči odprte, vidimo, da mnogi ljudje pri izpahenjih, opečeninah, oteklinah, izvinjenjih, trdem vratu, oslabelosti udov, bolečinah, tresenju telesa, onemoglosti mišic rabijo Fellerjev rastlinski esenčni fluid z znamko »Elsa - fluid« in iz

tega bi se morali mi učiti.

Našim bralcem bi bilo znabiti zanimivo izvedeti, kaj piše zdravnik dr. Em. Burger na Dunaju, I., Lugeč 7, o Fellerjevem »Elsafluidu«. »Poročam vam z veseljem, da so Vaš »Elsafluid« rabili z najboljšim uspehom pri revmatskih bolečinah in me prednostno tega bolečine tolažečega, blagodišečega izdelka navajajo, da ga

bom rabil še znanprej.

Na tisoče podobnih zahvalnic potrjuje, da je pri bolečinah vseh vrst, oslabiljenju, migljanju pred očmi, onemoglosti itd. Fellerjev fluid z zn. »Elsafluid« neprecenljivo domače zdravilo. Naj bi ga ne manjkalo v nobeni hiši!

Tudi žledodnih neprilik, težkega telesnega odvajanja, pomanjkanja te-

ka in napenjanja ni puščati z nemar, ampak jemati je treba, da to odstranimo, Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z zn. »Elsa kroglice«. Naroči se 6 škatlic za 4 krone franco in od Fellerjevega fluida z znamko »Elsafluid« 12 steklenic za 5 kron franco od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 238 (Hrvaško).

.....ekrl

Največja zaloga

Sukna

za vsakovrstna moška oblačila izvrstne kvalitete po brezkonkurenčnih cenah
priporoča

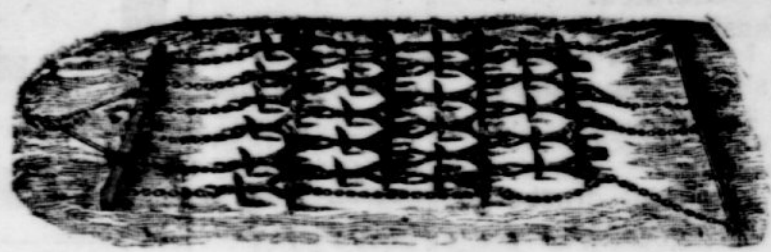
manufakturna trgovina

J. GROBELNIK, Ljubljana

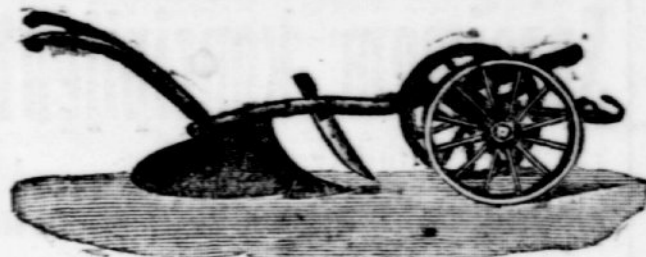
Mestni trg šte. 22, nasproti lekarne.

Vse vrste plugov in travniške brane

priporočamo za spomlad
kakor: navadne in
zbojane štajer-
ske pluge in dvoj-
hribovske pluge,
jeklene pluge za 7
do 50 cm globoko oranje,

osipalnike, okopalnike, nove travniške brane s
zvezdnimi členki, ki se med delom sami snažijo,

kosilne stroje

„McCormick“, „Deering“
in „Zmaj“ in sploh vse stroje
in orodje za poljedelstvo
po znižani ceni

Karol Kavšeka nasled.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16.

PREMIER

edina
svetovna
znamka.

Krasni katalog zastoj.

Zastopnika:

A. CERAR, Domžale,
Mat. ROZMAN, Stožice.

Bleščeče belo perilo.

Kakor na solncu beljeno — izgleda
perilo po polurnem kuhanju s primesjo

Persil

MODERNO PRALNO SREDSTVO

Persil ne vsebuje — kljub svojemu
hitremu učinku — nikakih perilo
škodljivih snovi. Zajemčeno neškod-
ljivo pralno sredstvo.

TOVARNA.

Gottlieb Voith

DUNAJ III./1.

Naprodaj po vseh trgovinah.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA 57 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Krapinske toplice (Hrvaško.) zdravijo protin, rev- matizem, ischias.

Pojasnila in pro-
spekte daje zastoj
ravateljstvo.

Modni salon.

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

1178

: slavnike le najfinejše izvršbe. :

Zalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Otvoritev nove mesnice!

Zahvala in priporočilo.

Svojim cenjenim odjemalcem in p. n. občinstvu vljudno
naznanjam, da bom otvoril dne 4. maja t. l.

ново (glavno) mesnico

v Wolfovi ulici šte. 14 (Zetinovicheva hiša).

Obenem naznanjam, da bom opustil svojo podružnico
na Tržaški cesti št. 2, pač pa

obdržal podružnico na Jurčičevem trgu št. 1

ter jo nespremenjeno dalje vodil.

Svojim cenj. došedanjim odjemalcem se iskreno zahva-
ljujem za do sedaj mi izkazano zaupanje ter zagotavljam
stare, kakor tudi nove odjemalce, da bom postrezal z vedno
svežim mesom pitalih volov. O tem se bo slav. občinstvo
lahko pričelo.

Na željo pošiljam svojim odjemalcem meso tudi na dom.

Z velespoštovanjem

1572

Fran Lovše,
mesar.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1914.

Prav tako dobro ko
zrnata kava diši ob
pravilni pripravi
edino popolni kavini
nadomestek:

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava.

Sam z dobrim mlekom
in malo sladkorjem
zaužit, je pristni
Kathreiner
pijača, kakršna
mora biti.

Kdor hoče kaj natančnejšega čitati,
naj piše Kathreinerjevimi trgovnicam
za sladno kavo d. dr., Dunaj I.,
Annagasse št. 8.

Zacherlin

pomaga čudovito kot nede-
sejni „uničevalec mrčesa“.
Pristen samo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

Francisco Villa, morilec ropar in — general „Konstitucionalistvo“.

Podati hočemo životopis mehičanskega generala Ville, ki se bojuje za »svobodo« proti predsedniku Huerti.

Francisco Villa se je rodil v Las Nieves v državi Durango l. 1868. Ni niti vzgojen niti izobražen, ne zna brati in se je naučil edinele podpisati se. L. 1882., ko je bil star 14 let, je bil obsojen v zapor, ker je kradel živino. Ko je odsedel to kazen, se je nastanil v rudarski koloniji v Guadalupe, kjer je bil čez par mesecev zopet obsojen v ječo, ker je nekoga ubil. Ko je zopet prišel iz ječe, je organiziral tolpo roparjev, ki je imela svoj sedež v gorovju Perico v državi Durango in ki je bila strah širne okolice. Tako je živel dolgo vrsto let.

L. 1907. se je združil z enakim zločincem, kakor je bil sam. Njegovo ime je bilo Francisco Reza. »Kupčevala« sta čez meje, oziroma imela sta eksportno in importno trgovino. V Mehiki v državi Chihuahua so kradli govejo živino ter jo prodajali v El Paso v Združenih državah, v Teksasu pa so kradli konje in mezge ter jih prodajali v Mehiko. Toda družabnika se nista razumela. In lepega dne je Villa ustrelil Rezo, ko je z njim sedel na glavnem trgu v Chihuahui.

Začetkom meseca novembra 1910. je Villa napadel tovarno nekega Sota v Alendi ter umoril njenega lastnika. Z grožnjami je pripravil hčer umorjenega tovarnarja, da mu je povedala, kje ima oče skritih 11.000 dolarjev. Denar je ukradel ter oborožil precejšnje četo, s katero se je pridružil Maderovi revoluciji. To je prvi politični nastop tega roparja.

Meseca januarja 1911. je bil v Casas Graudes (Chihuahua), kjer je ubil C. Allatore in Luiza Ortisa, ker ni dobil zahtevane odkupnine. V Batopilas je strašno mučil ženo z imenom de la Luz Gomez, da je dobil od nje 30.000 dolarjev. Žena je umrla vsled prestalih muk.

Ko so meseca maja 1911. revolucionarji zavzeli Ciudad Juarez, je Villa ubil 60letnega starca Ignacija Gomeza Oyola. Poslal je po njega ter ga vprašal, je-li ima doma kaj orožja. Ko je Oyola rekel, da ga nima, je Villa, ki je sedel pri mizi, potegnil revolver ter hladnokrvno ustrelil starca. Ko je mrtvemu odvzel denar in druge dragocene stvari, je vrgel truplo na cesto.

Ko je bila revolucija na severu na vrhuncu, je Villa dobil novembra meseca 1911 od guvernerja države Chihuahua monopol za prodajanje mesa v mestu Chihuahui. Meso je dobival na ta način, da je kradel živino po širni okolici. Enega izmed svojih podrejenih, Christobala Juareza, je imel na sumu, da krade na svoj račun. Tega je koncem novembra kratkoma ponoči ubil v Calle de la Libertad.

Začetkom meseca maja 1913 je Villa s 75 možmi napadel železniški vlak pri Baezi, ki je vozil za 100.000 pesos zlata in srebra. Pobil je personal vlaka in več pasažirjev, med katerimi so bile tudi znane osebe kakor Caravantes in I. Herrero iz Ciudad Guerrero. Istega meseca je vdril v mesto San Andres ter napadel hišo senora Sabasa Murgy, lastnika velikih posestev, ki se je skušal s svojimi sinovi braniti. Dva njegova nečaka je ubil, toda Murgovi so ušli. Villa pa je dobil v roke dva Murgyjeva zeta, ki se nista udeležila boja. Ta dva je toliko časa mučil, da sta mu izdala, kje je tast skril denar, na kar ju je ubil.

Koncem tega meseca je Vilova tolpa zasedla mesto Santa Nosalia, postrelila ujetnike in strašno mučila glavne uradnike. Stotnik Pueblecita je bil ustreljen in njegovo truplo so vlačili po ulicah. Trgovske hiše trdki Visconti, Sarli, Cia Harinea, Lordo y Blanco in mnogo drugih so popolnoma oplenili. Mnogo privatnih oseb so pomorili. Španca senora Montilla, blaginjnika trdki Lordo y Blanca so ustrelili čez glavo svoje žene, ki ga je skušala braniti. Villa je sam tepel po licu ženo, ko je ležala na svojem mrtvem soprogu. Sam je tudi ubil senora Ramosa, sodnega tajnika. Več nego dvajset uglednih meščanov so mučili in so jih že vlekli, da jih postrele. Nekaj ljudi je z največjim trdom zbralo 70.000 pesos, da so jim vsaj ohranili golo življenje. Med njimi je bila tudi žena Marija B. Coviero, ki jo je Villa mučil, dokler ni dobil zahtevane odkupnine.

Julija meseca l. 1913. je Villa zasedel Casao-Grandes, ter postrelil osemdeset nedolžnih oseb, ki se niso bojevale. Med njimi je bilo mlado dekle z imenom Castillo. Septembra l. 1913. je zasedel San Andres ter zo-

pet postrelil mnogo mirnih prebivalcev. Zaprl pa jih je čez 150, med njimi mnogo žensk in otrok. Ko je streljal te ljudi, je hotel štediti s patronami. Vsled tega je postavil po pet oseb drugo za drugo, in le malo jih je bilo takoj usmrčenih. Trupla umorjenih in ranjenih so polili s petrolejem, zmetali na grmade ter zažgali. Žive ujetnike je Villa prisilil, da so sami nakladali grmade ter polivali žrtve s petrolejem.

Nato se je obrnil Villa proti malemu mestu Carreias, kjer je ujel 70letnega starca z imenom José Moreno. Zahteval je od njega 200 dolarjev odkupnine. Ker ni mogel plačati, ga je Villa lastnoročno ubil.

29. oktobra 1913. l. je Villa premagal 500 mož federalne armade, katerim je poveljeval Aloires at Aviles, 15 kilometrov od Torreona. Vse ujetnike so postrelili.

Koncem meseca novembra je iznenadil mesto Juarez. Skoraj vse federalne častnike, ki so bili ujeti, so postrelili in med njimi 60 nekombatantov, večinoma služabništvo. Višji uradniki so se rešili čez reko v El Paso v Teksasu.

Dne 8. decembra se je Villa polastil mesta Chihuahua, ki ga je zapustila vladna armada 28. novembra. Villa je konfisciral vse, naj je to bila lastnina Mehikancev ali inozemcev. Kakih 500 španskih rodbin so izgnali z grožnjo, da jih bodo postrelili, če se v treh dneh ne izselijo. Samo dva nista ubogala, brata Martinez, ki sta imela majhno gostilnico. Villa je ukazal, naj ju toliko časa bijejo, da bosta mrtva. To se je seveda zgodilo.

Villa je lovil in mučil tudi otroke, da je izsilil odkupnino. Senor Pedro Olivares, star, bolan mož, ki je kupčeval pod trdko Ma Sanchez naslednik, je bil najprvo oropan in so ga imeli potem še toliko časa ujetega, da je plačal 50.000 dolarjev. Pred tem je že plačal 10.000 dolarjev za svoje otroke, ki so bili tudi ujeti in mučeni. Dva meščana Arellana in Moliner nista bila v mestu, ko ga je Villa zasedel. Toda ropar je ujel njune otroke, da izsilil povratek roditeljev in odkupnino. Mnogo hiš so zasedli Vilovi možje, ki so se vozili v ukradenih avtomobilih ter dajali te na razpolaganje protistutkam za njihove orgije. Gospa de Prieto je plačala 25.000 pesos, da je mogla zapustiti mesto.

Villa je postreljal v Chihuahui 150 nekombatantov, večinoma siromašnih ljudi, ki niso mogli pobegniti, ker niso imeli potrebnih sredstev in ker so mislili, da se jim ne bo nič zgodilo, ker se nikdar niso udeleževali politike. Kajti vsi, ki so bili v kakšni zvezi z vlado, so zbežali iz mesta, predno je prišel Villa. Senor Ignacio Irioyen in senor José A. Jauze sta bila, čeprav se nikdar nista udeleževala javnega življenja, več dni mučena, da bi plačala po 20.000 odkupnine. Ko sta dobila od Ville dovoljenje, da se smeta odpeljati proti meji, je vlak na postaji Montezuma došla lokomotiva, na kateri je bilo več Villovih častnikov, ki jih je vodil eksmaderistiški poslanec Miguel Ronquillo. Ti so izvlekli oba moža iz vlaka ter ju postrelili pred očmi pasažirjev.

Služaj Bentonov je dovolj znan. Da Villa za ta slučaj kazni ne uide, za to ima besedo sira Eduarda Greya pred angleškim parlamentom. Da bi pa bile kaznovane vse njegove bestialnosti, za to ni kazni pod solncem.

Škodljivosti ribjega olja so v Scottovi emulziji premagane

Navadno ribje olje, če tudi dragoceno jačilo, ima toliko neprijetnosti, da je večkrat treba njega rabo opustiti. Odrasli in otroci ne čutijo pogosto upravičenega dopora proti njegovemu okusu, nego ga dostikrat zaradi težke prebavnosti tudi ne morejo lahko prenašati. Drugače pa je s Scottovo emulzijo ribjega olja, ki ni nič drugega nego okusno in lahko prebavno pripravljeno ribje olje.

Po prehlajenju, pri opekanju moči, otežkočenem dohvanju zob, ob okrevanju, ob neznani rasti kosti pri otrokih, pomanjkanju teka itd. že desetletja preizkušena Scottova emulzija izborna služi.

Cena originalni steklenici 2 K 60 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v. v pisarni namitah do bite od trdke SCOT & BOWNE, d. s. o. z. na Dunaju VII. sklicevaje se na naš list enkratno vpošiljate poskušnjo od k. le. lekarn.

Źdravljenje in olajšanje pri vseh kataris sopil Glavobolih Emlah Konstantinov vrolec. Dobiva se po vseh trgovinah z mineralnimi vodami, lekarnah in od vsakega dobavitelja. Sežija: 15. maja do oktobra.

Posebne antiseptične lastnosti sestavin praškega domačega zdravila iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi, so vzrok uspešnemu učinku na hitro zacelenje različnih vrst ranitev. Mazilo je izborno za pokrivanje ran, ker jih varuje vsakega onečiščenja, jih hladi in blaži bolečine. To izborno domače zdravilo se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. I. A.

Za zdravje želodca!

Cez

ga ni!

po njem ti jed diši,
želodec ne opeša
in glava ne boli!

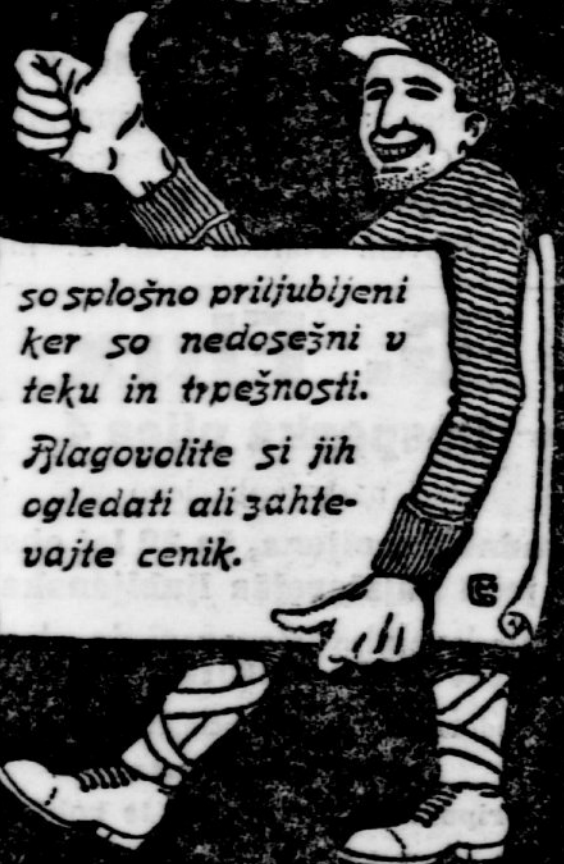
Zahtevajte izrečno „FLORIAN!“

Zavračajte ponaredbe!

Postavno varovano.

KINTA
CYCLES

Karel Čamernik & Ko.

Špecialna trgovina s kolesi, avtomobili, motorji in posam. deli
Mehanična delavnica in garaža
Ljubljana

Dunajska cesta št. 9—12

Vizitnice v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice so ceno podpletajejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene voliko nižje.

Moderna ročna dela in materijal

M DRENİK

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Veznine — primerna darila za neveste. — Predtiskarija. Vezanje na roko in stroj. Plisiranje.

: Zaloga telovadnih oblek. :

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da bodem letos o priliki 25 letnice obstoja svoje trdke prodajal

birmanska darila

kakor ure, verižice, obeske, prstane, uhane i. t. d.

po znatno znižanih cenah.

Edina zaloga najboljših ur z lastno znamko „JUP“.

Lastna delavnica z električnim obratom za popravila in nova dela.

LUD. ČERNE

juvelir in trgovec

LJUBLJANA, Wolfova ulica št. 3.

RADIUM

STRAPAZ-IN TKANINE

tovarne B. SPIEGLER in SINOVI Hronov

so izdelane iz najfinejše Amerika-preje, ter v lepoti in trpežnosti neprekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobe ter so znatno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno živотно ali posteljno perilo

v manufakturni trgovini

J. CIUHA, LJUBLJANA

Pod Trančo.

Zahtevajte vzorce za pralno preizkušnjo.

Poslano*)**IZJAVA.**

Podpisani Fr. Ks. Stare sem na slavnostnem zborovanju deželne zveze kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani dne 30. junija 1913 v svojem govoru ostro kritiziral vodstvo delavske zavarovalnice zoper nezgode v Trstu; očital sem zavarovalnici pristranost in zapravljenost.

Imel sem pri tem pred očmi skrajno nezadovoljnost delavcev in podjetnikov na Kranjskem, da je sedež zavarovalnice v Trstu ter hotel opozoriti javnost in kompetentne faktorje na našo zahtevo, da se ustanovi posebna zavarovalnica ali pa podružnica iste s sedežem v Ljubljani.

Čisto gotovo je, da so združene za kranjsko prebivalstvo posebne neprilike s tem, da nimamo zavarovalnice s sedežem v Ljubljani. Primamo na Kranjskem zavarovalnice s mamom na Kranjskem zavarovalnice s sedežem v Ljubljani, vodstvo delavske zavarovalnice v Trstu ni ničesar zakrivilo, marveč, da je temu kriva vlada, ki našim tolikrat izraženim željam in zahtevam po ustanovitvi delavske zavarovalnice oziroma podružnice iste s sedežem v Ljubljani, dosedaj še ni ustrežala.

Delavska zavarovalnica proti nezgodam v Trstu je v svoji kazenski zadevi proti meni pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani U III 367/13 predložila obširen spis, v katerem je celo svoje poslovanje natančno pojasnila in označila.

Na podlagi teh pojasnil sem se prepričal, da je vse poslovanje delavske zavarovalnice proti nezgodam v Trstu popolnoma pravilno, da postopa ista zlasti enako proti Slovencem, kakor proti Italijanom, da so torej moje obdolžitve v govoru, katerega sem imel dne 30. junija 1913 na slavnostnem zborovanju deželne zveze kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani neutemeljene, vsled česar iste lojalno preključujem.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1914.

Franc Ksaver Stare l. r.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Staro, uvedeno vodno podjetje **išče spretnih zastopnikov**

in reprezentativne gospode ali kako firmo. — Ponudbe pod **W. R. 6973** na anončno ekspedicojo Rudolf Mosse, Dunaj I, Seilerstätte 2. 1515

Koncipijenta

: sprejme na pismeno ponudbo: **dr. Kolšek, Laški trg.**

Na obroke zlata verižica

za gospode in dame

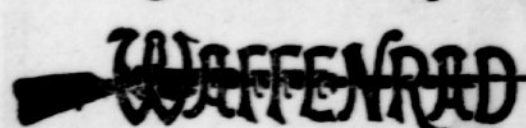

60 gramov težka, K 140—, mesečno 4 K. Prve vrste srebrna ura s 3 srebrnimi pokrovi 14 K. Pošilja se na vse strani. Kdor bi rad ceno kupil uro in verižico, naj piše takoj: **R. Lechner, Bielefeld (Lundenburg) 299** trgovina z zlatarstvom.

Ženitna ponudba!

Vdova srednje starosti s nekoliko premoženjem se želi poročiti s starejšim gospodom uradnikom ali gostilničarjem. 1622

Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod „Srečna pomlad 1622“.

Zmaga na vsej črti!

(orožno kolo) najboljša kolo monarhije dobiva stalno novih pristašev.

KOLO

KOSMOS

dobro, ceno, ljudsko kolo splošno radi kupujejo.

Katalogi gratis in franko od zastopnikov na Kranjskem.

Prv. orožništvo društvo, Steyr, Ljubljana: Jax in sin, Kostanjevica; Alojzij Godec, Kočevje; Fran Truhar, Novo mesto; Fran Konda, Bled; Ivan Ruz.

Nova hiša

s lepimi stanovanji in velikimi kuhinjskimi kletmi ter nekaj senčilnic, 3 minute od kolodvora, na glavni cesti, in nova hišna oprema je na prodajo.

Poišče se pri trdki **M. Močilo, Čitalnica, Šiška-Ljubljana.** 1496

Vila

s sadnim vrtom in vinogradom se ceno prodaja.

Vpraša se v **Gigalotovi ulici št. 1 v podpriljublju.** 1269

Dober postranski zaslužek

se nudi potnikom, ki obiskujejo špeceriste in kramarje. 1610

Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod šifro „100/1610“.

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte **novi** vzorce 3 za 1 K, 6 za 1 K 80 h, 12 za K, 3-42 ilustriran cenovnik i, zdravniški nasveti gratis in franko (zaprto 30 h). **L. Singer Higijena, Dunaj VI Wiesingerstr. 8.**

2 kleparska pomočnika

samostojna delavca se sprejmeta takoj v trajno delo. Istotam se sprejmeta tudi **2 učence** za kleparsko obrt.

Primož Justin kleparski mojster, Vič pri Ljubljani. 1612

Več jurid. knjig

Gellers Zentralblatt, Slov. Pravnik itd, Ljublj. **Zvon, Slovan** in druge leposlovne knjige se ceno prodajo.

Istotam je na prodaj **lepa omara za knjige in stola za posode za dišave.** 1611

Ljubljana, Nunska ulica št. 17.

V dobroznanem letovišču na Gorenjskem kamor prihajajo tujci z vseh avstrijskih dežel in kjer se bo razvil najlepši zimski šport, se pod ugod. pogoji **prodaja** dobroznan

hotel

ki je povsem renoviran in z vsemi potrebščinami najpraktičneje opremljen, tako da zainteresirancem ni potreba skrbeti za nikakoli opravo. Hiša je staroznana in na najboljšem glasu! — Naslov pove uprav. Slov. Naroda. Eventualno se odda tudi v najem

Na prodaj sta dve hiši

z gospodarskim poslopjem, velikimi kletmi, mnogimi sobami za stanovanje in nekaj zemljiščem v prijaznem mestu na Spodnjem Stajerskem. Na hišah se izvršuje gostilniška obrt in trgovina z mešanim blagom. Radi rodbinskih razmer je cena nizka, plačilni pogoji ugodni. Daljna pojasnila daje Obrtna kreditna zadruga v Slovenjgradcu.

Provizijski potnik

železninske stroke, ki redno obiskuje stavbnike, trgovine v železnino, mizarje in ključavničarje in je dobro uveden se za **Ljubljano sprejme** od prve vrste jako zmožne

tvernice za valovita zapirala (Rollbalken)

proti visoki proviziji. — Ponudbe pod **Rollbalken 6961** na Rudolfa Mosse, Dunaj I. 1601

Prekrasna kavalirska moška garnitura namočeno K 7-99 samo K 2-99 in sicer 14 kar. double-zlata dvojn. verižica, doublezlat prstan, pr. prilizalnik oben. žepna svetiljka, kravata izla z im. briljantom. Vse skupaj samo K 2-99. Poleg tega lahko dobi vsakdo glasom prosp. 7 zastoj ure iz Gleda-srebra. Na željo pošljem tudi damske garniture. Razpošiljanje po povzetju. Poština 70 h. **Shaport & Schwarz, Dunaj II, Am Tabor 22/27.**

Dobro ideča pekarija

z vso opremo se odda za 1. maj t. l. na Tržaški cesti št. 11 v Ljubljani.

Izve se pri hišnem posestniku v I. nadstropju.

Dobro vpeljana 1585

mizarska obrt

s posestvom in vso opremo se radi družinskih razmer zelo ugodno **takoj prodaja**. Dela je za leto dni vnaprej, tako da je vključeno vsaka izguba. Denarja je treba le 5—6000 K. Naslov ove upravnistvo „Sloven. Naroda“.

Velik zaslužek

dobe poštini ljudje, stalni v vseh krajih, ki so poznani in ki se hočejo pečati s prodajo lahkih stvari. Več se izve pod **„Dober zaslužek 200“** pošta Ljubljana. — Samo proti izkaznici, 1597

Hiša z malo trgovino

prilagodno tudi za eno žensko, v zelo prometnem kraju Sav. doline, se da z vrtom in njivo pod zelo ugodnimi pogoji **takoj v najem**. — Vprašanja je nasloviti pod **„Dobročest/1506“** na uprav. „Slov. Naroda“.

Prostori za trgovino

z mešanim blagom v središču prometnega trga na Notranjskem, se dajo pod ugodnimi pogoji **v najem**. Na tem mestu obstaja čez 50 let največja trgovina v celotnem okraju. 1466

Ponudbe pod **„Takoj št. 10“** na uprav. „Slov. Naroda“.

Sproten, čvrst

ribič

ki bi imel tudi domača dela oskrbovati, se sprejme **takoj stalno** v službo. 1568

Dopise je poslati na: **Al. Schrey, Jesenice, Gorenjsko.**

Absolventinja

meščanskih šol z dobrimi izpričevali **išče kakršnekoli službe.**

Za začetek sprejme tudi brezplačno mesto. Cenjene ponudbe pod šifro: **„Absolventinja 1589“** na upravništvu „Sloven. Naroda“ do 2. maja.

G. Flux

— **Gospodsk. ulica 4,** —

I. nadstropje, levo. 1593

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v **središču mesta.**

„Priporočila in namočila le boljše“

službe iskajoče vsake vrste kakor

privatno trgovske in gostilniške osebe izbira različnih eliteb, slasti za ženske Vestne in kolikor možno hitra postroba zagotovljena.

Pri vseh vprašanjih se prosil za odgovor.

Odda se v najem radi smrti pod ugodnimi pogoji, dobro vpeljana **60 let obstoječa**

trgovina

s špecerijo, manufakturo in železnino, dobro sortirana z mnogimi stalnimi odjemalci v večjem mestu na deželi. Na razpolago skladišče in klet.

Ponudbe do 10. maja na trdki **Fr. Zav. Aumanns sin v Krškem.** Dne 4. maja dopoldne ob 9. ure naprej se **preda** na istem mestu na prostovoljni javni dražbi

2 para konj

več voz, konjskih oprav. itd.

Pozor! Pozor!

Jak. Wermuth z Dunaja je tukaj in kupuje odloženo moško obleko, vojaške uniforme, železničarske plašče, sodla in pritiline, pramice (borte) in plačuje najvišje cene.

Dopisi poste restante. 1554

Odda se takoj ali za mesec avgust v najem dobro vpeljana

gostilna s prenočišči

na zelo prometnem prostoru v Ljubljani. Več se izve v upravnistvu Slovenskega Naroda. 1581

Trgovski pomočnik

mešane stroke zmožen slov. nem. ital. in hrvaškega jezika, ter popolnoma vojaščne popolnoma prost, **želi s 15. majem službo premeniti**. Ponudbe na upravništvu „Slov. Nar.“ pod **„Izvrsten prodajalec“**.

Vermuth-

vino najboljša kakovosti prodaja po najnižji ceni trdka 235

Br. Novaković, vinska trgovina v Ljubljani.

Najcenejši nakup

otročkih vozičkov

pri trdki **J. Pogačnik**

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13—18. Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Gospodinja

nad 30 let stara, zmožna kuhe, se sprejme za stalno v boljšo hišo. Nekoliko šolsko oz. trgovsko izobrazba ima prednost. 1539

Ponudbe na upravništvu „Slov. Naroda“ pod **„št. 1539“**.

Trgovina z meš. blagom

v Ljubljani se z vso opremo **prodaja** radi rodbinskih razmer pod zelo ugodnimi pogoji. 1538

Vpraša se v trgovini pri **Franji Snoj, Kolodvorska ulica 41.**

V Smarju pri Sevnici se odda **takoj v najem** za daljšo dobo dobrovpeljana

gostilna

z vso opremo; zraven so tudi hlevi, dalje **mizarska delavnica** z vsem orodjem.

Ponudbe sprejema **Juro Perjevič, mesar in posestnik v Sevnici.**

Odda se v najem radi smrti pod ugodnimi pogoji, dobro vpeljana **60 let obstoječa**

Dražbeni oklic. Dne 20. maja 1914 dopoldne ob 10. uri se vrši pri c. kr. okrajnem sodišču Pliberk, (Koroško)

dražba posestva Preglhof.

Zemljišče obsega pašnikov 2 ha, 48 a, 25 m², vrtov 2 ha, 63 a, 20 m², travnikov 31 ha, 45 a, 14 m², gozdov 124 ha, 96 a, 47 m², njiv 24 ha, 25 a, 52 m². — Posestvo je sodno cenjeno na 155.848 K 84 v, najmanjši ponudek znaša 103.899 K 22 v. — Natančnejša pojasnila daje Vinko Jamnik, veleposestnik, pošta Meža ob Dravi. 1623

Št. 25.045/13. 1626

Razglas.

V smislu sklepa seje občinskega sveta z dne 4. oktobra 1913 prepo-

veduje podpisani mestni magistrat na podlagi § 60 gozdnega zakona:

1. Postajanje in hojo po mestnih gozdih, razen po narejenih potih.
2. Nabiranje suhljadi, kostonja, jagod in gob, kakor tudi smole.
3. Zasekavanje ali zarezovanje drevja, lupljenje lubada in plezanje na drevje.

4. Kopanje, sekanje, ruvanje in vsakršno drugo poškodovanje mladega grmovja ter sploh tudi drugih gozdnih naprav.

6. Neupravičeno nabiranje stelje, prisvajanje zemlje, kamenja in peska ter krošnje ali žetev trave in zelišč.

Prestopni napadejo zakoniti kazni.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 23. aprila 1914.

Hišnik

se išče za mesec maj na **Francu Jožetu cesti št. 10.**

Biti mora oženjen, vendar brez otrok. 1553

Učenka

v papirno trgovino se sprejme **takoj.**

Marija Tičar, Sv. Petra cesta št. 26, Ljubljana. 1551

Vila z vrtom

ob državni cesti se prodaja.

Prilagodno za letovišarje ker se nahaja v bližini Ljubljane in železn. postaje. Naslov na uprav. „Slov. Naroda“.

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin **balkam** Ria Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin, Cena lončka z garancijskim pismom 1 K. 3 lončki 2.50 K. **Kemeny, Kaschau (Kassa) I., Postf. 12/736 Ogrsko.** 628

Hiša na prodaj.

V **Solkani pri Gorici** na glavnem trgu in najlepši legi je na prodaj hiša z velikimi številom sob in gospodarskih prostorov pokojnega Antona Mozetiča z renomirano gostilno s prostornim vrtom in vinogradom zraven.

Kdor želi to priliko porabiti v svojo srečo naj se blagovoli oglašiti pri posestniku **Ivanu Oblokarju v Solkanu.** 1413

2 mali stanovanji

je oddati **takoj oziroma prazni** z majem. 1529

Več se izve pri **D. Rovšaku, fotografu, Kolodvorska ulica 32 a.**

Jabolčnik

čisto in snažno pretočen, prav sladek, za-
jamenčen naraven, najboljši vrste, prešan iz
dobrih sladkih jabolč (mošanci) razpošilja
po povzetju liter po 20 vinarjev od 100
litrov naprej 1453

Juri Jos. Stelzer, trgovina z moštom Wetzelsdorf pri Gradcu.

Učenec

14 let star, ki je dovršil ljudsko šolo
dobrim uspehom, se **takoj sprejme**
v trgovino z železnino in specer-
ijskim blagom 1488

Franc Guštin v Metliki.

Prodaja se vila

v Kamniku, z več orali zemljišča, obstoječa
iz 3 stanovanj s kuhinjo, kopališčem, lepim
parkom in vsemi drugimi udobnostmi za
letovišarje. Krasna lega. Eventualno se
vsa stanovanja oddajo.

Več se poizve v trgovini **A. Šinkovica** anal. Soss & Co. 1548

Mohen — trohen.

V. M.

Oni dan sem stopil v lekarno poleg mostu. Lekarnar mi je pogledal recept in dejal, da zdravil nima gotovih, zato naj se oglašim kasneje, če kake četrte ure, ali pa naj počakam, če utegnem. Odločil sem se, da počakam. Sedel sem na stolec, ki mi je bil najbližji, lekarnar pa je odšel v stranski lokal, sestavljat moja zdravila.

Iz tistega stranskega lokala je stopil mlad magister, kuštravih las in rdeč v lica, kakor da je bil s krvjo namazan. Črnoobrobjeni ščipalnik mu je zelo nerodno čepel na širokem nosu, tako, da je hotelo desno oko venomer gledati prek roba. To ga je delalo nervoznega, zato je vselej nestrpno mežikal in povlekel zgornjo ustnico na desno plat ter stisnil lice, kadarkoli je moral popraviti nerodni ščipalnik.

Opravljal je bilo dovolj. Prihajale so največ postarne ženske, večinoma brez receptov. Videl sem, kako so bile v zadregi radi mene. Vsaka bi bila najraje govorila z magistrom med štirimi očmi, toda očito je bilo, da on ni imel smisla za tako zaupno kramljanje, zato je vedno nekam rezko vpraševal:

»Želite?«

Ker so druga drugi dajale prednost in se ni nobena odzvala magistrovemu vprašanju, je naposled vskipel:

»Pri vragu, naj se vendar katera oglasi!«

Pristopila je suha, upognjena ženska in zahtevala nekaj čaja. Morala je imela v mislih druga naročila, a jih je rajši prihranila za ugodnejšo priliko. Plačala je in odšla.

»Prosim!« je silil magister druge ženske.

»Kje so pa gospod?« je vprašala tista, ki je pogledal vanjo. Njegov pogled jo je spravil v zadrego, ki si iz nje ni znala drugače pomagati, nego s tem vprašanjem.

»Ima opravke v laboratoriju.« je pojasnil kratko.

»Moram ž njim govoriti,« se je otrsela in se obrnila v predale, napolnjene s steklenicami različnih medicin.

»Prosim!« se je obrnil magister v drugo žensko, ki je držala cekar v roki.

»Tudi jaz bi rada govorila z gospodom,« se je izgovorila in pogledovala vame, kakor da je hotela reči:

»Kaj je treba te priče!«

»Vrag te vzemi, baba!« je siknil magister sam pri sebi in zopet popravil nerodni ščipalnik, ki mu je hotel baš cepniti na mramornato ploščo.

»Prosim, katera torej?« je izprožil desnico in pogledal po ostalih ženskah.

Zdaj je pristopila tista, ki je ves čas silila v ozadje. Najbrž je tudi ta hotela govoriti z lekarnarjem samim, toda ni utegnila čakati, zato se je oju-nala in pristopila k magistru.

»Želite?« je vprašal.

»Prosim za en groš mohen — trohen.«

»Kako?« je nastavlil levo uho.

»I, no-ja, mohen — trohen,« je poudarila.

Magister se je namuzal in odprl neki predal.

Tudi meni je šlo na smeh in ženska je to opazila. Pogledala me je zlovollno.

»Kakor bi bilo kaj neumnega!« je očital pogled.

Obrnila se je k ženskam z opravičbo:

»Kako pa naj povem drugače! Saj se vendar tako pravi.«

Ženske pa so resnobno pritrdile. Magister je postavil pred ženo rjavo kartonasto škatljo z napisom »Želodčne kapljice«, ji vzel iz roke krono, zavrtel ročaj svetle blagajne in ji vrnil preostanek.

Zdelo se ji je takoj, da je dobila premalo iz krone, zato ga je nevrno pogledala.

»Ali ni prav? si je zopet popravil ščipalnik.

»Seveda ne.«

»Kako, da ne?«

»Saj sem rekla samo za en groš. In to tudi ni mohen — trohen, kar ste mi dali. Zapisano je »Želodčne kapljice«, jaz pa sem zahtevala mohen — trohen. Dvakrat sem vam povedala, da hočem mohen — trohen.«

»To je vendar vseeno,« se je nasmehnil.

»Kako vseeno, če pa toliko več stane!«

»Vseeno je,« je trdil magister. V tem se je vrnil lekarnar z molimi zdravili.

»Gospod vedo,« se je obrnila ženska k lekarnarju.

»Kaj bi pa radi?« jo je vprašal prijazno lekarnar.

»Za en groš mohen — trohen sem naročila. Dobila pa nisem niti

mohen — trohen, niti prav iz krone. »Želodčne kapljice« sem dobila, pa jaz nečem »Želodčnih kapljic«; mohen — trohen hočem, samo za en groš bi rada, saj veste gospod, saj ste mi že večkrat dali.«

Lekarnar je med to ploho besed vzel iz nekega predala drobno stekleničko. Ko jo je ženska ugledala, je hitela vsa zadovoljna:

»To, da, to so mohen — trohen. Ali vidite vi mladi gospod, to sem naročila. Pa vi še ne poznate mohen — trohen, gospod vedo. Jaz ne maram »Želodčnih kapljic«...«

Ko ji je še odšel lekarnar, kolikor je pričakovala iz krone, je potisnila denar in stekleničko v krilo, ošvrknila z jeznim pogledom magistra in mene in vse tja do vrat je godrnjala:

»Kako pa naj bi rekla drugače! Mohen — trohen se pravi. Povsod pravijo tako. Gospod vedo, mladi ne vedo ničesar...«

V vsaki starosti lahko zadušljivi kašelj z najboljšim uspehom rabimo sredstvo prijetnega okusa Thymomel Scillae. Dobiva se po 2 K 20 v v skoraj vsaki lekarni, pazite pa strogo na ime Thymomel Scillae. La

Najodličnejša konjakova znamka

Vilagoški

MARTY COGNAC

Zdravniško priporočeno za krepitev na žedo in črevesu bojne, pri omedlevicah, želodčnih krčih, nagnjenju k bljuvanju, vročici in uberkulozi. Izborno sredstvo za porodnice in rekonvalescente. 1011

Za vinopivce

za mešanje s trdnim sokom!

MATTONI

GRESSHÜBLER

naravna

alkalična kislina

neutralizira
vinsko kislino
prijetno rezočega
okusa. Ne
barva vina.

Zaloge v Ljubljani: Mikhal Hasner, Peter Lassar in A. Sorbano

Proti

zobobolu in gnjilobi zob

izborna deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje

neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Reačeva cesta šte. 1

poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani

bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne

tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vlijudo, pošljite mi zopet

tri steklenice Vaše izborna delujoče

antiseptične melusine-ustne zobne

vode, katera je neprekosljivo sredstvo

zoper zobobol, utrja dlesno in od-

stranja neprijetno sapo iz ust. Za

ohranjenje zob in osveženje ust jo bom

vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

KOLESA PRIZNANO NA

BOLJSA SEDANJOSTIX

A. GOREC

LJUBLJANA MARIE TERE

ZIŠKA UL. 11. NOVICA

MASPROTIPOLITIZMA ZAM

TIVAIT. PRVISTOVCENIK

LJUBLJANA

Moški in ženske, ki so pri
boleznih sebove cavi
(iztok svež in zastaral) brezuspešno po-
kušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo
brezplačnega pojavnika o popolnoma ne-
škodljivem, povsod lahko izvršljivem
zdravilju v zaprti kuverti, brez vsakega
natiska. Ozdravljenje v okoli 10 dneh.
Cena jako zmerna. Ob neuspešnosti
znesek nazaj. 4564
Dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83.
(Dok. Frankfurt-Oder.)
Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi du-
najska ali budimpeštanska razpošiljalnica,
v izogib vsem carinskim neprilikam.

Simpatičen, inteligenten trgovec, 35 let
star, lastnik večje trgovine in lepega
posestva na deželi, se želi v svrhu
ženitve seznaniti z gospodično ali vdovo.

Reflektantinja mora imeti v prvi
vrsti veselje do trgovine in nekoliko
premoženja. 1577

Le resne ponudbe pod naslovom
»Prijeten dom/1577« na upravn.
»Slov. Naroda«.

Živinske in mostne tehnice
(Brückenwagen)
izdeluje najceneje in najsolidnejše
domača trdnja
IVAN REBEK
stavbeno in umetno ključavničarstvo, Celje.
Cenik brezplačno in franco na razpolago.

POZORI

Cvetlični salon

Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.
Sopki, venci s trakovi in napisji se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhin vencev.
Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.
Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Pomladne novosti

v izgotovljenih oblekah

priporoča trdnica

Maček & Ko.

Franca Jožefa cesta št. 3.

Sprejemajo se naročila po meri,

ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. železnice.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Visoko, moderno podoba, lepoto linij, udobnost dajo samo
Warnerja Rust Proof

stezniki

(originalno amerik. izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se
odstranile vloge. Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,

Ljubljana, Cevljarska ulica 2.

Priporoča **moderne bluze**, spodnja
krila, damsko in moško perilo. **Otroško higi-**
enično perilo TETRA, šivalne potrebščine,
kakor tudi vse druge modne predmete najb. kakovosti.
Poštna naročila se izvršujejo točno!

Mestni trg **H. Suttner, Ljubljana** Mestni trg
šte. 25. šte. 25.

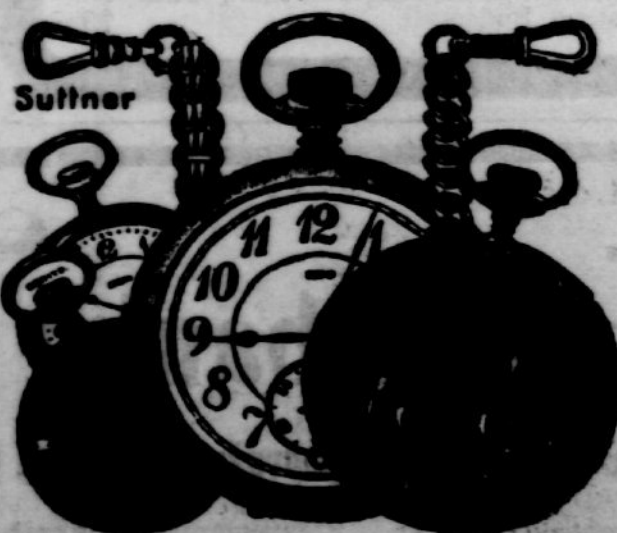
Lastna protokolirana tovarna ur v Svici.

Največja zaloga

ur, juvelov,

zlatnine in

srebrnine.

Tovarniška znamka

„IKO“

Zastopstvo tvornice ur

„ZENITH“.

CENIKI ZASTOPNI IN POSTNINE PROSTO!

Luserjev obliž za turiste

Zahlevajte pri nakupu vedno izrecno Luserjev obliž za turiste po K 1-20, najboljši in najzanesljivejši pomoček proti kurjim očesom in žuljem. Dobiva se po vseh lekarnah. Glavna zaloga lekarna A. Schwenk, Dunaj-Meidling. Premnoge ponaredbe, ki nikdar ne dosežejo Luserjeve originalne znamke, dokazujejo izborna kakovost Luserjevega obliža za turiste. Pozor pred ponaredbami!

Učenka

za trgovino s čevlji, se sprejme. Več se izve na Kongresnem trgu 6, II. nadst. 1549

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Posojila.

Brez porokov! Brez porokov! Brez prejšnjih stroškov

častnikom, javnim uradnikom, učiteljem in vpo-kojencem; mesečni obrok z obrestmi vred K 6-16 za 1000 K.

Osebnostne kredite

vsakemu proti poročilu dovoljuje 1599

prve vrste banka. Priskrbjevanje takoj neizpodbojnih polic, tudi za od drugih zavodov odklonjene. Zastopnik A. Volpini, c. kr. nadoficijal v p. Gradec, Grieskai šteč. 46. 1599

Razpošiljam gratis in franco vsakomur svoj glavni katalog o dobro izdanih žepnih urah

modernih budilkah in stenskih urah, zlatini in srebrni, glasbenem, manufakturnem, jeklenem in usnjatem blagu, gospodinjstvih, toaletnih predmetih, orožju itd. in je priporočati, da ga ob potrebi naročite po dopisnici. — C. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad, prva tvorn. ur v Mostu 439 (Češko).

Pristna švicarska nikljasta remontoarka na sidro sistem Roskopfpatent K 5—, 3 komadi K 14—. Registr. nikljasta remontoarka na sidro „Adler-Roskopf“ K 7—. Pristna srebrna remontoarka odprta K 8-40. Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Kako si drzneš, prinesli kaj drugega nego dokazano dobri cigaretni papir ali stročnice

Ottoman.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Reservni fond K 60,700-720-10 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 129,965.304-25
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa posojila daje: Cigar pisarne so v lastni bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šteč. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Lepe opremljena soba

se odda eni ali dvema solidnima osebam. Poizve se upravištvu „Slov. Naroda“ ali v Sv. Florjana ul. št. 17/2.

Hiša „pod Stalom“

v Mostah pri Kirovici

z gospodarskim poslojem, svinjaki, ledenico, vrtno lopo in basinom je cene na prodaj. V hiši so jako pripravljeni gostilniški prostori, več sob in lokal za trgovino. K posestvu pripada lep vrt, 2 njivi, 5 travnikov in 3 gozdovi. Hiša je oddaljena od postaje Žirovnica komaj kakih 8 minut in radi zdrave lege zelo pripravna za letovišče, vsled tega bi se sobe poleti lahko po ugodni ceni oddale.

Pojasnila daje Posojilnica v Radovljici. 1570

Sreča

za onega, ki prevzame moje restavracije s kavarne in ev. 30 tujskih sob na račun od maja naprej v najem.

Ponudbe na: Poštini predal št. 76. 1569

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Carpathia iz Trsta dne 16. aprila 1914.
Panonia iz Trsta 27. aprila 1914.
Ultionia iz Trsta 8. maja 1914.
Iz Liverpoola:
Lusitania dne 28. marca, 18. aprila, 9. maja in 13. junija 1914.
Campania dne 4. in 25. aprila in 30. maja 1914.
Mauretania dne 11. aprila, 16. maja in 6. junija 1914.
Caronia dne 2. maja 1914.
Carmania dne 23. maja 1914.

Pojasnila, vozne karte:
Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškova ul. 25
Dunaj I., Kärntnering 4, Trst, Via Miramar, 7.
pri vseh agenturah v deželnih glavnih mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri tvrdki Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih agenturah in agentih Dalmatie. — Cene: III. razred Trst-New York: za v Kanado potujoče K 140 za prostor, za v Združene države potujoče K 140 s pristojbino za osebo.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1914.
Kupon za 3-10 delj 1 kupon 7 kron
za popolno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknja, blazje, telovnik) 1 kupon 15 kron
z stane samo 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistiški loden, svilnate kamgarne, blago za damске obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštna vrlo znana: Zaloga tvornice za sukno Siegel-Imhof v Brnu (Brünn).

Vsotni gratis in franco. Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpazorneje in natančno po vzorcu. 615

K. LINHART urar

Ljubljana, Marije Terezije cesta 7.
Zaloga vseh vrst žepnih ur, zlasti „Omega“, nikljaste in srebrne, dalje ure na nihalo, stenske ure in budilke. Specialist za popravila.

Pozor! 50.000 parov čevljev.

4 pari čevljev samo 8 K frko. Ker je več velikih tvornic ustavilo plačila so me poverili, naj velik odstavek čevljev mnogo pod izdelovalnimi stroški spravim v denar. Prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove, usnje rjavo ali črno, galoš. z zbitimi podplati, večelegantni, najnovejša oblika, velikost po številkah. Vsi 4 pari samo 8 K. Razpošiljanje po povzetju. 1607
S. Urbach, izvoz čevljev, Krakov št. 61. Zamena dovoljena, tudi denar nazaj.

Prva gorenjska industrija za pletarstvo

Oton Homann, Radovljica.
Izdelki drž. pletarskega tečaja: moderna oprava iz pletenin, vrtno senčnice, košare za potovanja, stojala za cvetlice in ročna dela, senčnice za morskobrežna kopališča, skladni stoli, pletene Kina-odeje, kopalni čevlji in vse pletenine za domačo rabo in luksus. Ilustrovani ceniki zastoj.

Pesek

planinski, kopan, čist, ostroznat, za zidarska in betonska dela dobavlja po ugodni ceni Domicelj & Belle, Rakek. Na Notranjsko in Primorsko so železn. vozne nizke in ugodne

Avstrijska
BROWN-BOVERI-WERKE D. D.
Dunaj X., Gudrunstrasse 187. Dunaj X., Gudrunstrasse 187.
Inženirska pisarna v Trstu,
Riva Pescatori št. 20. Riva Pescatori št. 20.

Elektromotori in dinami vsake vrste.
Mestne centrale, podeželne centrale, električne razsvetljevalne naprave in naprave za prenos električne sile itd. Specialne električne oprave za rudnike in fužine, predilnice, tkalnice itd. fazni kompenzatorji, indukcijski urejevalci, brzourejevalci itd. električne železnice vsake vrste, — električne „oprave za vse industrije in obrti.“

Lastne podružnice in zastopstva v Gradcu, Innsbuku, Lincu, Moravski Ostravi, Mor. Šumbergu, Teplicah, Trstu, Pragi, Pulju, Črnovcih, Sarajevu, Beogradu, Sofiji, Bukaresti, Atenuh.
Za Galicijo in Bukovino: Električna deln. družba, prej Soholnicki & Wiśniewski, Lwow, Słowackiego 18, Krakov Dominikanska ulica 3.
Za Ogrsko: Vereingte Elektrizitäts & Maschinenfabriks Aktiengesellschaft, Budapesta V., Merlé u. 3. Ujpest pri Budapesti. 799

Kniga se dobiva v „Narodni knjigarni“ v Prešernovi ulici v Ljubljani in stane broširana 2 kroni, vezana 3 K 20 v. s pošto 20 vinarjev več.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1913: K 236,633.922.—
C. kr. priv.
Stanje denarnih vlog na hran. knjizice 23. febr. 1914: K 85,004.828.—
Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer
Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojni Mariji try-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“). Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.
Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, a. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. — Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijskih vsehder brezplačno.
Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promesse za vsa izrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660
Nasveti: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šteč. 41

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Spargasse 1.

priloga po tvornih cenah kot najboljša brnilna orodja avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, „Seyr“, „Mauser“ in „Bayard“ samokresni najbogatejši izbire že od K 5-50 naprej, Roberti in karabinarke, dvocevne lovske puške od 36 K naprej, Patrone, petoslobo stroške št. št. Cenovnik gratis in franko. 55 Cenovnik gratis in franko.

Pazite na etiketo!

Belinkorn

O. ELP MEDON

Nebotično

visoko se dviga silna cenenost in bogatost našega, ravnokar izišlega cenovnika z več nego 1500 slikami. Na vsaki strani zapazite nedosežno zmožnost našega svetovno-umestnega podjetja. — Pišite še danes z dopisnico ponj, nakar dobite knjigo brezplačno.

Kastner & Ohler Graz

1385

Edino

od visokega c. kr. trgovinskega in finančnega ministrstva na Kranjskem koncesionirano

javno skladišče in prosto hranišče

Krisper & Tomažič, družba z om. zav., Ljubljana.

V najem se oddajo **tranzitna skladišča in velike kleti.**

Bančni predujmi na pridelke in žito. — Pravica do reekspedicije. — Javno tehtališče. — Tirna zveza z južno železnico.

Pristojbinska tarifa in pravilnik na zahtevo zastoj. 824

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodarske sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ljubljana **Fr. Ševčik** Židovska ul. 7.

puškar

priloga svojo **velike zalogo raznovrstnih**

217

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, salskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke treceve in puške Beck & Kruppovi cerni za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevo zastoj in pošiljajo pristoje.

Perje

za postelje in puh
priprava po najnižjih cenah
EMIL KRAJEC

proje F. Niti

Prod Skofije št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja zaloga avtomobilov do najfiniših
otroških vozičkov
in navadne do najfinišje

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.
Naravnost naročilo se pošlje s priložnostjo.

Ustanovljeno 1908.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov
l. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Zdrave, rdečelične otroke hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično **ribje olje** iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahko to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zasliženost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostransko priporočeno **trpotčev sok**. — 1 steklenica 1 krono. Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Veliko sveže gniljave specialitete
oddajajo se tudi zdravila za člane vseh bolnišniških blaginj. Razpoložljivi so pri vsaki strani.

Pharm. Mag.

Vinko Proházka

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Juričev trg št. 2.

SANATORIJ ELISABETINUM

zdravilišče za notranje, kirurške in ženske bolezni. Bolniška oskrba sester križark. — **Prosta izbira zdravnikov.** — Cene zmerno. — Moderno opremljena **Röntgenova soba.** — Udobno urejeno **kopališče** z vsemi zdravilnimi pripomočki. V sanatorij se sprejemajo tudi **porodniški** slučajji.

Poljanska cesta 18.

1059

Telefon št. 141.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon št. 154.

BRATA EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

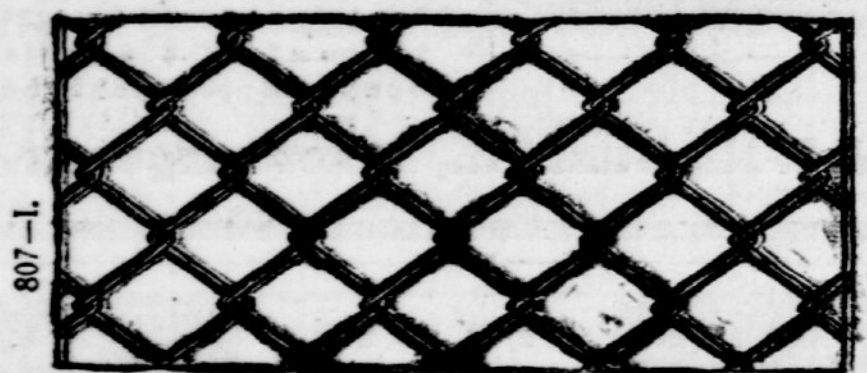
Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

Štirloglate strojne žične pletenine

surove ali na ognju pocinkane, vseh debelosti in širokosti pentelj

posebno pripravne za ograjevanje gozdov, travnikov, vrtov, voliéro, okonske mreže ter mreže za pesek in gramoz, dalje material za ograjevanje, različnih debelosti jeklena bodeča žica za plotove, večkrat sukana, šestorogata, v ognju pocinkana, strojna žičasta pletenina za varstvo proti zajcem, pajakom, fazanarjem, voliéro, živalim, žičasti stave, žičaste in ognje iz kovanega železa, stopniške ograje, okonske mreže, ograje za grobe, prebivalce, prebivalce in balkone ter vsa zadnje fabrikate dobavljajo po najnižjih cenah po priznani najboljši kakovosti

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 26/42
tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.

Vzorci in vsa pojasnila gratis in franko. Dobiva se pri vseh večjih trgovinah z železnino.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York

13
Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden od sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vpludna postrežba in spalnice po novem urejene kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica odslej **stev. 35,**
od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

„Anker“

družba za življensko in rentno zavarovanje na Dunaju
generalni zastop za v Gradcu, Herrengasse št. 10. in glavni zastop za
Kranjsko Leopold Grünfeld in Fran Aumann v Ljubljani prevzemajo

vseh vrst življenska in rentna zavarovanja.

Svetovne police družbe so v smislu liberalnih zavarovalnih pogojev že po kratkem obdobju neizpodbitne in nepropadne z avtomatičnim podajanjem in ob skromni dodatni premiji obrnejo tudi

vojni riziko in invalidnostno sozavarovanje,

katero zadnje zavarovanje za slučaj invalidnosti poleg ustavitve plačevanja premije tudi še garantira za ves čas trajanja zavarovanja prejemanje rente v visokosti 10 odstotkov zavarovane glavnice. — Od 1. januarja 1911. na novo uvedeni dividendni načrt C. zagotavlja zavarovancu družbe izdatno

udeležbo dobička

ki se v polici sami v največjem delu garantira. — Pojasnila daje neobvezno in brezplačno generalni zastop v Gradcu ter glavni zastopstva v Ljubljani, Leopold Grünfeld in Fran Aumann, v Celovcu in Mariboru ter vel gospodje inšpektorji in agenti.

Stanje zavarovanj konec 1913 čez 600 milijonov kron
Aktiv Konec 1913 čez 200 milijonov kron
Izplačili Konec 1913 čez 400 milijonov kron

Osebe, ki imajo svezve v belgijskih krogih, se vabijo da prevzame naše zastopstvo.

Zajamčen uspeh ali pa doner nazaj. Zdravniški lek o izvrstnem učinku.

Bužne, lepe prsi dobite ob rabi med.

dr. A. Rixa kreme za prsi vsako starost, zanesljivo uspeh. Rabi se zunanje. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8. Razpošiljanje strogo diskretno. 1280

Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/2.
Zaloga v Ljubljani: Loharna pri „Natem jeknu“, drugiči Koro in „Adela“.

CERESIT

Avst. ceresitna družba z Dunaj IX. Eisenbahnstrasse No. 61. Tel. D. 252.

Svetovno znani! Originalni motorji „Otto“

3981 za bencin, bencol, petrolin, surovo olje, sesalni plin, svetilni plin itd.

Motorji za surovo olje „sistem Diesel“. Bencinove lokomobile.

Najmodernejša konstrukcija.

Največja tvornost! Najvarčnejši obrat!

Doslej prodanih čez 121.000 motorjev z 1.300.000 konjsk. silami. Specialni prospekt 541 gratis.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstr. 53. sl.

Pesek, kremen, odpadki kamna itd.

se dajo s cementom mešani porabiti z **dr. Gasparyja stroji in oblikami**

za zidne kamene, strešno opeko, otle čoke, plošče, stopnice, cevi, betonske podboje, stropne kamene itd.

Tvornica strojev za drobilne stroje in mešalne stroje Dr. Gaspary & Co., Markranstädt, Nemčija

Razkazni prostori s ca. 50 stroji v obratu.

Pojasnilna brošura št. 24 zastoji.

ALFONZ BREZNIK učitelj Glasbene Matice in edini zaprišeženi strokovnjak c. kr. deželnega sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15. (Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdka in izposojevalnica **klavirjev in harmonijev** na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stigl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerik. harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna obvezna garancija. Najboljše najnižja. Zamenja najugodnejša. Uglavljanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navideznega „polnega“ pri kričalih, ki se drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo niti jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

HAMBURG - AMERIKA LINIE.

Glavno zastopstvo: **FR. SEUNIG, LJUBLJANA** Kolodvorska ulica št. 28.

442 parnikov. „Vaterland“ 58.000 ton, „Imperator“ 52.000 ton.

Najnoveljša in največja parnika na svetu.

Predno kupite vozne listke, pišite po brezplačno pojasnila ter podobe teh parnikov, kajti nudijo vam z našo vožnjo danes najprijetnejše in najsigurnejše potovanje v medkrovnju osobito pa v novem meščanskem razredu obstoječim z 2, 4 in 6 posteljami z popolno opremo. V obednicah pri pogrnjenih mizah se donaja hrana po strežajih. Cena meščanskemu razredu 20—30 K višja.

Za vožnjo 6 1/2, največ 7 dni dam na zahtevo jamstvo.

Anton Presker krojač 40

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

prilporeča svoje

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopio in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6, Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine

prilporeča

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmerno. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

prilporeča svojo veliko izber dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Pozor! Vile, stanovanjske hiše, stavbne parcele

v mestu kot v okolici se pod jake ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo: 3936

Valentin Accetto, Trnovski pristan št. 14.

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev.

J. ROZMAN, KRANJ.

I. denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. ::

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami in podjetji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij. ::

V. Tehnično-komerzijske zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

TURBINE za vse vodne razmere z največjo izrabljivostjo. Precizijski regulatorji. — Patent prijavljen. — MODERNE 320

TRANSMISIJE. Prevzem kompl. torniških oprav za vso :: lesno industrijo. :: Najfineše reference mnogovrstnih obratov tu in v inozemstvu. Sedaj se izdeluje turbinska naprava za I. kranjsko elektr. centralo: 2 turbini po 1600 konjskih sil.

Tvornica strojev G. TUNNIES, Ljubljana P.

Glavni zastop delniške zavarovalne družbe „**FRANCO-HONGROISE**“ in delniških zavarovalnic „**Nationale**“ in „**Dunajske zavarovalne družbe**“.

„FRANCO-HONGROISE“ sprejema vsakovrstno zavarovanje na človeško življenje, rente in dote, zoper škodo po ognju, toči, tatinskem vlomu, nezgodam na transportu, poškodovanju steklenovine itd. itd., „NATIONALE“ in „DUNAJSKA ZAVAROVALNA DRUŽBA“ pa proti nezgodam in za dolžnosti iz jamstev. — Zavarovanja po najmodernejših načinih premije najcenejše.

Glavni zastop za Kranjsko v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 16.

Zastopnik: **Franc Petrič.**

Brizgalnice

cevi, telovadno orodje in avtomobile

kupujte samo pri

R. A. Smekal, Zagreb

katera trdka se zdaj glasi: 2093

Srednja prodaja ognjegažnih brizgalnic in potrebnih telovadn. orodja in avtomobilov d. s. o. j. Praga-Smichov

R. A. Smekal. V. I. Stratilok. V. K. Smekal.

Opozorjamo

da v sedanjem času razpošiljajo različne nemške trdke po svojem zastopniku v Zagrebu na gasilna društva nemške cenike in ponujajo svoje blago. — Ne podpirajte jih, ker imate svojo slovansko trdko.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opator praporsčak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prava polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhačega 5-10 K; kg. velefinnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg. puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinjši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg. naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, monkinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošila se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. **S. Benisch, Dešenice št. 767, Češko.****„Salvator“**

gumijevi podpetniki.

Medosežni po elastičnosti, lahkotnosti, trdnosti.

Glavna zaloga:

Anton Krisper, Ljubljana.

Triumph-Štedilnike, peči, trajnoročne vlože (za uzidat v ločene peči)

varstvena

znamka

ceniki zastoj!

Do bavi nastavi se usakemu naznani jo.

Triumph tovarna
Štedilnikov in peči z.z.o.z. Wels

Sorenje Avstrijsko.

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

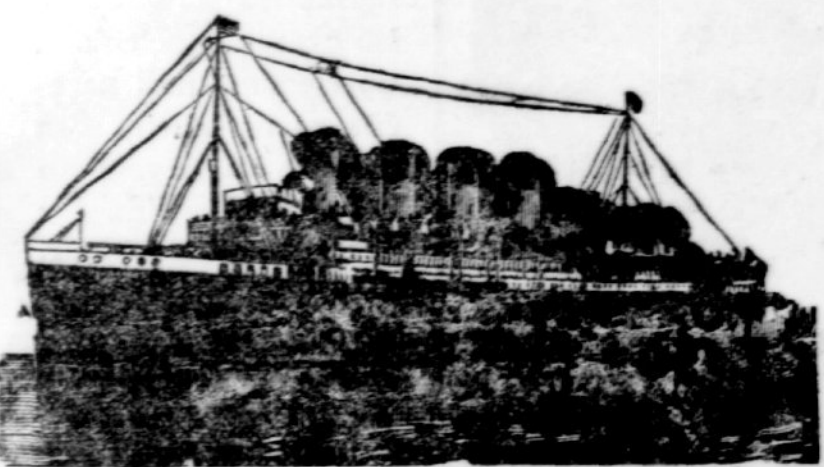
Najhitrejša in najkrajša vožnja iz

Havre v New York odhod iz Ljubljane vsaki torek.Vožnja iz **Havre v Kanado** odhod vsak mesec enkrat in iz**Bordeaux v juž. Ameriko.**Veljavne vozne liste (Štikarte) in brezplačna rojasnila izdaja **edino****Ed. Šmarda**

konces. potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18

Veljavne vozne liste za potnike iz Amerike nazaj v domovino po najnižji ceni.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj prirečni, čisti in najboljše kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe,

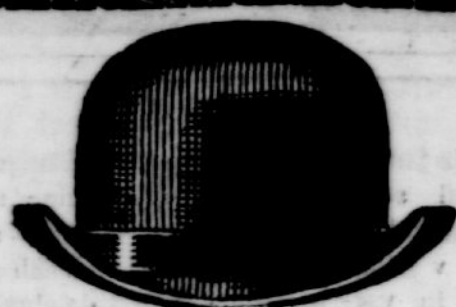
graver in izdelovatelj

kavčkovih štampilj

Ljubljana, Selenburgova ulica 1.

Ceniki franko.

Ceniki franko.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11

priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovejše fasone

po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto

Popravila in preobleke
: točno in ceno. :
: točno in ceno. :

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalet streh in klepar, vpeljalet strelovodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Natschek z izbočno in ploščnat opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih pušk in samokresov lovskih potrebnih, vseh del koles (bicklov) kakor tudi

umetelni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

Katinka Widmayer pri „Solncu“ za vodopriporoča veliko zalogo nagrobnih vencev iz suhih cvetlic in trakove z napisom, dalje vezanje cvetlic po naročilih. — Priporoča tudi belo perilo za dame, otroke in gospode in veliko zalogo trpežnih in elegantnih čevljev. **Točna postrežba.** 1012 **Nizke cene.****Naznanilo.**Dovoljujem si slav. občinstvu kakor tudi gospodom stavbnikom naznanjati, da imam **veliko zalogo doma** 1221**izgotovljenih štedilnikov.**Delo je prav solidno izgotovljeno. Priporočam se tudi za vsa druga v mojo stroko spadajoča dela kakor vrtno, stopniščne, balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa **popravila**, katera se točno in ceno izvršujejo. **Ceno zmerno.****RUDOLF GEYER, ključarski mojster**

Cesta na Rud. železnico šte. 10, Ljubljana.

Pozor!

Najtrpežnejše kritje sedanjosti je in ostane

Zaliložki škrlj

preizkušen že nad 60 let.

Kdor hoče imeti dobro in trpežno streho, naj se obrne na trdko

Urban Weber nasl. v Zalemlogu p. Železniki.

Zahtevajte vzorce!

Zahtevajte vzorce!

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.**Šivalni stroji**
za rodbino in obrt.Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti.

Perilo za polno zalogo v zalogi. Izdelovanje nevestinskih oprem. Perilo za deteta v zalogi.

Ustanovljeno 1870.

Moško, damsko in otroško**perilo**

lastnega izdelka

daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen priporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti, častniških uniformiranj, zavodov, samostanov i. t. d. v

LJUBLJANI.

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica

moškega perila.

Motorni obrat.

Največje varovanje perila.

Najnovejši stroji.

Perilo se na način prve dunajske čistilnice zlika brezhibno kakor novo in se vse do srede poslano perilo zgotovi v soboto tistega tedna.

Priznana najpoštenjša postrežba.

Posteljno perje, puh in kapot.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dolžniška glavnica 8.000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun **4 1/2 %** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje
 ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4 1/2 %** vseh vrst po dnevnem kurzu.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

522

Velika izbira!

Solidna postrežba!

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

4355

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Svetovnoznana najboljša

Puch

vozna kolesa se

dobe samo pri

IGN. VOK

tovarniška zaloga

šiv. strojev in koles

Ljubljana, Sodna ulica šte. 7

(zraven sodnije).

SINGER Ko.

deln. družba šivalnih strojev.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Kranj, Glavni trg šte. 119.

Novo mesto, Glavni trg šte. 45.

Kočevje, Glavni trg šte. 79.

Dr. vitez Hugon pl. Porenta

primarij dobrodelnega zavoda v Trstu

potrjuje, da

tinktura

zaželodec

lekarnarja Piccolija

v Ljubljani, Dunajska cesta

pri motenju delovanja prebavnih

organov vedno najbolje učinkuje.

Steklenica 20 vin.

Za pokrivanje

in varstvena obveza različnih ranitev, da se z onečiščenjem ne morejo razviti v hude in težko celjive rane, je najboljša mešano vlačno mazilo

praško domače mazilo

imenovano, ki varuje rane in ohranja snaznost, bolečine in vnetje blaži in kot antiseptično delujoče in hladeče mazilo zaceljenje in zaraščanje ugodno pospešuje. — Skatljica 70 vin.

Pristojno samo s pol-leg stoječo varstveno znamko. En poizkus zadostuje. Ne dajte si vsiliti na domestil. Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj le-karna pri Črnem orlu, Praga, Mala strana, ogej Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske. Po pošti ako se pošlje naprej 3 K 10 vin. dobite 4 skatlice, ako 7 K 10 skatlici trako.

V Ljubljani v lekarnah dr. G. Piccoli. R. Sušnik.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

33

M. GELEHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Najnovejše steznike, različnih krojev, Tango, brez palčic, rije prostih, kratkih, dolgih, trikot, elastičnih a jour, držce za prsa, žiotke (Miederleiberl) kakor vse hygienične otroške, dekliške in damske potrebščine priporoča č. damam tu in na deželi svojo

bogato izbero edina specialna trgovina

938

J. GORJANC, preje Kocjan

sv. Petra cesta 28, nasproti „Zlate kaplje“

kjer se tudi izdeluje steznike, pasove, ravnodržalce po meri, čisti in popravlja. — Posebna soba za pomirjevanje.

Modni salon Stuchly-Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

Priporoča cenj. damam tu in na deželi vseh vrst

najfinije in najmoderneje

damske in otroške slamnike kakor tudi športne čepice

po znano nizkih cenah.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 208 Cene brez konkurence!

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Najnovejše

KOSTUME

Najnovejša

BLUZE

: Domače obleke. :
 : Prašni plašč. :
 Moško, damsko, perilo.
 Športne čepice, moderce.

KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno

izdelane vence, šopke in trakove.

Dalje ima na razpolago

za izposojevanje

ob mrtvaških odrih

drevesne cvetlice,

kakor tudi najfi-

nejše dekoracijske

cvetlice za dverane

in balkone.

Imam tudi vsakovrstne

sadike do najzlahnej-

ših cvetlic in zelenjadi.

Sprejemam tudi naro-

čila za na deželo. Vsa

naročila se izvršujejo

točno in solidno.

Brzjavke: I. Bizovičar,

vrtinar, Ljubljana.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913 K 700.000.000—

Vlog „ 43.500.000—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je puplarno varna in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopa proti 5 1/4 % obrestim in najmanj 1/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Jeseniške novice.

Z največjo kadilnico je v zadnjem »Slovincu« pokadil kaplan Kogej ad perpetuum gloria odišlemu župniku Antonu Skubicu za njegove veličanske zasluge za Jesenice. Bivši jeseniški župnik Skubic ima zasluge nad zasluge. Če bi njega ne bilo na Jesenicah, bile bi Jesenice že danes sama podrtja, kup razvalin ni danes bi le še govorili in zgodovina bi le še pisala o nekdanjih Jesenicah. Tako pa, hvala bogu, se grejemo Jeseničani še danes pri lastnih pečeh le vsled zasluge — Skubičeve.

Pa poglejmo malo, kaj je zasluga Skubičeva. Prvo njegovo delo je bilo, da je pogazil sklenjeni dogovor med slovenskimi strankama. Njegovo delo je in njegova zasluga, da smo imeli čez 5 let gerentstvo. Ko je čutil, da je že dosti nasilnosti, sleparstva in goljufije, s katerimi bo lahko zmagal pri občinskih volitvah, je naredil, da so naša, nad vse pravična c. kr. oblastva razpisala volitve. Izid je tako znan vsakemu, kakor način boja. Laž in sleparstvo, je bilo njegovo geslo. Dobili smo obč. zastop in župana na pristni katoliški podlagi. Slava in čast takemu zastopu in županu! Danes se nad Skubičovo zaslugo škandalizira vsak človek, ki ima le trohico časti v sebi. Ali ni ta obč. zastop vsem Jesenicam v zasmeih in škandal? Namesto da bi delali v prid občanom, se psujejo z najgostimi psovki, katere najnedolžnejše so še: lump, goljuf, falot itd. Leksikon ne premore sploh takih izrazov! Pri občini žre, žre in žre iz korita, kdor le more, tisti pa, ki ne morejo, se pa danes jeze in zahtevajo metle; ko pa pridejo sami do korita ne bodo niti za pičico boljši.

Občini je naredil Skubic okroglo pol milijona kron doigov. Okroglo 100.000 K je plačala jeseniška občina samo provizije klerikalnim bankam, ko je najela posojilo. Kaj vse koristnega in potrebnega bi se napravilo s tem denarjem, ki ga je tako rekoč podarila jeseniška občina za klerikalne namene, ne zmeče se za to, da je to denar ubogega davkoplačevalca.

Šola stane ogromno denarja, a za ta denar bi imeli lahko Jeseničani res lepo in moderno stavbo, na katero bi bili lahko ponosni. Skubic je vodil takrat vse in vso stavbo, ko se je odločevalo o nji. Poskrbel je seveda tudi, da je dobil zidavo šole pomemben Lahon, namesto domač podjetnik. Najlepši del stavbe je skril v Ukovo, vse besede so bile bob ob steno, le on in le on je vedel vse. K fronti na Jesenice je postavil tisti del stavbe, ki izgleda tako, kakor bi postavil pred farovž stranišče. Stavba je danes tako delana, da bo treba večnih popravil in večnih izdatkov. Da, vzkliknimo s Slovincem: »S stavbo nove šole si je postavil župnik Skubic nezabni spomenik svojega rovtarskega okusa in kmečke svoje glavnosti v večni spomin zanamcev, ki bodo kleli in preklinjali Skubičeve »zasluge« in oni nesrečni trenutek, ko je prišel kor šiba božja na Jesenice!

Vsled neznosnih razmer v naši občini se razide v kratkem občinski zastop. V nedeljski občinski seji so dali do cela vsi odborniki in svetovalci nezaupnico županu Čebulju. Brez dvoma dobimo na Jesenice zopet gerenta!

Ko je dobil naš župan, krojač in oskrbnik Čebuljeve Suše nezaupnico, se je prav po domače vsakemu odborniku posebej odrezal: »Z vašo nezaupnico si obrišem danes svojo r...!

V zadnji občinski seji je zahteval župan Čebulj še nadaljnega kredita za novo šolsko stavbo 70.000 K. Proračun je bil za šolo 250.000 K in sedaj nas bode šola stala okoli 320.000 K! Ali nismo mi imeli prav kar smo svoj čas pisali o novi šoli? — Klerikalci in klerikalni odborniki kje ste? Fajmošter Skubic je je pa popihal iz Jesenice a la Sinkovec & Zabukovec!

Udaril bodem po pastirju in čredi se bode razkropila, pravi evangelij, a pri nas je čisto drugače, mi smo pa udarili po čredi in pastir se je zgubil, Skubic, kateri je šel sedaj v Ribnico rešeta vezat.

Gospodu Lazarju, kateri ima koncesijo za pogrebe, svetujemo za enkrat, naj si vendar napravi spodoben voz za prepeljavanje mrličev, ne pa, kakor dosedaj, da prepeljava mrliča na Jesenice in Javornik na mesarskemu vozu, kakor je svoj čas fural s teleti v Kropi! — Ako ne, smo primorani se v temu oziru obrniti na kako ljubljansko pogrebno podjetje!

Za kratkih čas.

O če (pri obedu): No, kako je bilo danes v šoli?

Sin: Zdaj ne morem odgovoriti.

O če: Kako da ne?

Sin: Saj praviš vedno sam, naj se govori pri obedu o samih veselih rečeh.

Gospod Janez Mazač je potreboval za legitimacijo svojo fotografijo. Ko je možko stal pred fotografom, je naenkrat rekel: Prosim, fotografirajte mojo brado za dva centimetra daljo, kakor je res, ker name-ravam v prihodnje nositi daljšo brado.

Dveletnemu Pubitu se je primerilo nekaj človeškega.

Mamica: Pubi — kaj pa je to bilo?

Fantek: Pubi — avto.

Profesor: Vi želite, naj vaš sin študira kemijo. Saj vendar lehko O če: Pa bi zato vendar lahko dober kemik postal.

Profesor: To je nemogoče.

O če: Zakaj?

Profesor: Zato, ker bi še najnavadnejših kemičnih imenovanj ne mogel izgovoriti. N. pr.: Tetrathydiamidodichlorotriphenylkarbidol.

Žena: Beži, beži... ti ne boš nikoli tega zame storil, kar je storil moj prvi mož.

Mož: A ja... Kaj pa je takega zate storil.

Žena: Štirinajst dni po poroki je umrl in mi je zapustil 10.000 K.

— Vaše tri hčere so se torej vse pomohile in vse so vzele profesorje. Zdaj, ko ste sama, vam mora biti pač dolgčas.

— Kaj še, ko pa moram ves dan prenašati dežnike, ki jih moji zeti pri meni pozabljajo.

Gospodična: Pravijo, da ste vi prisegli, da se ne boste nikoli oženili. Ali tako hudo ženske zaničujete.

Gospod: Ne, jaz jih nič ne zaničujem, jaz imam le tak respekt pred njimi.

Iz katoliške zgodovine o franco-ski revoluciji:

... V krvavem letu 1793. so francoski služabniki dajali svojim gospodarjem občudovanja vredne dokaze neomajne zvestobe. Bilo jih je mnogo, ki niso hoteli izdati svojih gospodarjev, nego so se raje pustili obglaviti, potem pa, ko so nastali mirni časi, zopet tiho in spoštljivo izpolnjevali svoje službene dolžnosti.

Dr. Richterjev Liniment s sidrom.

Capsici compos., nadomestilo za Pain - Expeller s sidrom, je mnogo preizkušeno domače sredstvo, ki se z najboljšim uspehom rabi zlasti za odvajalno in odvrčalno ter posebno za bolečine tolažeče vteranje pri protinu, revmatizmu, parcielnih ohromitvah, bolečinah v kolkih (ischias), bolečinah v križu itd. Veliko razširjenost je pač najboljši dokaz za izbornost tega izdelka, ki bi ga ne smelo manjkati v nobeni hiši. Nujno ga je priporočati zlasti takim ljudem, ki žive mnogo na prostem, so izpostavljeni pogosti premeni vremena in s tem lahko prehlajenjem, n. pr. ekonomom, gozdarjem, lovcom, kmeti-skim ljudem, ribičem, rudarjem, pomorščakom, izselnikom itd., ker jim, če ni pri roki zdravila pri morebitnih neizodah hitro in zanesljivo pomaga.

Velika prednost Linimenta s sidrom, Capsici compos. je, da s polno pravico velja za zanesljivo odvrčalno sredstvo in se prav preprosto rabi. Enkrat ali večkrat na dan se vtero boleči, ozeblji, oslavljeni ali ohromeli deli telesa z njim in kmalu na to se pokaže občutek toplote in zmanjšanje bolečin.

Nadaljna prednost Linimenta s sidrom, Capsici compos. je nizka cena 80 v. 1 K 40 v. in 2 K steklenica; zatorej je vsem ljudem lahko dostopen in naj nihče ne zamudi, pri prehlajenjih poizkusiti ta bolečine tolažeci Liniment s sidrom.

Pri nakupu pazite na rdečo varstveno znamko sidro, ki je na vsako škatljo razločno vtisnjena.

Želodna esenca

Waffner - Katalog je ravno kar izšel. Noben kolesar naj ne zamudi, si ga od najbližjega zastopnika gratis in franko dati poslati. Vsak poznavalec kupi orožno kolo, ker priznava precizijsko delo in prima materijal so porok za dober tek in največjo stanovitnost. Prenizke cene vedno izdajajo največjo stanovitnost. Kvalitetno blago je ceno. Orožno kolo je najodličnejša kvalitetna znamka, fabrikat prve vrste. Ilustrovan katalog popisuje možka in damska luksusna in turna kolesa; kolesa za dirke, službena kolesa za vojake in urade — s firmo — radi stanovitnosti tudi kot trgovinsko kolo, deška in dekliska kolesa.

Tudi znamke »Kosmos« se dobavljajo možka in damska, deška in dekliska kolesa. Prospekti o cenem, primerno dobrem specialnem kolesu »Kosmos« se takisto dobe pri zastopnikih brezplačno.

Olej inserat Avstrijske orožnotvorniške družbe, Steyr.

in modno blago za gospode in gospe dobe zasebni najboljše iz prvovrstne izvozne hiše Prokop Skorkovsky & Sin

Humpolec, Češko.

Velika izbira. Vzorci na zahtevo franko. Na željo damo napraviti moške obleke tukaj.

NESTLÉ JEVA
MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastoj

Nestle, Dunaj I.
Biberstrasse. 6 k.

Bolečine, ki so trajale cela leta, odstranjene v eni sami noči.

Uspehi čudovitega zdravila.

Gospod Glaser piše: Ako bi mi bil kdo rekel, da se kronične bolečine tako hitro lahko odstranijo, bi tega ne bil nikdar verjel! Že mnogo let sem tako trpel težki ishias in revmatizmu, da sem vedno občutil bolečine. Bile so skoro neprenesljive. To trpljenje mi je pa popolnoma odstranilo sredstvo, ki bi ga z veseljem vsake-mu rad sporočil. Zove se Kephaldol in se dobiva po vseh lekarnah. Ako vzamemo najprvo dve tableti in vsako naslednjo uro eno, izginejo bolečine takoj! Moj domači zdravnik mi pravi, da Kephaldolove tablete pomagajo ravno tako hitro pri bolečinah v ledjih (Hexenschuss) ter v mišicah in členkih, kakor pri glavobolu in živčnih bolečinah. Videl sem tudi težak slučaj influence ozdravit se v manj nego štiriindvajsetih urah. Kolikor vem, rabijo to posebno sredstvo po vseh večjih bolnicah Evrope, ker mu je glavna lastnost v tem, da hitro in zanesljivo učinkuje in je popolnoma neškodljivo.

Vzorci franko
modnega blaga kakor
ZEFIRJA
butlota, platna
platnena in bombazasta
blaga razpoložljiva V. J. Havlicek &
brat Lazne Poděbrady, Češko. Pismo lahko.

Seydlin
Najbolje za zoba

Kino Počkal, Ljubljana
od 25. do 27. aprila 1914.

Senzacijski film. Senzacijski film.

Original! Smukova zaroka pijanost! Original! 1604

Brnska industrija brezalko-

holnih pijač v Brnu. ::

Zastopniki se iščejo povsod!

Razglas.

Dne 1. maja 1914 prodajalo se bode na Zaloški cesti št. 7 (gostilna Flegar) na javni dražbi različno kovaško in ključavničarsko orodje, kakor nakovala, primoži, vrtni stroji itd., na kar se interesi opozarjajo in k nakupu vljudno vabijo.

1590

Kneza Anersperga
radioaktivno
termalno kopališče

Toplice na Dolenjskem.

Dolenjskih železnih postaja Straža-Toplice. Gorki vrecel 38° C, čez 30.000 hektolitrov radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli, elektroterapija, masaža, komfortno opremljene sobe, izborna restavracija. Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, histerija, ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja topliško ravateljstvo.

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

1480

Nepremočljivost betonske in belega apna malta.
Osušenje vlažnih zidov in prostorov.
Protivremenu odporne stene, kamor lije dež in fasade z belim
apnom novzroči samo
„STEARIT“
Neutrpljiv za
vsako novo stavbo.
Zahtevajte prospekt G od
kemične tvornice Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.
Prodajna pisarna in zaloga F. F. Vidic & Co. v Ljubljani.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Rimska cesta št. 19

oblastv. konc. inštalater za električne naprave, luči, prenos sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strelododne naprave! Poprava v stroko spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, proračuni na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najnovejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidno!

Krasne spomladanske novosti

dobro blago in po že priznani najnižjih cenah dobite

v modni trgovini **Peter Šterk** Ljubljana
Stari trg 18

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, la kakovosti možko, žensko in otroško perilo, najmodernejši moški klobuki, čepice in slamniki. Čepice za dame, deklice in otroke, razni nakiti, vse potrebščine za šivilje itd.

KOSE! **KOSE!**

Kdor hoče imeti

K O S O

1598

s katero se ni potreba mučiti ter se lahko z enkratnim klepanjem kosi z lahkoto vsake vrste trave cel dan, naj se obrne na trdko:

J. Krašovic v Žalcu

katera je prevzela edino zastopstvo svetovnoznanih kos znamko »poljedelsko orodje«, katere zastopstvo je imela dosedaj trdko A. GEIS v Žalcu.

Pri naročilu 10 komadov se doda 1 komad brezplačno. Za dobro kakovost kos se jamči.

Kose! Cenik na zahtevo brezplačno! **Kose!**

Dobro blago se samo hvali!

122

G. F. Jurásek

vglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil
Ljubljana, Poljanska cesta 13.

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev, gosli, gitar, tamburic, citer, harmonik itd. Najboljše strune »Weichold« in druge ter vse potrebščine glasbil. — Jamčin pismo 10 let. — Zavod za uglaševanje ter popravila glasovirjev in vsega glasbenega orodja.

Najcenejša posojevalnica.

Vglašujem »Glasbeni Matici«, »Mladiki« in drugim slovenskim zavodom. Svarim pred samouki in neizkazanimi baje-strokovnjaki, ki instrumente samo pokvarijo. Edini samostojni strokovnjak za vglaševanje ter popravila vseh glasbenih instrumentov je na Kranjskem koncesionirana trdko

F. G. Jurásek.

F. G. Jurásek.

Slovinci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Berson
gumijevi podpetniki so najboljši!

Prijava

Perile za dame in gospode po meri.

172

680

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite obrniti na trdiko

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno.

Obstoji od leta 1883.

Izredno nizke cene!

Keil^{ov} lak

najboljši plesk za mehka tla.
Keil-ova bela glazura za umivalne mize . . . 80 v
Keil-ova voščena pasta za parkete . . . 80 v
Keil-ov lak za pozlatenje okvirov . . . 40 v
Keil-ov lak za slavnike v vseh barvah . . . 30 v
Keil-ova pasta za čevlje . . . 30 v

3059 Dobiva se vedno pri Leskovicu & Medonu v Ljubljani.

Kranj: Franc Dolenz. : : Idrija: Valentin Lapajne. Novo mesto: Ivan Picok
Radovljica: Oton Homan. Zagorje: R. E. Michelčić. Kočevje: Franc Loy. : :
Kamnik: I. Petek. Brežice: Uršič & Lipej. Črnomelj: Anton Zure.

**Izboljšajte promet v svoji gostilni
z najboljšim in najcenejšim plzenskega tipa
češkim budejeviškim delniškim pivom.**

Zahtevajte ga v gostilnah ljubljanskih, v grand hotelu Balkan, Trst, hotelu Lacroma, Gradež, palači prve hrvatske štedionice Zagreb, Napredak, Sarajevo, Beranek, Banjaluka i. t. d.
Informacije podaja češka delniška pivovarna v Čeških Budejovicah, Bosa Rohman, Ljubljana, Bogumil Poska, Trst. 2505

**Velikanska zaloga oblek
za gospode in dečke**

A. KUNC

Ljubljana.

**Bogata zaloga blaga za
naročila po meri.**

Priznana najfinejša izvršitev.

Najnižje cene!

Ceniki na razpolago.

Vabilo

na popolnoma brezplačen učni tečaj
za umetno vezenje, krpanje perila in nogavic
ki se vrši od 1. do 23. maja 1914
v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

Poučevala se bodo popolnoma brezplačno vsa tehnična in moderna dela na tako razumljiv način, da učenke (ne da bi bile vezilje), že po osmih dneh delajo popolnoma samostojno. Nadalje se bodo tudi skrbno

poučevalo šivanje

posebno z aparati, pridejanimi „Singerjevimi“ šivalnim strojem. Prijavo za udeležbo prosimo prijaviti v naši prodajalni, ali pa pri začetku pouka v gori omenjenem lokalu. Obenem s tečajem bode v gori imenovani dvorani

od 4. do 23. maja 1914 velika razstava umetnega vezenja izvršenega na „Singer“ šivalnih strojih, ki bode vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne odprta.

Vstop popolnoma prost.

Z velespoštovanjem

1588

Singer Ko. deln. družba šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE

PRIMOŽA TRUBARJA

== USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI ==

Visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Gena s pošto kron 3-20

NARODNA KNJIGARNA V LJUBLJANI, PREŠERNOVA UL. ST. 7

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na zalogi.

Vašrina naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

Razglednice

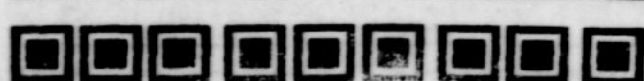
umetniške,

in
pokrajinske

se dobe vedno
v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“

Prešernova ulica 7.

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

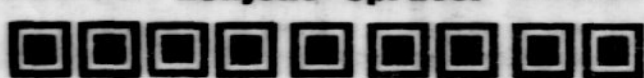
konjskih oprav

— krasno opremljene —

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebne ščine, že obrabljene vozove in konjske opravne.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Najnovejši londonski kroj.

Pristno angleško blago.

Elegantna izdelava.

Točno in solidno.

**:TONI:
JAGER**

LJUBLJANA,

Zidovska ulica št. 5.

—

Predtiskarija

najnovejših vzorcev

za vezene obleke

in bluze.

**Odda se v najem ozir. prodaja
realiteta s stanovanjem petih sob
hlevom, vrtom, kletjo. Posebno primerno
za izvoščke, špediterje itd.**

Poziv se v upravnistvu „Slov. Naroda“.

1561

**Zadnji teden! Zadnji teden!
Novo! Sattermannov drevored! Novo!**

Edno svoje vrste!

Medved, ki vozi po dvokolesu.
medved, vozeč na kolesčkih in mnogi drugi dresurni prikazi slonov, hijen, volkov, kač, različnih medvedov, opic, psov, nojev itd.

Predstave vsak dan ob 4. in 6. uri pop. ter ob 8. uri zveč. glavna predstava.

Otroci in vojaki od narednika nazaj plačajo na vseh prostorih polovico.

Michlovo gledališče zveri v Sattermannorem drevoredu.

Vse natančneje povedo lepaki.

K tem veleznanim predstavam vabi prav udano

lastnik.

Prostovoljna javna dražba.

V četrtek 30. aprila, v petek 1. maja in v soboto 2. maja t. l. od pol 9. ure zjutraj naprej prodajale se bodo starine: porcelan, ure, slike, okvirji, približno 60 komadov majolik, knjige, različni rogovi, orožje in pohištvo.

1613

Prodaja se največjemu ponudniku proti takojšnjemu plačilu in odstranitvi predmetov

**v Spodnji Šiški št. 89 v steklenem salonu
„prve kamenitne mize“ pri Vodniku.**

Kr. zemaljsko zdravilišče Topusko.

Sezija od 1. maja do 30. septembra.

Od 10. aprila do 1. maja in od 1. do 30. oktobra 50% popusta na kopelih, stanovanjih in zdravniški pristojbini.

Indikacije revmatične in drugih bolečin v členkih in mišicah, protina, nevralgije, zlasti ishias, ženske bolezni. — Temperatura vode 59° C.

Čresline kopeli in kopeli z ogljenčevim kislinom, masažo ter elektroterapijo.

— Ugodno blago podnebje. —

Železniška postaja proge Karlovec-Caprag; pošta, brzojav, javna lekarna. Krasna izprekajališča, koncerti, tombola, vojaška godba. — Zaradi navala gostov je potrebno sobe že julija in avgusta naprej naročiti. — Prospekte in potrebna navodila daje brezplačno

Ravnateljstvo kr. zem. zdravilišča.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osebn. vlak na Škofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

1-30 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-25 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vliissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-40 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-21 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Lince, (Londona) Vliissingen, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trz, Kranja.

8-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Lince, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Trz, Kranja.

3-00 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Lince, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trz, Kranja.

5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Lince, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-16 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Trz, Kranja.

9-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Škofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

9-10 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana dr. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-25, 11-40, 9-12, 7-15, (11-22 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 8-42, 11-00, 2-44, 8-15, (10-22 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državne-železniško ravnateljstvo v Trstu.

B. Götzl

Krasne novosti spomladanskih in poletnih oblek, površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence! Solidna postrežba! Najnižje cene!

LJUBLJANA,

Mestni trg št. 19.

Novosti! Priporočila za pomladansko in letno sezono dešle

za damske obleke, kostume, bluze, svilnatega, volnenega in bombažastega blaga.

Domače podjetje **JANKO ČEŠNIK, Ljubljana**

Lingarjeva - Stritarjeva ulica

opozarja na svojo veliko zalogo perlinnega blaga iz bombaževine, kakor jambično pristinega platna v vsaki poljubni širjavi. Različne preproge, jute, kokos, linoolej, tapetri.

Novosti!

Raznovrstnega

modnega sukna

za gospode.

Vzroci na ogled na razpolago in poštino prosto.

Pozor trgovci! Pozor trgovci! Na glavnem trgu v Kamniku se oddajo v najem 1603

lepi trgovski lokali z opravo vred.

Prostor je jako ugoden za vsakovrstno trgovino. Pojasnila daje F. Cvek v Kamniku.

Sprejme se

natakarica

za „Narodni dom“ v Istri.

Vprašati je pod „Pridna 100/1579“ v upravn. »Slov. Naroda«.

Lokal

že jako pripraven za trgovino ali pisarno, se s 1. majnikom odda v Kolodvorski ulici št. 41; ravnotam se tudi prodaja kompletna

pisarniška oprava

Vprašati je na Bleiweisovi cesti št. 5, I. nadst. levo. 1497

Sodno ločeni uradnik v stalni službi, simpatične zunanosti, 40 let star, išče za gospodinjstvo in družico blagodušno in značajno gospodično ali vdovo. Pripravljen je skieniti tudi civilni zakon.

Resne ponudbe s kratkim opisom življenja na upravnishvo »Slov. Naroda« pod „Zaupen in pošten 40/1559“. Za tajnost se jamči. 1559

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

Zbirka

avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 drž. zak. z dodatnim

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 vln.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

MARXOVE EMAIL

In glazure za tla izborne specialitete, ki se hitro suše in jih vsak lahko rabi.

Zaloga tovarne za lake

Ludvika Marxa

pri trdniki brata Eberl, Ljubljana.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušok za tove in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustrirani omeniki zastoj.

Za moške in ženske.

Brez vbrizgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarjene toke bolezní sečne cew! ozdravi

Ursin-Tecton.

1 škatlja s 100 kroglicami K 5—.

Za popolno ozdravljenje zadostujeta 2 škatli. Izdelovalec: The Ursin Chemical Co., London.

Naroča se v glavni zalogi: E. LEDERER, lekarnar, BUDAPEŠTA IV., Museumring 21.

Lepa nova hiša (vila)

ki se jako dobro obrestuje, s petimi stanovanji, sadnim in sočivnim vrtom v Beljaku (Lind) se radi družinskih razmer pod jako ugodnimi pogoji in po primeroma nizki ceni takoj prodaja.

Pojasnila daje Jakob Špicar, posojilniški uradnik na Jesenicah (Gorenjsko). 1504

Išče se za takoj ali pozneje

manjši lokal

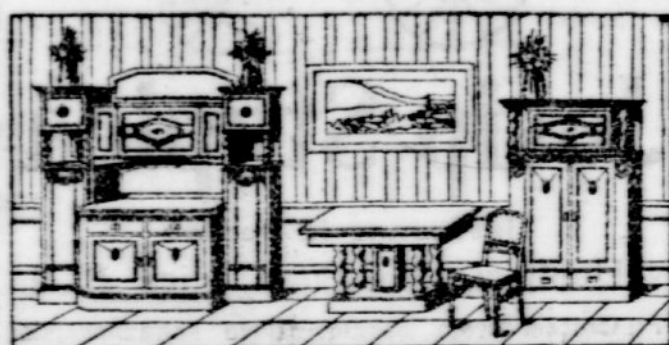
za stalno tovarniško zalogo z izložbenim oknom, ki se dobro zapira. Sv. Petra cesta do št. 18, Dunajska do Figovca, Kongresni trg, Wolfova ulica, Šelenburgova, Prešernova ulica, Miklošičeva cesta do hotela Lloyd.

Ponudbe pod „53/1555“ na upravn. »Slov. Nar.« 1555

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalna soba, orohov ali hrastov les

K 350.—.

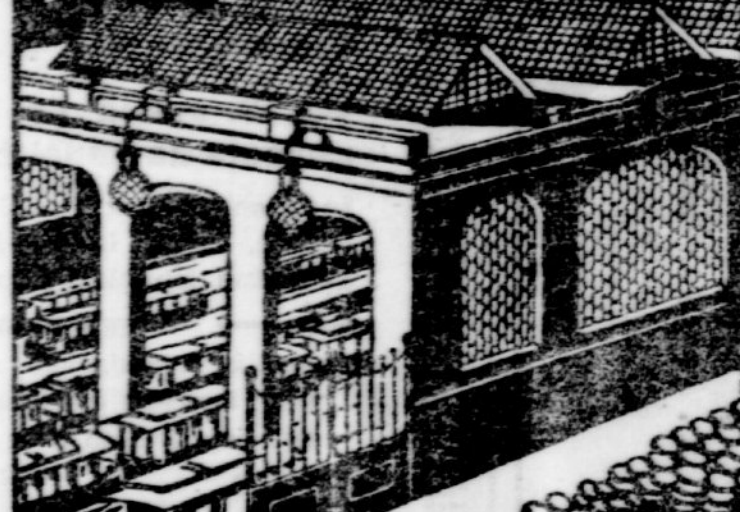
Jamči se za solidno delo.

Cene konkurenčne.

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

DELNIŠKA DRUŽBA ZA STEKLEM OBRT

NEUSATTL/ELBOGEN ČEŠKO FRIDERIK SIEMENS

Žično steklo

gladko in ripljano, skoro bele barve, 4—5 mm debelo za stranska okna v delavnicah, 6—7, 8 in 10 mm debelo za gornjo svetlobo vseh vrst, 15—20 mm debelo za konstrukcije podov. Povod najbolj preizkušeno in nedolžno proti vrenju.

Otto pihani in otlo prežani izmenjačiji stekleni stavbni kamni

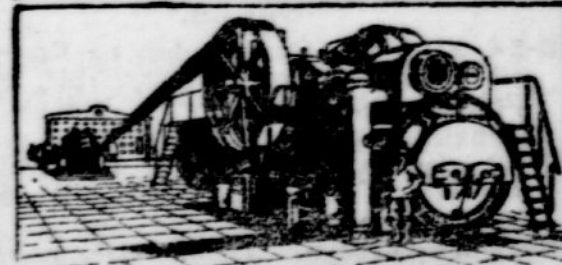
— oblastveno varovani — za okna, stene, križe obokov verand, zimskih vrtov, bioskov, predstrelce, kopališča, bolnice, tovarne ledn, ledenice, vrelne kleti, kleti za polnjenje, klarance, kolodvorska poslopja, lokomotivne remize, tovarniške naprave i. t. d.

Stekleni stročniki, gladki in zarezani, vseh oblik. Tlakovne plošče z vloženo stico ali brez nje, različnih vzorcev in velikosti in debelosti od 10—40 mm. — Surovo steklo, gladko in ripljano. — Skodelnice za fotografije. — Signalne plošče za železnice. — Varnostna stekla pri napravah za vožnjo izanje. — Steklene črke za napisne table in rekl. črke vseh vrst.

R. WOLF

Devon-Buckau. Podružnica: Dunaj III, Am Neumarkt 21.

Dunaj 1913: zlata kolajna. Komotov 1913: zlata kolajna s posebnim priznanjem in srebrno drž. darilo.

Lokomobili z nasičeno in preogreto paro.

Originalna konstrukcija Wolf 10—800 k. s. 3249

Najizdatnejša poraba sile za vse obrti.

V celotni izdelanih nad 1 milijon k. s.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.